

**A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2015. március 31.
VI. évfolyam 3. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 2

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	2
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	2
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	2
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	4
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	4
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	9
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	25
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	26
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	26
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	27
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	28
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	30
EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT.....	38
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI.....	38
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	38
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	38
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	43
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	46
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	46

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 55

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI.....	55
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI.....	55
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	61
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	61
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	62
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	62
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	62
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	62

Európai uniós jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

2. A Tribunale ordinario di Torino (Olaszország) által 2014. november 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-497/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

[Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 7. Jegyzőkönyvének] 4. cikke és [az Európai Unió Alapjogi Chartájának] 50. cikke értelmében összeegyeztethető-e a közösségi joggal a 74/00. sz. D.lgs. 10a. cikkében foglalt rendelkezés, amennyiben az lehetővé teszi egy olyan személy büntetőjogi felelősségének vizsgálatát, akit ugyanazon tényállás (az adólevonások befizetés[ének] elmulasztása) miatt már egyszer a 471/97. sz. d.lgs. 13. cikkének (1) bekezdésében meghatározott jogerős közigazgatási szankcióval sújtottak (adóbírság alkalmazásával)?

Gazdasági ügyszak

2. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2014. október 31-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-483/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 1980. évi egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 1. cikke (2) bekezdésének e) pontját, hogy a „társasági jog[ra]” vonatkozó kivétel

a) az átalakulásokat, például az egyesüléseket és szétválásokat, valamint

b) a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján a részvénytársaságok egyesüléséről szóló, 1978. október 9-i 78/855/EGK harmadik tanácsi irányelv 15. cikke szerinti hitelezővédelmi rendelkezést is magában foglalja az átalakulások keretében?

2) Ugyanez-e az eredmény akkor, ha a részvénytársaságok egyesüléséről szóló, 2011. április 5-i 2011/35/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkét alkalmazzuk?

3) Az első és második kérdésre adandó igenlő válasz esetén: ugyanerre az eredményre vezet-e a Róma I. rendelet 1. cikke (2) bekezdésének d) pontja – mint az Egyezmény 1. cikke (2) bekezdésének e) pontját felváltó szabályozás – szerinti kivétel, vagy e kivételt eltérően kell értelmezni? Ha igen, milyen módon?

4) Levezethetők-e az egyesülések kezelésére vonatkozó kollíziós szabályok az elsődleges uniós jogból, például az EUMSZ 49. cikk szerinti letelepedési szabadságból, az EUMSZ 56. cikk szerinti szolgáltatásnyújtási szabadságból vagy a tőkemozgás és a fizetési műveletek mozgásának EUMSZ 63. cikk szerinti szabadságából, különösen arra vonatkozóan, hogy a külföldre egyesülő társaság államának nemzeti joga vagy a céltársaság nemzeti joga alkalmazandó-e?

5) A negyedik kérdésre adandó nemleges válasz esetén: levezethetők-e kollíziós elvek a másodlagos uniós jogból, például a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló, 2005. október 26-i 2005/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből, a részvénytársaságok egyesüléséről szóló, 2011. április 5-i 2011/35/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből vagy a Szerződés 54. cikke (3)

bekezdésének g) pontja alapján a részvénytársaságok szétválásáról szóló, 1982. december 17-i 82/891/EGK hatodik tanácsi irányelvből, különösen arra vonatkozóan, hogy a külföldre egyesülő társaság államának nemzeti joga vagy a céltársaság nemzeti joga alkalmazandó-e, vagy a nemzeti kollíziós szabályok szabadon határozhatják meg az alkalmazandó nemzeti anyagi jogot?

6) Úgy kell-e értelmezni a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján a részvénytársaságok egyesüléséről szóló, 1978. október 9-i 78/855/EGK harmadik tanácsi irányelv 15. cikkét, hogy a kibocsátónak a részvényeken kívüli egyéb, különleges jogokkal felruházott értékpapírok jogosultjával szemben, különösen az alárendelt kötvények esetében, határokon átnyúló egyesülés esetén lehetősége van megszüntetni a jogviszonyt és kielégíteni a jogosultakat?

7) Ugyanerre az eredményre vezet-e a részvénytársaságok egyesüléséről szóló, 2011. április 5-i 2011/35/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkének alkalmazása?

3. A Juzgado Contencioso-Administrativo no 6 de Murcia (Spanyolország) által 2014. december 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-555/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdésére, 6. cikkét, valamint 7. cikkének (2) és (3) bekezdésére figyelemmel:

1) Úgy kell-e értelmezni az irányelv 7. cikkének (2) bekezdését, hogy a tagállam a tőketartozás behajtását nem kötheti a késedelmi kamatokról történő lemondáshoz?

2) Úgy kell-e értelmezni az irányelv 7. cikkének (3) bekezdését, hogy a tagállam a tőketartozás behajtását nem kötheti a behajtási költségekről történő lemondáshoz?

3) Amennyiben mindkét kérdésre igenlő választ kell adni, az adós mint ajánlatkérő szerv hivatkozhat-e a felek szabad akaratára annak érdekében, hogy kivonja magát a késedelmi kamatokra és behajtási költségekre vonatkozó fizetési kötelezettség alól?

4. A Juzgado Mercantil no 3 de Barcelona (Spanyolország) által 2014. december 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-568/14., C-569/14. és C-570/14. sz. ügy)¹

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A spanyol Ley de Enjuiciamiento Civil 43. cikke, amely nem teszi lehetővé a bíróság számára, hogy a feleknek a polgári eljárás lehetséges felfüggesztését javasolja, ha egy másik tanács vagy bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett az Európai Unió Bírósága elé, a 93/13/EGK irányelv 7. cikke rendelkezésének nyilvánvaló korlátozását jelenti-e a tagállamok azon kötelezettségét illetően, hogy a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodjanak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását?

2) A spanyol LEC 721. cikkének (2) bekezdése, amely nem teszi lehetővé a bíróság számára, hogy ideiglenes intézkedéseket fogadjon el vagy ezek elfogadását javasolja hivatalból az egyéni keresettel indult olyan eljárásokban, amelyek valamely általános feltétel tisztességtelen jellege okán fennálló semmisségére hivatkoznak, a 93/13/EGK irányelv 7. cikke rendelkezésének nyilvánvaló korlátozását jelenti-e a tagállamok azon kötelezettségét illetően, hogy a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodjanak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz,

---

¹ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

hogyan megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását?

3) A valamely egyéni kereset alapján indult eljárás keretében hivatalból vagy a felek kérelmére elrendelhető ideiglenes intézkedések joghatásait – a szóban forgó irányelv említett 7. cikke által előírt megfelelő és hatékony eszközök biztosítása céljából – fenn kell-e tartani a végleges határozatnak az egyéni kereset alapján indult eljárásban, illetve a közérdekű kereset alapján indult olyan eljárásban történő meghozataláig, amely eljárást az egyéni keresetek gyakorlásával egy időben folytatnak le?

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzé ilyen tárgyú kérelmet.

Polgári ügyszak

10. Az Oberlandesgericht Düsseldorf (Németország) által 2014. október 30-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-481/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A jogbitorlást elkövető személy által a 2100/94 rendelet 94. cikk[e] (1) bekezdésének a) pontja alapján a közösségi növényfajta-oltalmi jogok jogosultjának arra tekintettel fizetendő „arányos kártérítés [helyesen: méltányos díjazás]” meghatározása során, hogy jogosulatlanul folytatta a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységeket, az ugyanabban a térségben a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységek tekintetében a piaci engedélyek alapján fizetendő szokásos díjból kiindulva minden esetben meg kell-e állapítani átalány jelleggel egy további, meghatározott „bitorlási bírságot” is? Ez következik a jogérvényesítési irányelv 13. cikk[e] (1) bekezdésének második mondatából?

2) A jogbitorlást elkövető személy által a 2100/94 rendelet 94. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján a közösségi növényfajta-oltalmi jogok jogosultjának arra tekintettel fizetendő „arányos kártérítés [helyesen: méltányos díjazás]” meghatározása során, hogy jogosulatlanul folytatta a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységeket, az ugyanabban a térségben a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységek tekintetében a piaci engedélyek alapján fizetendő szokásos díjból kiindulva a konkrét egyedi esetben díjnövelő tényezőként figyelembe kell-e venni a következő megfontolásokat, illetve körülményeket is:

a) azt a körülményt, hogy az ügy tényállásának megvalósulásakor az eljárás tárgyát képező bitorlott növényfajta esetében olyan növényfajtaról volt szó, amely különös tulajdonságai miatt önállóságot mutatott a piacon, ha a piaci jogdíjat az eljárás tárgyát képező növényfajta tekintetében kötött hasznosítási szerződésekkel és elszámolásokkal határozzák meg;

Amennyiben e körülmény figyelembevétele szóba jön az egyedi esetben:

Csak akkor engedhető-e meg a díj növelése, ha az eljárás tárgyát képező növényfajta önállóságát megalapozó jellemzők kifejezésre jutnak a fajtaoltalmi leírásban?

b) azt a körülményt, hogy az eljárás tárgyát képező növényfajta a bitorlott növényfajta forgalomba hozatalának időpontjában már nagy sikerrel forgalmazták, miáltal a jogbitorlást elkövető személy megtakarította a bitorlott növényfajta saját maga általi piaci bevezetésének költségeit, ha a piaci jogdíjat az eljárás tárgyát képező növényfajta tekintetében kötött hasznosítási szerződésekkel és elszámolásokkal határozzák meg;

c) azt a körülményt, hogy az eljárás tárgyát képező növényfajta bitorlásának mértéke időben és az eladott darabszámokra tekintettel átlagon felüli volt;

d) azt a megfontolást, hogy a jogbitorlást elkövető személynek – a hasznosítótól eltérően – nem kell attól tartania, hogy annak ellenére fizeti a jogdíjat (és azt nem követelheti vissza), hogy az eljárás

tárgyát képező növényfajtát, amellyel szemben semmisnek nyilvánítás iránti kérelmet terjesztenek elő, később semmisnek nyilvánítják;

- e) azt a körülményt, hogy a jogbitorlást elkövető személyt – a hasznosítók esetében megszokottaktól eltérően – nem volt köteles negyedévenként elszámolni;
- f) azt a megfontolást, hogy az oltalom alatt álló növényfajta jogosultja viseli az azzal járó inflációs kockázatot, hogy a bíróság előtti jogérvényesítés jelentős időszakot ölel át,
- g) azt a megfontolást, hogy az oltalom alatt álló növényfajta jogosultja a bíróság előtti jogérvényesítés szükségessége miatt – nem úgy, mint az eljárás tárgyát képező növényfajta hasznosítására vonatkozó engedélyek megadásából származó bevételek elérése esetén – nem számolhat az eljárás tárgyát képező növényfajtaval elérhető bevételekkel;
- h) azt a megfontolást, hogy az oltalom alatt álló növényfajta jogosultja az eljárás tárgyát képező növényfajta bitorlása esetén viseli mind a bíróság előtti eljárással összefüggő általános eljárási kockázatot, mind annak kockázatát, hogy végső soron nem lesz eredményes a végrehajtás a jogbitorlást elkövető személlyel szemben;
- i) azt a megfontolást, hogy a növényfajta-oltalmi jogok bitorlása esetén a jogbitorlást elkövető személy önkényes magatartása megfosztja az oltalom alatt álló növényfajta jogosultját annak szabadságától, hogy eldöntse, hogy egyáltalán megengedi-e az eljárás tárgyát képező növényfajtának a jogbitorlást elkövető személy általi hasznosítását?

3) A jogbitorlást elkövető személy által a 2100/94 rendelet 94. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján a közösségi növényfajta-oltalmi jogok jogosultjának arra tekintettel fizetendő „arányos kártérítés [helyesen: méltányos díjazás]” meghatározása során, hogy jogosulatlanul folytatta a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységeket, figyelembe kell-e venni az évente fizetendő díjnak a szokásos késedelmi kamatláb szerinti kamatait, ha abból kell kiindulni, hogy ésszerűen eljáró szerződő felek előírtak volna ilyen kamatot?

4) A jogbitorlást elkövető személy által a 2100/94 rendelet 94. cikke (2) bekezdésének első mondata alapján a közösségi növényfajta-oltalmi jogok jogosultja részére arra tekintettel megtérítendő, a „tevékenység eredményeképpen bekövetkező minden egyéb kár” kiszámítása során, hogy jogosulatlanul folytatta a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységeket, az ugyanabban a térségben a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében megjelölt tevékenységek tekintetében a piaci engedélyek alapján fizetendő szokásos díj tekintendő-e a számítás alapjának?

5) Amennyiben a negyedik kérdésre adott válasz igenlő:

- a) A 2100/94 rendelet 94. cikke (2) bekezdésének első mondata szerinti „egyéb kár” piaci engedély alapján való kiszámítása során egyedi esetben a 2) a)–i) kérdésben megnevezett megfontolásokat, illetve körülményeket és/vagy azt a körülményt, hogy az oltalom alatt álló növényfajta jogosultjának a bíróság előtti jogérvényesítés szükségessége miatt személyesen rá kell fordítania a szokásos időt a bitorlás felderítésére és az üggyel való foglalkozásra, és a növényfajta-oltalmi jogok bitorlása esetén szokásos mértékben fel kell derítenie a növényfajta-oltalmi jogok bitorlását, figyelembe kell-e venni oly módon, hogy azok igazolják a piaci jogdíj növelését?
  - b) A 2100/94 rendelet 94. cikke (2) bekezdésének első mondata szerinti „egyéb kár” piaci engedély alapján való kiszámítása során minden esetben meg kell-e állapítani átalány jelleggel egy további, meghatározott „bitorlási bírságot” is? Ez a jogérvényesítési irányelv 13. cikke (1) bekezdésének második mondatából következik?
  - c) A 2100/94 rendelet 94. cikke (2) bekezdésének első mondata szerinti „egyéb kár” piaci engedély alapján való kiszámítása során figyelembe kell-e venni az évente fizetendő díjnak a szokásos késedelmi kamatláb mértéke szerinti kamatait, ha abból kell kiindulni, hogy ésszerűen eljáró szerződő felek előírtak volna ilyen kamatozást?
- 6) Úgy kell-e értelmezni a 2100/94 rendelet 94. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy a bitorlásból származó nyereség az e rendelkezés értelmében vett olyan „egyéb kár”, amely a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése szerinti „arányos kártérítés [helyesen: méltányos

díjazás]” mellett követelhető, vagy a 2100/94 rendelet 94. cikke (2) bekezdésének első mondata alapján fizetendő, bitorlásból származó nyereséggel csak a 94. cikk (1) bekezdése szerinti méltányos díjazás alternatívájaként tartoznak felróható magatartás esetén?

7) Ellentétesek-e a 2100/94 rendelet 94. cikkének (2) bekezdéséből eredő kártérítési igényvel az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek szerint az oltalom alatt álló növényfajta jogosultja, akit a növényfajta-oltalmi jogok bitorlása miatti, ideiglenes intézkedés hozatalára irányuló eljárásban jogerősen ezen eljárás költségeinek viselésére köteleztek, e költségek megtérítését akkor sem kérheti az anyagi jogra hivatkozva, ha pernyertes lesz az ugyanezen növényfajta-oltalmi jogok bitorlása miatti, az ügy érdemére vonatkozó későbbi eljárásban?

8) Ellentétesek-e a 2100/94 rendelet 94. cikkének (2) bekezdéséből eredő kártérítési igényjogosultsággal az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek szerint a károsult a kártérítési igény peren kívüli és peres érvényesítésére fordított időért nem kérhet kártérítést a költségek megállapítására irányuló eljárás szűk keretein kívül, amennyiben az időráfordítás nem haladja meg a szokásos mértéket?

11. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2014. november 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-490/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Azon kérdés esetében, hogy a 96/9/EK irányelv 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett önálló tartalmi elemek gyűjteményéről van-e szó, mert a tartalmi elemek információs tartalmuk értékének sérelme nélkül elválaszthatók egymástól, valamennyi elképzelhető információs érték jelentőséggel bír, vagy csak az az érték, amelyet a mindenkori gyűjtemény rendeltetése alapján és az abból fakadó tipikus felhasználói tevékenység figyelembevételével kell meghatározni?

12. A Tribunal de première instance de Bruxelles (Belgium) által 2014. november 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-494/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az európai tisztviselők személyzeti szabályzata 85a. cikke (1) bekezdésében szereplő „felelős harmadik személyek” fogalmának van-e önálló értelmezése az uniós jogban, vagy az e fogalom nemzeti jog szerinti értelmére utal?

2) Amennyiben a fogalom önálló tartalommal bír, úgy kell-e értelmezni azt, hogy az minden olyan személyre vonatkozik, akinek a halálokozás, a baleseti sérülés vagy megbetegedés okozása tulajdonítható, vagy kizárólag arra a személyre vonatkozik, akinek felelősségét vétkessége miatt megállapították?

3) Amennyiben a „felelős harmadik személyek” fogalma nemzeti jogra utal, az uniós jog megköveteli a nemzeti bíróságtól, hogy adjon helyt az Európai Unió által előterjesztett visszkeresetnek, amennyiben egyik alkalmazottja olyan közlekedési balesetet szenvedett, amelyben olyan jármű vett részt, amellyel kapcsolatban felelősséget nem állapítottak meg, amennyiben a 1989. november 21-i loi relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs (a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló törvény) 29a. cikke azt írja elő, hogy a gyengébb közlekedők kárát a balesetben érintett gépjármű tulajdonosának, vezetőjének vagy üzemben tartójának felelősségbiztosítását nyújtó biztosító köteles megtéríteni anélkül, hogy bizonyítani kellene az említettek felelősségének fennállását?

4) Az európai tisztviselők személyzeti szabályzatának tartalma vagy szerkezete alapján az Európai Unió által a szabályzat 73. és 78. cikke alapján teljesített kiadásokat véglegesen az Uniónak kell-e viselnie?

13. A Tribunale ordinario di Torino (Olaszország) által 2014. november 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-500/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Összeegyeztethető-e közösségi joggal a 98/71 irányelv 14. cikkének és a 6/2002/EK rendelet 110. cikkének olyan alkalmazása, amely szerint ezek a szabályok annak érdekében biztosítják a pótalkatrészek és tartozékok gyártói részére a harmadik személyek lajstromozott védjegyeinek használatára vonatkozó jogot, hogy azok a végső felhasználó részére helyreállíthassák az összetett termék eredeti megjelenését, még akkor is, ha a védjegyjogosult a szóban forgó megkülönböztetésre alkalmas megjelölést az összetett termékre történő felszerelésre szánt pótalkatrészre vagy tartozékra oly módon alkalmazza, hogy az kívülről látható, és ezáltal hozzájárul az összetett termék külső megjelenéséhez?

2) Úgy kell-e értelmezni a 98/71 irányelv 14. cikkében és a 6/2002/EK rendelet 110. cikkében foglalt javítási záradékot, hogy az a pótalkatrész- és tartozékgyártó harmadik személyek részére alanyi jogot biztosít, és hogy ezen alanyi jog azt eredményezi, hogy a 207/2009 rendeletben és a 89/104/EK irányelvben meghatározott szabályoktól eltérően e harmadik személyek jogosultak mások lajstromozott védjegyének a pótalkatrészekben és tartozékokon történő használatára, még akkor is, ha a védjegyjogosult a szóban forgó megkülönböztetésre alkalmas megjelölést az összetett termékre történő felszerelésre szánt pótalkatrészre és tartozékra oly módon alkalmazza, hogy az kívülről látható, és ezáltal hozzájárul az összetett termék külső megjelenéséhez?

14. A Landgericht Münster (Németország) által 2014. november 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-505/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Megkívánja-e az európai jog, különösen az EUMSZ 107., 108. cikk (illetve az EK-Szerződés 87., 88. cikke) és a tényleges érvényesülés elve valamely állami támogatásról szóló magánjogi szerződés teljesítésére vonatkozó polgári jogi jogvitában az ugyanabban az ügyben hozott olyan jogerős polgári jogi megállapítási ítélet figyelmen kívül hagyását, amely az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok figyelembevétele nélkül állapítja meg a magánjogi szerződés hatályának fennmaradását, ha a nemzeti jog szerint a szerződés teljesítése nem akadályozható meg más módon?

15. A Supremo Tribunal de Justiça (Portugália) által 2014. november 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-507/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Figyelembe véve, hogy szülői felelősség megállapítása iránt eljárást indítottak egy adott tagállamban és azonos jogalapra támaszkodva, ugyanazon tárgy vonatkozásában valamely másik tagállamban már folyamatban volt egy, eljárásjogi szempontból korábbi időpontban kezdeményezett eljárás, amely eljárást a felperesnek az említett eljárásban benyújtott kérelme alapján időközben felfüggesztettek anélkül, hogy az alperest megidéztek volna, vagy tudomása lett volna a folyamatban lévő eljárásról, vagy abban bármilyen módon részt vett volna, és amely felfüggesztés akkor is fennállt, amikor az említett alperes az elsőként hivatkozott eljárást megindította, a 2003. november 27-i 2201/2003/EK rendelet (1) 16. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglaltak fényében és e rendelet 19. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából úgy kell-e tekinteni, hogy a felfüggesztéssel érintett eljárás indult elsőként?

16. A Tribunale civile di Bologna (Olaszország) által 2014. november 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-511/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Az alperes távollétében hozott olyan ítélet esetén, amelyben a távollévő jogalanyt anélkül marasztalták, hogy az kifejezetten elismerte volna a jogosultságot;

a nemzeti jog feladata annak meghatározása, hogy az ilyen eljárásjogi magatartás az EU Hivatalos Lapjában 2004. április 30-án közzétett, 2004. április 21-i 805/2004/EK rendelet értelmében vett nem vitatásnak minősül-e? Esetlegesen a nemzeti jog alapján a nem vitatott követelés jellegének tagadásával;

vagy

az alperes távollétében történő marasztalása pusztán annak jellege miatt az európai jog alapján nem vitatást eredményez, amelyből következően a nemzeti bíróság általi értékeléstől függetlenül a hivatkozott 805/2004/EK rendeletet kell alkalmazni?

17. A Korkein oikeus (Finnország) által 2014. november 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem –(C-521/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet 6. cikkének 2. pontját, hogy az magában foglalja a szavatossággal vagy jótállással kapcsolatos pert vagy az olyan eljárást, amelyben azzal egyenértékű másik, az eredeti keresettel szorosan összefüggő igényt érvényesítenek, és amelyet valamely harmadik fél a nemzeti jogban megengedett módon a felek egyikével szemben indít annak érdekében, hogy ugyanazon bírósági eljárásban döntsenek róla?

18. A Rechtbank Gelderland (Hollandia) által 2014. november 20-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-523/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A 44/2001 rendelet tárgyi hatálya alá tartozik-e [a felperesek] által magánfélként indított, a büntetőeljárásról szóló belga törvény 63. és azt követő cikkei értelmében vett kereset a keresetindítás módjára és az eljárás állására tekintettel?

Ha igen:

2. Úgy kell-e értelmezni a 44/2001 rendelet 27. cikkének (1) bekezdését, hogy e rendelkezés értelmében véve akkor is folyamatban van egy eljárás valamely külföldi (belga) bíróság előtt, ha a belga vizsgálóbíró előtt egy magánfél keresetet indított, és az előzetes bírósági vizsgálat még nem zárult le?

3. Ha igen: mely időpontban tekintendő a magánfél által benyújtott kereset útján indított eljárás megindultnak és/vagy a bíróság felhívottnak a 44/2001 rendelet 27. cikke (1) bekezdésének és 30. cikkének alkalmazásában?

4. Ha nem: úgy kell-e értelmezni a 44/2001 rendelet 27. cikkének (1) bekezdését, hogy a magánfél általi keresetindítás azzal járhat, hogy az eljárás későbbi időpontban indul meg e rendelkezés értelmében véve egy belga bíróság előtt?

5. Ha igen: mely időpontban tekintendő az eljárás ebben az esetben megindultnak és/vagy a bíróság felhívottnak a 44/2001 rendelet 27. cikke (1) bekezdésének és 30. cikkének alkalmazásában?

6. Amennyiben egy magánfél keresetet indított, a 44/2001 rendelet 27. cikkének (1) bekezdése értelmében vett eljárás azonban ezzel még nem indult meg a keresetindítás időpontjában, és az a kereset vizsgálatának ideje alatt egy későbbi időpontban a keresetindítás időpontjára visszaható hatállyal utólag megindulhat: az következik-e ebben az esetben az említett rendelkezésből, hogy a bíróságnak, amely előtt eljárást indítottak, miután a magánfél keresetet nyújtott be a belga bírósághoz, el kell halasztania a döntéshozatalt, amíg megállapítást nem nyer, hogy a 27. cikk (1) bekezdése értelmében véve eljárás van-e folyamatban a belga bíróság előtt?

Közigazgatási ügyszak

42. A Tribunal Tributário de Lisboa (Portugália) által 2014. október 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-464/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) A Tunéziával kötött megállapodás 31. cikke olyan világos, pontos, illetve feltétel nélküli, és mint ilyen, azonnali hatállyal alkalmazandó szabályt képez-e, amely alapján a jelen esetre alkalmazni kell a letelepedéshez való jogot?
- 2) Igenlő válasz esetén, a szóban forgó rendelkezésben előírt letelepedéshez való jog a felperes által hivatkozott következményekkel jár-e olyan értelemben, hogy megsértése esetén a CIRC 46. cikk (1) bekezdése szerinti teljes levonás mechanizmusát kell-e alkalmazni azon osztalék tekintetében, amelyet a felperes a tunéziai leányvállalatától kapott?
- 3) A Tunéziával kötött megállapodás 34. cikke olyan világos, pontos, illetve feltétel nélküli, és mint ilyen, azonnali hatállyal alkalmazandó szabályt képez-e, amely alapján a tőke szabad mozgását alkalmazni kell a jelen esetre, és e szerint úgy kell-e tekinteni, hogy a felperes által végzett befektetés ennek hatálya alá tartozik?
- 4) Igenlő válasz esetén, az említett rendelkezésben előírt tőke szabad mozgása a felperes által hivatkozott következményekkel jár-e abban az értelemben, hogy előírja a tunéziai leányvállalattól kapott osztalékok tekintetében a CIRC 46. cikk (1) bekezdésében megállapított teljes levonás mechanizmusának alkalmazását?
- 5) A Tunéziával kötött megállapodás 89. cikke meghatározza-e a fent előterjesztett kérdésekre adandó igenlő választ?
- 6) Igazolható-e a Sociétés des Ciments de Gabés által fizetett osztalékokra vonatkozó korlátozó bánásmód, tekintettel arra, hogy Tunézia esetében nem létezik a közvetlen adóztatás területén a tagállamok illetékes hatóságainak kölcsönös segítségnyújtásáról szóló, 1977. december 19-i 77/799/EGK tanácsi irányelvben előírt együttműködési keret?
- 7) A Libanonnal kötött megállapodás 31. cikke ugyanezen megállapodás 34. cikkével összefüggésben értelmezve olyan világos, pontos, illetve feltétel nélküli, és mint ilyen, azonnali hatállyal alkalmazandó szabályt képez-e, amely alapján a jelen esetre alkalmazni kell a tőke szabad mozgását?
- 8) Igenlő válasz esetén, az említett rendelkezésekben előírt tőke szabad mozgása a felperes által hivatkozott következményekkel jár-e abban az értelemben, hogy előírja a libanoni leányvállalattól kapott osztalékok tekintetében a CIRC 46. cikk (1) bekezdésében megállapított teljes levonás mechanizmusának alkalmazását?
- 9) A Libanonnal kötött megállapodás 103. cikke meghatározza-e a fent előterjesztett kérdésekre adandó igenlő választ?
- 10) Igazolható-e a Ciments de Siblaine, S.A.L. által fizetett osztalékokra vonatkozó korlátozó bánásmód, tekintettel arra, hogy Libanon esetében nem létezik a közvetlen adóztatás területén a tagállamok illetékes hatóságainak kölcsönös segítségnyújtásáról szóló, 1977. december 19-i 77/799/EGK tanácsi irányelvben előírt együttműködési keret?

11) A jelen esetben alkalmazható-e az EK 56. cikk (jelenleg az EUMSZ 63. cikk), és igenlő válasz esetén, az e rendelkezésben szereplő tőke szabad mozgása következtében, a 2009-es üzleti évben, a Société des Ciments de Gab s, S.A.  s a Ciments de Sibline S.A.L.  ltal a felperes javára fizetett osztalékra a CIRC 46. cikk (1) bekezdésében el irt teljes levonás mechanizmusa, vagy alternatívaként az ugyanezen rendelkezés (8) bekezdésében meghatározott részleges levonás mechanizmusát kell-e alkalmazni?

12) Noha megállapítható, hogy a jelen esetre alkalmazható a tőke szabad mozgásának elve, az akkor hatályos portugál szabályozásban el irt, gazdasági értelemben vett kettős adóztatás elkerülése vagy mérséklése mechanizmusainak alkalmazása a szóban forgó osztalékok tekintetében m ll zhet -e azon k r lmeny igazolása alapján, amely szerint Tunézia  s Libanon esetében nincs a közvetlen adóztatás területén a tagállamok illetékes hatóságainak kölcsönös segítségnyújtásáról szóló, 1977. december 19 i 77/799/EGK tanácsi irányelvben el irt együttműködési keret?

13) Ellentétes-e az EK 57. cikk (jelenleg EUMSZ 64. cikk) (1) bekezdése szerinti standstill klauzula rendelkezése a tőke szabad mozgása elvének alkalmazásával, amely a felperes által előadott következményekkel jár?

14) M ll zni kell-e az EK 57. cikk (1) bekezdése (jelenleg EUMSZ 64. cikk (1) bekezdése) szerinti standstill klauzula alkalmazását azért, mert időközben bevezett k a szerződéses jellegű befektetésekre vonatkozó adókedvezmények rendszerét – EBF 41. cikk (5) bekezdésének b) pontja –  s az EBF 42. cikkben a PALOP-orosz gaib l és Kelet-Timorb l származó osztalékok tekintetében el irt szabályozását?

43. A Finanzgericht Düsseldorf (Németország)  ltal 2014. október 28- n benyújtott el ozetes döntéshozatal iránti kérelem (C-479/14. sz.  gy)

Az eljárás nyelve: német

Az el ozetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

 gy kell-e értelmezni az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdését az EUMSZ 65. cikkel összefüggésben, hogy azzal akkor is ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az ajándékozási illet k számítása kapcsán akként rendelkezik, hogy az e tagállam területén fekvő ingatlan ajándékozása esetén irányadó illetékalap tekintetében alkalmazott illetékmentesség – abban az esetben, ha az aj nd koz  és a megajándékozott az ajándékozás időpontjában más tagállamban rendelkeznek lakóhellyel – alacsonyabb annál a mentess gn l, amely akkor lett volna irányadó, ha az említett időpontban legalább egyik k az előbbi tagállamban rendelkezett volna lakóhellyel, ha e tagállam szabályozása másfelől akként rendelkezik, hogy a megajándékozott kérelmére – az aj nd koz t l az ajándékozás időpontját megelőző és az azt követő t z-t z évben szerzett teljes vagyon figyelembevétele mellett – a magasabb illetékmentesség alkalmazandó?

44. A Landgericht München I (Németország)  ltal 2014. november 3- n benyújtott el ozetes döntéshozatal iránti kérelem (C-484/14. sz.  gy)

Az eljárás nyelve: német

Az el ozetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Első kérdés:

 gy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) a 98/48/EK irányelv által módosított 98/34/EK irányelv 1. cikkének 2. pontjára tekintettel

értelmezett 2. cikkének a) pontjával összefüggésben, hogy az „általában térítés ellenében” azt jelenti, hogy a nemzeti bíróságnak meg kell állapítania,

a) hogy az a konkrétan érintett személy, aki a szolgáltatói minőségre hivatkozik, e konkrét szolgáltatást általában térítés ellenében nyújtja-e,

vagy

b) hogy egyáltalán léteznek-e a piacon olyan szolgáltatók, akik ilyen szolgáltatást vagy hasonló szolgáltatásokat térítés ellenében nyújtanak,

vagy

c) hogy e szolgáltatások vagy hasonló szolgáltatások többségét térítés ellenében nyújtják-e?

2. Második kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát, hogy „a hírközlő hálózathoz való hozzáférés biztosítás[a]” azt jelenti, hogy az irányelvnek megfelelő hozzáférés-biztosítás szempontjából csak az bír jelentőséggel, hogy bekövetkezzen a valamely hírközlő hálózathoz (például az Internethez) való hozzáférés biztosításában megnyilvánuló eredmény?

3. Harmadik kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 2. cikkének b) pontjával összefüggésben, hogy a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 2. cikkének b) pontja értelmében vett „[szolgáltatás]nyújt[áshoz]” elegendő, ha az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást csupán ténylegesen rendelkezésre bocsátják, a konkrét esetben tehát hozzáférhetővé tesznek egy nyílt WLAN-t [vezeték nélküli helyi hálózatot], vagy ezen túlmenően például „hirdetésre” is szükség van?

4. Negyedik kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát, hogy a „ne terhelje felelősség a továbbított információért” azt jelenti, hogy főszabály szerint vagy legalábbis a szerzői jogok első ízben megállapított megsértése vonatkozásában ki vannak zárva a szerzői jogok megsértése által érintett személynek a hozzáférést nyújtó szolgáltatóval szembeni, eltiltásra, kártérítésre, a felszólítás költségeinek és a bírósági eljárási illetékek megfizetésére irányuló esetleges követelései?

5. Ötödik kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát ugyanezen irányelv 12. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben, hogy a tagállamok nem tehetik lehetővé a nemzeti bíróság számára, hogy az ügy érdemére vonatkozó eljárásban arra kötelezze a hozzáférést nyújtó szolgáltatót, hogy a jövőben hagyjon fel annak harmadik személyek számára történő lehetővé tételével, hogy e harmadik személyek

egy bizonyos szerzői jogi védelem alatt álló művet egy konkrét internetkapcsolaton keresztül fájlmegosztó weboldalak útján tegyenek elektronikusan letölthetővé?

6. Hatodik kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát, hogy az alapeljárás körülményei között a 2000/31/EK irányelv 14. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti szabályozás megfelelően alkalmazandó egy eltiltásra irányuló követelésre?

7. Hetedik kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 2. cikkének b) pontjával összefüggésben, hogy a szolgáltatóval szembeni követelmények kimerülnek abban, hogy a szolgáltató minden, információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó természetes vagy jogi személy?

8. Nyolcadik kérdés:

A hetedik kérdésre adandó nemleges válasz esetén milyen további követelmények támasztandók a szolgáltatóval szemben a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 2. cikke b) pontjának értelmezése keretében?

9. Kilencedik kérdés:

a) Úgy kell-e értelmezni a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 12. cikke (1) bekezdésének első fordulatát a szellemi tulajdonnak a tulajdonhoz való jogból eredő alapvető jogi védelmére (az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (2) bekezdése), valamint az alábbi irányelvekben a szellemi tulajdon, mindenekelőtt a szerzői jogok védelmével kapcsolatban elfogadott rendelkezésekre figyelemmel:

- az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,
- a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv,

valamint a tájékozódás szabadságára és a vállalkozás szabadságának uniós alapvető jogára (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. cikke) figyelemmel,

hogy az nem zárja ki, hogy a nemzeti bíróság az ügy érdemére vonatkozó eljárásban olyan határozatot hozzon, amely – a költségek viselésére való kötelezés mellett – arra kötelezi a hozzáférést nyújtó szolgáltatót, hogy a jövőben hagyjon fel annak harmadik személyek számára történő lehetővé tételével, hogy e harmadik személyek egy bizonyos szerzői jogi védelem alatt álló művet vagy abból származó részleteket egy konkrét internetkapcsolaton keresztül fájlmegosztó weboldalak útján tegyenek elektronikusan letölthetővé, és a hozzáférést nyújtó szolgáltató szabadon választhatja meg az e határozatban foglaltaknak való megfelelés érdekében konkrétan megteendő műszaki intézkedéseket?

b) Akkor is így van-e ez, ha a hozzáférést nyújtó szolgáltató gyakorlatilag csak úgy felelhet meg a bírósági tiltásnak, ha az internetkapcsolatot megszünteti, vagy jelszóvédelemmel látja el, vagy

minden azon keresztül futó közlést megvizsgál abból a szempontból, hogy az adott szerzői jogi védelem alatt álló művet újból jogellenesen továbbítják-e, amennyiben ez már eleve megállapítható, és nem először a végrehajtási vagy büntetési eljárás során derül ki?

45. A Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgium) által 2014. november 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-492/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni az Európai Közösséget létrehozó szerződés 28. és 30. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás – jelen esetben „a megújuló energiaforrásokból termelt villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 28-i flamand kormányrendelet módosításáról” szóló, 2003. április 4-i flamand kormányrendelettel összefüggésben értelmezett, a villamos energia piacának szervezéséről szóló, 2000. július 17-i flamand rendelet –, amely a Flamand Régióban található elosztóhálózatokra csatlakozott erőművek által termelt villamos energia befecskendezésére korlátozza a díjmentes elosztást, a nem a Flamand Régióban található elosztóhálózatokra csatlakozott erőművekből származó villamos energiát pedig kizárja a díjmentes elosztásból?

2. Úgy kell-e értelmezni az Európai Közösséget létrehozó szerződés 28. és 30. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás – jelen esetben a megújuló energiaforrásokból termelt villamos energia támogatásáról szóló, 2004. március 5-i rendelettel összefüggésben értelmezett, a villamos energia piacának szervezéséről szóló, 2000. július 17-i flamand rendelet, ahogyan azt a VREG alkalmazza –, amely a közvetlenül egy belgiumi elosztóhálózatba befecskendező erőművekben termelt villamos energiára korlátozza a díjmentes elosztást, a nem közvetlenül egy belgiumi elosztóhálózatba befecskendező erőművekben termelt villamos energiát pedig kizárja a díjmentes elosztásból?

3. Összeegyeztethető-e az első és második kérdés értelmében vett nemzeti szabályozás az egyenlő bánásmód elvével és a hátrányos megkülönböztetés tilalmával, melyeket többek között az Európai Közösséget létrehozó szerződés 12. cikke, és az akkoriban hatályos, a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) és (4) bekezdése rögzít?

46. A Bundesfinanzgericht – Außenstelle Linz (Ausztria) által 2014. november 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-493/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Sérti-e az uniós jogot, ha valamely támogatási program igénybe veszi a 800/2008/EK rendelet (a továbbiakban: általános csoportmentességi rendelet) 25. cikke szerinti különös eljárást annak érdekében, hogy mentesüljön az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettség alól, de nem teljesíti az általános csoportmentességi rendelet I. fejezete szerinti különböző kötelezettségeket, és ezen túlmenően sem hivatkozik az általános csoportmentességi rendeletre?

2) Sérti-e az uniós jogot, ha valamely támogatási programot a környezetvédelmi támogatásokra vonatkozó, az általános csoportmentességi rendelet 25. cikke szerinti különös eljárásra alapoznak, de nem állnak fenn a II. fejezetben szabályozott feltételek, mégpedig az általános csoportmentességi rendelet 17. cikkének 1. pontja szerinti környezetvédelmi intézkedések, illetve energiamegtakarítási intézkedések támogatása?

3) Ellentétes-e az uniós joggal az olyan nemzeti szabályozás, amely nem tartalmaz sem időbeli korlátozást, sem a mentességi jelentésben szereplő időtartamra való utalást, és ezért az energiaadó-visszatérítésnek az általános csoportmentességi rendelet 25. cikkének (3) bekezdésében előírt, tíz évre való korlátozása csak a mentességi jelentésből derül ki?

47. A Tribunalul Sibiu (Románia) által 2014. november 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-496/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: román

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Úgy kell-e értelmezni az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. cikkében, 21. cikkének (1) bekezdésében, 24. cikkének (1) bekezdésében, 34. cikkének (1) és (2) bekezdésében, valamint 52. cikkében, továbbá a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet 4. cikkében foglalt rendelkezéseket, hogy azokkal ellentétes a 111/2010. sz. OUG-hoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az ikerszülésből származó másodszülöttek, harmadszülöttek stb., az ikerszülésből származó elsőszülöttek, valamint a rendes szülésből származó gyermekek közötti eltérő bánásmódról rendelkezik?

48. A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) által 2014. november 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-501/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az 561/2006/EK rendelet 19. cikk (1) bekezdését, hogy a szabálysértés esetére a tagállam által lefektetett és alkalmazott szankció végrehajtásához szükséges intézkedést kizárólag a szabálysértést elkövető személlyel szemben lehet alkalmazni?

Másként fogalmazva: az 561/2006/EK rendelet 18. cikkéből adódóan, ellentétes-e az 561/2006/EK rendelet 19. cikk (1) bekezdés első mondata szerinti tagállami kötelezettséggel az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a tagállam által lefektetett és alkalmazott szankció végrehajtásához szükséges intézkedést olyan (természetes vagy jogi) személlyel szemben alkalmazzák, akinek szabálysértését nem állapították meg a közigazgatási eljárásban?

2) Amennyiben az 1. kérdésre a válasz nemleges, úgy kell-e értelmezni az EK rendelet 19. cikk (1) bekezdését, hogy a más személy által elkövetett szabálysértés miatt harmadik (természetes vagy jogi) személlyel szemben alkalmazott intézkedés, annak okán, hogy szabályszegés elkövetését a terhére nem állapították meg, az vele szemben alkalmazott szankciónak minősül függetlenül annak elnevezésétől?

3) Amennyiben a 2. kérdésre a válasz igenlő, ellentétes-e az EK rendelet 19. cikk (1) bekezdésben foglalt kettős értékelés tilalmával az a nemzeti szabályozás, mely lehetővé teszi a járművezető által elkövetett szabálysértés miatt alkalmazott szankció végrehajtása érdekében, más (természetes vagy jogi) személlyel szemben – intézkedésnek nevezett, de tartalmát tekintve – szankció alkalmazását?

49. A Korkein hallinto-oikeus (Finnország) által 2014. november 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-506/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Érvénytelen-e a 2013/448/EU bizottsági határozat annyiban, amennyiben a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (5) bekezdésén alapul, és sérti-e az említett irányelv 23. cikkének (3) bekezdését azért, mert e határozatot nem az 1999/468/EK tanácsi határozat 5a. cikkében és a 182/2011/EU rendelet 12. cikkében előírt, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alapján

fogadták el? Amennyiben e kérdésre igenlő választ kell adni, úgy a többi kérdést nem szükséges megválaszolni.

2. Sérti-e a 2013/448/EU bizottsági határozat a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikke (5) bekezdésének a) pontját annyiban, amennyiben a Bizottság az ipari plafon meghatározásakor nem vette figyelembe

i. a 2008 és 2012 közötti időszakban a kibocsátáskereskedelmi irányelv hatálya alá tartozó, de a 2005 és 2007 közötti időszakban hitelesítési kötelezettség hatálya alatt nem álló, és a CITL-rendszerbe ezért be nem jegyzett tevékenységekből és létesítményekből származó, 2005 és 2007 közötti hitelesített kibocsátások egy részét,

ii. a 2008 és 2012, valamint 2013 és 2020 között a kibocsátáskereskedelmi irányelv hatálya alá kerülő új tevékenységeket, amennyiben azok 2005 és 2007 között nem tartoztak az említett irányelv hatálya alá, és azokat olyan létesítményekben folytatják, amelyek már 2005 és 2007 között a kibocsátáskereskedelmi irányelv hatálya alá tartoztak,

iii. a 2011. június 30. előtt bezárt létesítményekből származó kibocsátásokat, jóllehet e létesítményekben ténylegesen 2005 és 2007 között és részben 2008 és 2012 között is következtek hitelesített kibocsátások?

Amennyiben a 2. i–iii. kérdésre néhány tekintetben igenlő választ kell adni, érvénytelen-e a 2013/448/EU bizottsági határozat az ágazatközi korrekciós tényező alkalmazása tekintetében azzal a következménnyel, hogy e tényezőt nem kell alkalmazni?

3. Érvénytelen-e, és sérti-e a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (5) bekezdését és céljait a 2013/448/EU bizottsági határozat azért, mert a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontja szerinti ipari plafon kiszámításakor figyelmen kívül hagyja azokat a kibocsátásokat, amelyek i. a hulladékgázokból történő villamosenergia-előállítás során a kibocsátáskereskedelmi irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó, nem „villamosenergia-termelőknek” minősülő létesítményekben és ii. a hőtermelés során a kibocsátáskereskedelmi irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó, nem „villamosenergia-termelőknek” minősülő és a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikke (1)–(4) bekezdése és a 2011/278/EU határozat alapján kibocsátási egységek ingyenes kiosztásában részesíthető létesítményekben következnek be?

4. Érvénytelen-e a 2013/448/EU bizottsági határozat – önmagában vagy a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben –, és sérti-e a kibocsátáskereskedelmi irányelv 3. cikkének e) és u) pontját azért, mert a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikke (5) bekezdésének a) és b) pontja szerinti ipari plafon kiszámításakor figyelmen kívül hagyja a fenti harmadik kérdésben említett kibocsátásokat?

5. Sérti-e a 2013/448/EU bizottsági határozat a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (12) bekezdését annyiban, amennyiben az ágazatközi korrekciós tényezőt kiterjeszti egy a 2010/2/EU határozatban meghatározott, a szénzivárgás kockázatának jelentős mértékben kitett ágazatra?

6. Sérti-e a 2011/278/EU határozat a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (1) bekezdését annyiban, amennyiben a Bizottság intézkedéseinek a referenciaértékek rögzítése során figyelembe kell venniük az energiafelhasználás tekintetében hatékony műszaki megoldások ösztönzését, a leghatékonyabb műszaki megoldásokat, a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést és a hulladékgázokból való hatékony energia-visszanyerést?

7. Sérti-e a 2011/278/EU határozat a kibocsátáskereskedelmi irányelv 10a. cikkének (2) bekezdését annyiban, amennyiben a referenciaértékek meghatározására szolgáló elveknek az ágazat létesítményei leghatékonyabb 10 %-ának átlagteljesítményén kell alapulniuk?

50. A Nejvyšší správní soud (Csehország) által 2014. november 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-508/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: cseh

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló, 2002. március 7-i 2002/22/EK irányelv (a továbbiakban: irányelv) 12. és 13. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az ilyen szolgáltatások nyújtására ott meghatározott „nettó költséggel” ellentétes az, ha a szolgáltatásnyújtó „ésszerű hasznát” beleszámítják az adott szolgáltatás nettó költségének összegébe?
- 2) Amennyiben az első kérdésre igenlő válasz adandó, az irányelv rendelkezéseinek (12. és 13. cikk) közvetlen hatálya van-e?
- 3) Amennyiben az irányelv 12. és 13. cikkének közvetlen hatálya van, lehet-e erre a hatályra hivatkozni egy olyan kereskedelmi társasággal szemben, amelyben a tagállam a részvények 51 %-ával rendelkezik (ellenőrzi) – jelen esetben az O2 Czech Republic a. s. („állami jogalanynak” minősül-e)?
- 4) Amennyiben az 1–3. kérdésre igenlő válasz adandó, az irányelvet alkalmazni kell-e azon jogviszonyokra is, amelyek a Cseh Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozását megelőző időszakban (2004. január 1. és április 30. között) jöttek létre?

51. A Tribunal Arbitral Tributário (Centro de Arbitragem Administrativa – CAAD) (Portugália) által 2014. november 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-516/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

A héairányelv 226. cikke 6. pontjának helyes értelmezése lehetővé teszi-e, hogy az Autoridade Tributária e Aduaneira elégtelennek tekintse az olyan számla tartalmát, amely „meghatározott időponttól a mai napig nyújtott jogi szolgáltatásokat” vagy kizárólag „mai napig nyújtott jogi szolgáltatásokat” említ, figyelembe véve, hogy az együttműködés elve alapján az említett hatóság a tevékenységek fennállásának és részletes jellegzetességeinek megerősítéséhez szükséges kiegészítő információkat meg tudja szerezni?

52. A Niedersächsisches Finanzgericht (Németország) által 2014. november 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-518/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) A Bíróság által a 2004. április 29-i Terra Baubedarf-Handel ítéletben (C-152/02; EBHT 2004., [I-]5583. o.) megállapított, az első számlakiállításához fűződő ex nunc hatályt a hiányos számla kiegészítésének – a jelen ügyben szóban forgó – esete tekintetében viszonylagossá tette-e a Bíróság 2010. július 15-i Pannon Gép ítélete (C-368/09) és 2013. május 8-i Petroma Transport[s] ítélete (C-271/12) annyiban, amennyiben a Bíróság ilyen esetben végeredményben engedélyezni kívánta a visszaható hatályt?
- 2) Milyen minimumkövetelményeket kell támasztani a visszaható hatállyal érintett, javítható számlával szemben? Az eredeti számlának már tartalmaznia kell-e az adószámot vagy a héa-azonosítószámot, vagy az később kiegészíthető azzal a következménnyel, hogy fennmarad az eredeti számlán alapuló adólevonás?
- 3) Még megfelelő időben kerül-e sor a számla kijavítására akkor, ha csak azon kifogás tárgyában folytatott eljárás keretében kerül rá sor, amelyet az adóhatóság (módosító) határozatával szemben indítottak?

53. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2014. november 18-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-520/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját és 9. cikkének (1) bekezdését, hogy valamely település a jelen ítéletben ismertetett szabályozás szerinti diákszállítással összefüggésben ennyiben az említett irányelv értelmében vett adóalanynak tekintendő?
- 2) E kérdés megválaszolása során egységesen kell-e figyelembe venni a szabályozást, vagy külön kell vizsgálni valamennyi szállítási szolgáltatást?
- 3) Amennyiben ez utóbbi helyes: Ebben az esetben különbséget kell-e tenni aszerint, hogy a diákok 6 és 20 kilométer közötti távolságra való szállításáról, vagy a diákok 20 kilométert meghaladó távolságra való szállításáról van-e szó?

54. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2014. november 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-522/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e a letelepedés szabadságával (az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49. cikkével, az Európai Közösséget [létrehozó szerződés] korábbi 43. cikkével) az olyan tagállami szabályozás, amely szerint egy belföldi székhelyű hitelintézetnek egy belföldi illetőségű örökhagyó halála esetén az örökhagyó azon vagyonát is be kell jelentenie az öröklési illeték kezelésére belföldön illetékes adóhivatalnak, amelyet a hitelintézet nem önálló fióktelepe valamely más tagállamban tart letéti őrzésben vagy kezel, ha a másik tagállamban nem áll fenn hasonló bejelentési kötelezettség, és a hitelintézetek ott büntetőjogi szankció terhe mellett banktitkot kötelesek tartani?

55. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2014. november 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-528/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Magában foglalja-e az 1186/2009 rendelet annak lehetőségét, hogy valamely természetes személy egyszerre valamely tagállamban és valamely harmadik államban is szokásos lakóhellyel rendelkezzen, és ha igen, akkor alkalmazandó-e a 3. cikkben szereplő vámmentesség azokra a vagyontárgyakra, amelyeket a harmadik országbeli szokásos lakóhely feladása keretében az Európai Unióba hoznak?
- 2) Amennyiben az 1186/2009 irányelv kizárja a kettős szokásos lakóhelyet, és valamennyi körülmény mérlegelése nem elegendő a szokásos lakóhely megállapításához: ebben az esetben milyen szabály alapján vagy milyen kritériumok segítségével kell az említett rendelet alkalmazásához meghatározni, hogy az érintettnek melyik országban van a szokásos lakóhelye a jelenlegihez hasonló helyzetben, amikor a harmadik országban személyes és foglalkozási kötődésekkel, a tagállamban pedig személyes kötődésekkel rendelkezik?

56. A Finanzgericht Hamburg (Németország) által 2014. november 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-529/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Ellentétes-e a 2003/96/EK irányelv 1. cikkével a termikus szennylégtisztításra használt energiatermékekre vonatkozó tagállami adómentesség, vagy a 2003/96/EK irányelvet annak 2. cikke (4) bekezdése b) pontjának második franciabekezdése alapján nem lehet alkalmazni ezen energiatermékekre, mert a termikus szennylégtisztításra történő felhasználás nem üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználás, és ezen energiatermékek esetében ezért az említett rendelkezés értelmében vett kettős felhasználású energiatermékekről van szó?
- 2) Adott esetben csak akkor megengedett-e a termikus szennylégtisztításra használt energiatermékek adó alóli mentesítése, ha azokat a termikus szennylégtisztítás keretében nyers-, alap- vagy segédanyagként is felhasználják a szennylégtisztítás során keletkező termékhez?
- 3) Kizárt-e a termikus szennylégtisztításra használt energiatermékek adó alóli mentesítése, ha a szennylégtisztítás során felszabaduló hőenergia egy részét fűtési, illetve szárítási célra is felhasználják? Adott esetben akkor is fennáll-e ez a kizárás, ha a fűtéshez, illetve szárításhoz a szennylégtisztítás jelenlévő és annak termikus tisztítás során felszabaduló energiánál kevesebb energiára van szükség?

57. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2014. november 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-532/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a KN 2206 vámtarifaszámot, hogy e vámtarifaszám alá kell besorolni azt a 13,4 térfogatszázalék alkoholtartalmú, egy „Ferm [F]ruit”-nak nevezett, almakonzervátum erjesztése útján előállított, tisztított alkoholos (alap)italból cukor, aroma- és színezőanyagok, valamint ízesítők, sűrítőanyagok, tartósítók és desztillált alkohol hozzákeverésével oly módon előállított italt, hogy a desztillált alkohol sem térfogat, sem tartalom tekintetében nem haladja meg az ital alkoholtartalmának 49%-át, míg az alkohol 51%-a erjesztésből származik? Nemleges válasz esetén úgy kell-e értelmezni a KN 2208 70 vámtarifa-alyszámot, hogy az ilyen italt likőrként és szíverősítőként e vámtarifaalszám alá kell besorolni?

58. A Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) által 2014. november 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-533/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a KN 2206 vámtarifaszámot, hogy e vámtarifaszám alá kell besorolni azt az almakonzervátum erjesztése útján nyert, „Ferm [F]ruit” elnevezésű italt, amelyet alapítalként különböző más italok előállításához is felhasználnak, alkoholtartalma 16 térfogatszázalék, tisztítás (ennek körében ultraszűrés) miatt színtelen, szagtalan és íztelen, és nem adtak hozzá desztillált alkoholt? Ha nem: úgy kell-e értelmezni a KN 2208 vámtarifaszámot, hogy az ilyen italt e vámtarifaalszám alá kell besorolni?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a KN 2206 vámtarifaszámot, hogy e vámtarifaszám alá kell besorolni azt a 14 térfogatszázalék alkoholtartalmú italt, amelyet cukornak, aromáknak, színezőanyagoknak, ízesítőknek, sűrítőanyagoknak és tartósítóknak a fenti első kérdésben bemutatott (alap)italból való összekeverése útján nyertek, és amely nem tartalmaz desztillált alkoholt? Ha nem: úgy kell-e értelmezni a KN 2208 vámtarifaszámot, hogy az ilyen italt e vámtarifaalszám alá kell besorolni?

59. A Tribunale di Bergamo (Olaszország) által 2014. november 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-534/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Az Európai Unió Bíróságának a [C-72/10. és C-77/10. sz. egyesített ügyekben] 2012. február 16-án hozott ítéletében megállapított elvek tükrében értelmezett EUMSZ 46. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket akként kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes a korábban odaítélt koncessziók időtartamánál rövidebb időtartamú koncessziókra irányuló pályázati eljárás kiírása?
- 2) Az Európai Unió Bíróságának a fent említett ítéletében megállapított elvek tükrében értelmezett EUMSZ 46. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket akként kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha a koncessziók lejáratainak átmeneti kiigazításának követelménye megfelelően igazolja a pályázati eljárás tárgyát képező koncessziók időtartamának a korábban odaítélt koncessziós jogviszonyok időtartamánál rövidebb megállapítását?
- 3) Az Európai Unió Bíróságának a fent említett ítéletében megállapított elvek tükrében értelmezett EUMSZ 46. és azt követő cikkeket, valamint az EUMSZ 56. és azt követő cikkeket akként kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes a játékok szervezésére és gyűjtésére szolgáló hálózatot alkotó materiális és immateriális eszközök használatának ingyenes engedélyezésére irányuló kötelezettség előírása, a tevékenységnek a koncesszió lejárata miatti megszüntetése, illetve a koncesszió visszavonása esetén?

60. Az Augstākā tiesa (Lettország) által 2014. november 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-542/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lett

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének (1) bekezdését, hogy annak megállapításához, hogy valamely vállalkozás versenykorlátozó megállapodásban vett részt, szükséges a vállalkozás valamely vezető tisztségviselője személyes magatartásának, illetve azon körülménynek a bizonyítása, hogy e tisztségviselő tudott a vállalkozás számára kiszervezett szolgáltatásokat nyújtó, ugyanakkor egy esetleges tiltott megállapodás más résztvevői számára tevékenységet végző személy magatartásáról, illetve jóváhagyta azt?

61. A Cour constitutionnelle (Belgium) által 2014. november 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-543/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) a) Azzal, hogy az ügyvédek által nyújtott szolgáltatásokat anélkül vonja a héa alá, hogy az ügyvédi segítséghez való jog és a fegyveregyenlőség elve szempontjából figyelembe venné azt, hogy a jogi segítségnyújtásban nem részesülő jogalany héa-alanynak minősül-e, a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv összeegyeztethető-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikkével és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 6. cikkével együttesen értelmezett 47. cikkével, amennyiben e cikk elismeri mindenki jogát arra, hogy ügyét tisztességesen meghallgassák, lehetőséget biztosítsanak számára tanácsadás, védelem és képviselő igénybeviteléhez, valamint a költségmentességhez való jogot azok számára, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybeviteléhez e segítség van szükség?
- b) Ugyanezen okok miatt a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló, 2006. november 28-i

2006/112/EK tanácsi irányelv összeegyeztethető-e a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-én Aarhusban aláírt egyezmény 9. cikkének (4) és (5) bekezdésével, amennyiben e rendelkezések előírják a bírósághoz fordulás jogát, nem kizáró módon költséges eljárás keretében „olyan megfelelő mechanizmusok [létesítése révén], amelyeknek keretében segítséget [nyújtanak] az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést akadályozó pénzügyi és egyéb korlátok elmozdításához vagy csökkentéséhez”?

c) Az ügyvédek által a nemzeti jogi segítségnyújtási rendszer keretében nyújtott szolgáltatásokat bele lehet-e érteni a fent hivatkozott 2006/112/EK irányelv 132. cikke (1) bekezdésének g) pontja alá tartozó, szociális gondozással és szociális biztonsággal szorosan összefüggő szolgáltatások körébe, illetve azok az irányelv valamely más rendelkezése alapján mentesíthetők-e? Az e kérdésre adott nemleges válasz esetén az ügy értelmezett 2006/112/EK irányelv, hogy az nem teszi lehetővé a nemzeti jogi segítségnyújtási rendszerben jogi segítségnyújtásban részesülő jogalanyok részére teljesített ügyvédi szolgáltatások héa alóli mentesítését, vajon összeegyeztethető-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikkével és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 6. cikkével együttesen értelmezett 47. cikkével?

2) Az 1. pontban említett kérdésekre adott nemleges válasz esetén a 2006/112/EK irányelv 98. cikke – amennyiben nem írja elő kedvezményes héa-mérték alkalmazását az ügyvédek által teljesített szolgáltatásokra, adott esetben attól függően, hogy a jogi segítségnyújtásban nem részesülő jogalany héa-alanynak minősül-e vagy sem – összeegyeztethető-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikkével és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 6. cikkével együttesen értelmezett 47. cikkével, amennyiben e cikk elismeri mindenki jogát arra, hogy ügyét tisztességesen meghallgassák, lehetőséget biztosítsanak számára tanácsadás, védelem és képviselő igénybeviteléhez, valamint a költségmentességhez való jogot azok számára, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybeviteléhez e segítségre van szükség?

3) Az 1. pontban említett kérdésekre adott nemleges válasz esetén a 2006/112/EK irányelv 132. cikke összeegyeztethető-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának 20. és 21. cikkében, illetve az Európai Unióról szóló szerződésnek a Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével együttesen értelmezett 9. cikkében rögzített egyenlőség és hátrányos megkülönböztetés tilalma elvével, amennyiben a közhasznú tevékenységek között nem említi az ügyvédi szolgáltatások héa-mentességét, noha más szolgáltatásokat közhasznú tevékenységként mentesít, mint például az állami postai szolgáltató által nyújtott szolgáltatásokat, különböző egészségügyi szolgáltatásokat, illetve az oktatással, sporttal, valamint kultúrával kapcsolatos szolgáltatásokat, és annak ellenére, hogy az ügyvédi szolgáltatások és az irányelv 132. cikke által mentesített szolgáltatások közötti eltérő bánásmód elegendő kétséget vet fel, mivel az ügyvédi szolgáltatások hozzájárulnak bizonyos alapvető jogok tiszteletben tartásához?

4) a) Az 1. és 3. pontban említett kérdésekre adott nemleges válasz esetén a 2006/112/EK irányelv 371. cikkét az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összhangban lehet-e úgy értelmezni, hogy az lehetővé teszi az Unió tagállama számára, hogy részlegesen fenntartsa az ügyvédi szolgáltatások adómentességét, amennyiben e szolgáltatásokat olyan jogalanyok részére nyújtják, akik nem minősülnek héa-alanyoknak?

b) A 2006/112/EK irányelv 371. cikkét, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összhangban lehet-e úgy is értelmezni, hogy az lehetővé teszi az Unió tagállama számára, hogy részlegesen fenntartsa az ügyvédi szolgáltatások adómentességét, amennyiben e szolgáltatásokat olyan jogalanyok részére nyújtják, akik a jogi segítségnyújtás nemzeti rendszerében jogi segítségnyújtásban részesülnek?

62. Az Østre Landsret (Dánia) által 2014. november 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-550/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: dán

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A különböző aranytartalmú fémtárgyak törmelékének véletlenszerű és durva ötvözetéből álló rudak a hía-irányelv 198. cikkének (2) bekezdése szerinti „nyersarany vagy a félkész termékek” hatálya alá tartoznak?

Nem vitatott, hogy a rudak különböző aranytartalmú fémtárgyak törmelékének véletlenszerű és durva ötvözetéből állnak, és az aranyon kívül olyan szerves anyagokat is tartalmazhatnak, mint például fogak, gumi, PVC és fémek/ olyan anyagok, mint például a réz, cink, nikkel, amalgám, ólmot és higanyt tartalmazó elemhulladék és számos mérgező anyag stb. Így nem végtermék gyártásakor keletkezett közbenső aranytartalmú termékről van szó. Másrészt a rúd feldolgozott termék (ötvözet), amelyet – átmeneti formában – az aranytartalom kinyerése érdekében állítottak elő. A rudak magas aranytartalommal rendelkeznek, átlagosan 500 és 600 ezrelék között, és így lényegesen meghaladják a 325 ezrelékes aranytartalmat. Az arany kinyerését követően az aranytartalmat (arany/aranytartalmú) termékek gyártására használják fel.

A kérdés megválaszolásakor abból lehet kiindulni, hogy a rudak nem használhatók fel közvetlenül más termékek gyártásához, mivel a rudakat először fel kell dolgozni, amely során szétválasztják a fémeket, és a nem fémeket, valamint a veszélyes anyagokat stb. kiolvasztják/kiválasztják.

63. A High Court of Justice Queen's Bench Division (Administrative Court) (England and Wales) (Egyesült Királyság) által 2014. december 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-547/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A 2014/40/EU irányelvvel (1) (a továbbiakban: irányelv) kapcsolatos következő kérdéseket terjesztik előzetes döntéshozatalra az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) elé az EUMSZ 267. cikk szerint:

Jogalap

1. Az irányelv teljes egészében vagy részben érvénytelen-e amiatt, hogy az EUMSZ 114. cikk nem szolgáltat megfelelő jogalapot? Különösen:

a) az irányelv 24. cikkének (2) bekezdésére vonatkozóan:

i. megfelelő értelmezése szerint milyen mértékben engedi, hogy a tagállamok szigorúbb szabályokat fogadjanak el a dohánytermékek csomagolásának „szabványosításával” kapcsolatban; valamint

ii. ezen értelmezésnek megfelelően a 24. cikk (2) bekezdése érvénytelen-e amiatt, hogy az EUMSZ 114. cikk nem szolgáltat megfelelő jogalapot?

b) az irányelv 24. cikkének (3) bekezdése, amely megengedi a tagállamoknak, hogy betiltsák a dohánytermékek vagy kapcsolódó termékek bizonyos kategóriáját sajátos helyzetre történő hivatkozással, érvénytelen-e amiatt, hogy az EUMSZ 114. cikk nem szolgáltat megfelelő jogalapot?

c) a következő rendelkezések érvénytelenek-e amiatt, hogy az EUMSZ 114. cikk nem szolgáltat megfelelő jogalapot:

i. az irányelv II. címének II. fejezete, amely a csomagolással és a címkézéssel foglalkozik;

ii. az irányelv 7. cikke, amennyiben betiltják a mentolos cigarettát és a jellegzetes ízesítésű dohánytermékeket;

iii. az irányelv 24. cikkének (3) bekezdése, amely megengedi a tagállamoknak, hogy megtiltsák a dohánytermékek határokon átnyúló távértékesítését; valamint

iv. az irányelv 3. cikkének (4) bekezdése és 4. cikkének (5) bekezdése, amely a kibocsátási szintekkel kapcsolatban felhatalmazást ad a Bizottságnak?

Arányosság és az alapvető jogok

2. Az irányelv 13. cikkével összefüggésben:

a) helyes értelmezése szerint tilos-e a dohánytermékekre vonatkozó igaz és nem félrevezető állítás feltüntetése a termék csomagolásán; valamint

b) ha igen, érvénytelen-e amiatt, hogy sérti az arányosság elvét és/vagy az Alapjogi Charta 11. cikkét??

3. Érvénytelen-e az irányelv következő rendelkezéseinek bármelyike vagy mindegyike amiatt, hogy sérti az arányosság elvét?

a) a 7. cikk (1) és (7) bekezdése annyiban, hogy megtiltja a mentol ízesítésű dohánytermékek forgalomba hozatalát és az alkotóelemeikben ízesítést tartalmazó dohánytermékek forgalomba hozatalát;

b) a 8. cikk (3) bekezdése, a 10. cikk (1) bekezdésének g) pontja, valamint a 14. cikk, amennyiben bizonyos szabványos csomagolási követelményeket ír elő; valamint

c) a 10. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontja, amennyiben előírja, hogy az egészségvédő figyelmeztetéseknél a csomagolási egység mind elülső, mind hátsó oldala külső felületének, valamint minden gyűjtőcsomag felületének 65%-át ki kell tölteniük.

Felhatalmazás/Végrehajtás

4. Érvénytelen-e az irányelv következő rendelkezéseinek bármelyike vagy mindegyike amiatt, hogy sérti az EUMSZ 290. cikket?

a) a 3. cikk legmagasabb kibocsátási szintre vonatkozó (2) és (4) bekezdése;

b) a 4. cikk kibocsátások mérésének módszereire vonatkozó (5) bekezdése;

c) a 7. cikk összetevőkre vonatkozó szabályozással foglalkozó (5), (11) és (12) bekezdése;

d) az egészségvédő figyelmeztetésekre vonatkozó 9. cikk (5) bekezdése, a 10. cikk (1) bekezdésének f) pontja, a 10. cikk (3) bekezdése, a 11. cikk (6) bekezdése, a 12. cikk (3) bekezdése, valamint a 20. cikk (12) bekezdése;

e) az elektronikus cigaretta és utántöltő flakon tilalmára vonatkozó 20. cikk (11) bekezdése; és/vagy

f) az adattárolási szerződésekre vonatkozó 15. cikk (12) bekezdése?

5. Az irányelv 3. cikkének (4) bekezdése és 4. cikkének (5) bekezdése érvénytelen-e amiatt, hogy sérti a jogbiztonság elvét és/vagy jogtalanul hatalmaz fel olyan külső szervezetet, amelyekre nem vonatkoznak az uniós jog által előírt eljárási biztosítékok?

6. Érvénytelen-e az irányelv következő rendelkezéseinek bármelyike vagy mindegyike amiatt, hogy sérti az EUMSZ 291. cikket?

a) a jelentéstételi kötelezettségre vonatkozó 6. cikk (1) bekezdése;

b) a 7. cikknek a dohánytermékek bizonyos körülmények között történő betiltásának végrehajtási aktusaira vonatkozó (2)–(4) bekezdése, valamint (10) bekezdése; és/vagy;

c) a 9. cikk (6) bekezdése és a 10. cikk (4) bekezdése, amelyek az egészségvédő figyelmeztetésekre vonatkoznak?

Szubszidiaritás

7. Érvénytelen-e az irányelv, és különösen annak 7. cikke, 8. cikkének (3) bekezdése, 9. cikkének (3) bekezdés, 10. cikke (1) bekezdésének g) pontja, 13. cikke, valamint 14. cikke amiatt, hogy nem felel meg a szubszidiaritás elvének?

64. A Højesteret (Dánia) által 2014. december 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-549/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: dán

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkét az Európai Unió Bíróságának pressetext Nachrichtenagentur kontra Ausztria ítéletével (C-454/06.) és Wall kontra La ville de Francfort-sur-le-Main és Frankfurter Entsorgungs- und Service (FES) ítéletével (C-91/08.) összefüggésben, hogy olyan helyzetben, amikor az eredeti szerződés teljesítése válságossá válik, önmagában közbeszerzési eljárás lefolytatását igénylő szerződésnek minősül-e az a vitarendezési megállapodás, amely korlátozza és módosítja a felek által a korábban közbeszerzési eljárással megpályázott szerződésben eredetileg megállapítottak szerint nyújtandó szolgáltatásokat, valamint tartalmaz egy, a későbbi peres eljárás elkerülése érdekében a szerződésszegés jogorvoslatairól való lemondásról szóló kölcsönös megállapodást?

65. A Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Spanyolország) által 2014. december 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-558/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Úgy kell-e értelmezni a családegyesítési jogról szóló, 2003. szeptember 22-i 2003/86/EK tanácsi irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapeljárás tárgya, illetve amely lehetővé teszi a családegyesítés megtagadását azzal az indokkal, hogy a családegyesítő nem rendelkezik a saját maga és családtagjai eltartásához elegendő állandó és rendszeres forrásokkal azon előrejelző értékelés szerint, amelyet a nemzeti hatóságok az anyagi forrásoknak a kérelem benyújtási időpontját követő évben való előrelátható fennállásáról végeztek, és amely a forrásoknak az említett időpontot megelőző hat hónapban megfigyelhető alakulásán alapul?

66. Az Østre Landsret (Dánia) által 2014. december 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-561/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: dán

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közti társulásról szóló, 1963. szeptember 12-i megállapodáshoz csatolt, a társulás előmozdításáról szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 társulási tanácsi határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzulát, és/vagy az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel megerősített, az 1970. november 23-i kiegészítő jegyzőkönyv 41. cikkének (1) bekezdésében szereplő „standstill” klauzulát úgy kell-e értelmezni, hogy a kereső tevékenységet nem folytató családtagok – ideértve a tagállamban lakóhellyel és tartózkodási engedéllyel rendelkező, kereső tevékenységet folytató török állampolgárok kiskorú gyermekét – családegyesítésére vonatkozó új és szigorúbb feltételekre a „standstill” szabály vonatkozik, tekintettel a következőkre:

– a „standstill” klauzulának a Bíróság által különösen a következő ítéletekben nyújtott értelmezése:

Derin-ítélet, EU:C:2007:442; Dülger-ítélet, EU:C:2012:504; Ziebell-ítélet, EU:C:2011:809 (nagytanács), valamint a Demirkan-ítélet, EU:C:2013:583 (nagytanács),

- az Ankarai Megállapodás célja és tartalma, különösen a Ziebell-ítéletben és a Demirkan-ítéletben adott értelmezés szerint, valamint tekintettel
- arra a tényre, hogy a Megállapodás, valamint a hozzá csatolt jegyzőkönyvek és határozatok stb. nem tartalmaznak rendelkezést a családegyesítésre vonatkozóan, valamint
- arra a tényre, hogy a Közösségen és a jelenlegi Európai Unión belüli családegyesítést mindig is a másodlagos jog szabályozta, jelenleg a szabad mozgásról szóló irányelv (2004/38/EK irányelv)?

2. Az első kérdés megválaszolásához a Bíróságot arra kéri, jelezze, hogy a tagállamban lakóhellyel és tartózkodási engedéllyel rendelkező, kereső tevékenységet folytató török állampolgár családtagjának családegyesítéséhez fűződő származtatott joga alkalmazandó-e a török munkavállaló családtagjára az 1/80 határozat 13. cikke alapján, vagy a kiegészítő jegyzőkönyv 41. cikkének (1) bekezdése szerint az csak a török önálló vállalkozók családtagjaira vonatkozik?

3. Amennyiben a 2. kérdéssel összefüggésben értelmezett 1. kérdésre igenlő válasz adandó, a Bíróságot arra kéri, jelezze, hogy az 1/80 határozat 13. cikkének (1) bekezdése szerinti „standstill” klauzulát úgy kell-e értelmezni, hogy jogszerűek az olyan új korlátozások, amelyek bevezetését „valamely közérdeken alapuló nyomós ok indokolja, alkalmas a törvényes cél elérésének biztosítására, és nem lépi túl az annak eléréséhez szükséges mértéket” (túl azon, ami az 1/80 határozat 14. cikkében szerepel).

4. Amennyiben a 3. kérdésre igenlő válasz adandó, a Bíróságot a következők megválaszolására kéri:

a) Milyen iránymutatást szükséges alkalmazni a korlátozás vizsgálatának és az arányosság értékelésének elvégzéséhez? A Bíróságot többek között arra kéri, hogy jelezze, hogy ugyanazokat az elveket kell-e alkalmazni, mint amelyeket az uniós polgárok szabad mozgásával kapcsolatban a családegyesítésre vonatkozó ítélkezési gyakorlatában meghatározott, és amelyek a szabad mozgásról szóló irányelven (2004/38 irányelven) és a Szerződés rendelkezésein alapulnak, vagy pedig más értékelést kell alkalmazni?

b) Amennyiben más értékelést kell alkalmazni, mint ami a Bíróságnak az uniós polgárok szabad mozgásával kapcsolatos családegyesítésre vonatkozó ítélkezési gyakorlatából ered, a Bíróságot arra kéri, jelezze, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Egyezményének a családi élethez való jogra vonatkozó 8. cikkével, és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával kapcsolatban elvégzett arányossági értékelést kell-e viszonyítási pontként elfogadni, és ha nem, mely elveket kell követni?

c) Függetlenül az alkalmazandó értékelési módszertől:

A dán Udlændingeloven (külföldiekről szóló törvény) 9. § -ának (13) bekezdéséhez hasonló szabály – amely szerint a Dániában lakóhellyel és tartózkodási engedéllyel, valamint harmadik ország állampolgárságával rendelkező személy és annak kiskorú gyermeke közötti családegyesítés abban az esetben, ha a gyermek és a gyermek másik szülője a származás szerinti országban vagy egy másik országban lakik, ahhoz a feltételhez kötött, hogy a gyermeket olyan kötelek fűzzék Dániához, amely a Dániában történő sikeres beilleszkedést megalapozhatja, vagy ilyen kötelek megteremtésére lehetősége legyen – tekinthető-e olyan rendelkezésnek, amelyet „valamely közérdeken alapuló nyomós ok indokol, azaz alkalmas a törvényes cél elérésének biztosítására, és nem lépi túl az annak eléréséhez szükséges mértéket”?

67. A Conseil d'État (Belgium) által 2014. december 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-573/14. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontját, hogy az az abban szereplő kizárási kikötés alkalmazása érdekében szükségképpen megköveteli, hogy a menedékkérőt a belga jogba a loi du 19 décembre 2003 relative aux infractions terroristes (a terrorista bűncselekményekről szóló, 2003. december 19-i törvény) által átültetett, a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében foglalt terrorista bűncselekmények valamelyikéért ítéljék el?

2) Nemleges válasz esetén a megtámadott, a Conseil du contentieux des étrangers által 2013. február 12-én hozott 96.933. sz. ítélet 5.9.2. pontjában hivatkozottakhoz hasonló, a tribunal correctionnel de Bruxelles 2006. február 16-i ítéletében az ellenérdekű félnek felrótt tények, amelyek miatt terrorista szervezetben való részvétel miatt elítélték, az 2004/83/EK irányelv 12. cikke (2) bekezdése c) pontjának értelmében az Egyesült Nemzetek céljaival és alapelveivel ellentétes cselekményeknek minősíthetők?

3) Egy nemzetközi védelmet kérő személy terrorista szervezetben való részvétele miatti kizárásának vizsgálata során a terrorista szervezet irányító tagjaként való elítélés – annak megállapítása mellett, hogy a nemzetközi védelmet kérő személy nem követett el és nem is kísérelt meg elkövetni terrorista cselekményt, valamint ezzel nem is fenyegetőzött – elegendő-e ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, hogy fennáll a 2004/83/EK irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, a kérelmezőnek felróható részvétel vagy felbujtás, vagy egyedileg meg kell vizsgálni az ügy tényállását, és bizonyítani kell a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott terrorista bűncselekmény elkövetésében való részvételt, illetve terrorista bűncselekményre való felbujtást?

4) Egy nemzetközi védelmet kérő személy terrorista szervezetben való részvétele, adott esetben irányítóként való részvétele miatti kizárásának vizsgálata során a 2004/83/EK irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében vett részvételnek vagy felbujtásnak a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott terrorista bűncselekmény elkövetésére kell vonatkoznia, vagy az vonatkozhat az említett kerethatározat 2. cikkében hivatkozott terrorista csoportban való részvételre is?

5) A terrorizmus területén a nemzetközi védelemnek a 2004/83/EK irányelv 12. cikke (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott kizárása lehetséges akkor is, ha nem került sor a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, 2002. június 13-i 2002/475/IB tanácsi kerethatározat 1. cikkében meghatározott különlegesen kegyetlen erőszakos cselekmény elkövetésére, arra való felbujtásra vagy abban való részvételre?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

A Bíróság (teljes ülés) 2014. december 18-i véleménye – Európai Bizottság (2/13. sz. vélemény)²

Az Európai Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására irányuló megállapodás nem egyeztethető össze az EUSZ 6. cikk (2) bekezdésével, valamint az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozásáról szóló (8.) jegyzőkönyvvel.

² A kérdést I. Hírlevél IV. évf. 10. sz., Európai uniós közlemények főcím alatt.

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem tettek közzé ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

15. A Bíróság elnökének 2014. november 17-i végzése (az Amtsgericht Rüsselsheim [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-382/14. sz. ügy)³

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

16. A Bíróság (hatodik tanács) 2014. december 4-i ítélete (a Landgericht Darmstadt [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – H., a G. T. GmbH vagyonfelügyelőjeként eljárva kontra H. K. (C-295/13. sz. ügy)⁴

1) A fizetésképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azon tagállam bíróságai, amelynek területén valamely társaság vagyonára vonatkozóan fizetésképtelenségi eljárást indítottak, e rendelkezés alapján joghatósággal rendelkeznek az e társaság vagyonfelügyelője által az említett társaság ügyvezetője ellen az ugyanezen társaság fizetésképtelenségének bekövetkeztét vagy túladósodottságának megállapítását követően végrehajtott kifizetések megtérítése érdekében indított, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló kereset tekintetében.

2) Az 1346/2000 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azon tagállam bíróságai, amelynek területén valamely társaság vagyonára vonatkozóan fizetésképtelenségi eljárást indítottak, e rendelkezés alapján joghatósággal rendelkeznek az e társaság vagyonfelügyelője által az említett társaság ügyvezetője ellen az ugyanezen társaság fizetésképtelenségének bekövetkeztét vagy túladósodottságának megállapítását követően végrehajtott kifizetések megtérítése érdekében indított, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló kereset tekintetében, ha ezen ügyvezető lakóhelye nem valamely másik tagállamban van, hanem az alapügybelihez hasonló módon a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2007. október 30-án aláírt, a Közösség nevében a 2008. november 27-i 2009/430/EK tanácsi határozattal jóváhagyott Luganói Egyezmény egyik szerződő államában.

17. A Bíróság (negyedik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Tribunal d’instance d’Orléans [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – CA Consumer Finance SA kontra Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, született Savary, Florian Bonato (C-449/13. sz. ügy)⁵

1) A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy:

- egyrészt, azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében a 2008/48 irányelv 5. és 8. cikkében előírt kötelezettségek nemteljesítésére vonatkozó bizonyítási teher a fogyasztóra hárul, és*
- másrészt, azokkal ellentétes az, hogy egy szabványzáradék okán a bíróságnak azt kell megállapítania, hogy a fogyasztó elismerte a hitelezőt terhelő, a szerződéskötést megelőző kötelezettségek maradéktalan és megfelelő teljesítését, mivel e záradék ily módon az említett*

³ A kérdést l.: Hírlevél VI. évf. 1. sz., Gazdasági ügyszak 1. sz. alatt.

⁴ A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 9. sz., Gazdasági ügyszak 22. sz. alatt.

⁵ A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 11. sz., Gazdasági ügyszak 32. sz. alatt.

kötelezettségek teljesítésére vonatkozó bizonyítási teher megfordulását eredményezi, ami sértheti a 2008/48 irányelvben elismert jogok tényleges érvényesülését.

2) A 2008/48 irányelv 8. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az, hogy a fogyasztó hitelképességének értékelése kizárólag az ez utóbbi által nyújtott információk alapján történik, azzal a feltétellel, hogy ezek az információk megfelelőek, és a fogyasztó pusztán nyilatkozatait igazoló dokumentumok támasztják alá, és másrészt úgy, hogy az nem írja elő a hitelező számára, hogy szisztematikusan ellenőrizze a fogyasztó által nyújtott információkat.

3) A 2008/48 irányelv 5. cikkének (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy bár azzal nem ellentétes az, hogy a hitelező a fogyasztó számára ez utóbbi pénzügyi helyzetének és igényeinek értékelését megelőzően nyújt megfelelő felvilágosítást, mégis megtörténhet, hogy a fogyasztó hitelképességének értékelése szükségessé teheti a nyújtott megfelelő felvilágosítás kiigazítását, amely felvilágosítást a fogyasztóval megfelelő időn belül, a hitelmegállapodás megkötését megelőzően kell közölni, anélkül azonban, hogy azt valamely külön iratba kellene foglalni.

Munkaügyi ügyszak

12. A Bíróság (harmadik tanács) 2014. december 3-i ítélete (a Rechtbank van eerste aanleg te Mechelen [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Edgard Jan De Clercq és társai elleni büntetőeljárás (C-315/13. sz. ügy)⁶

Az EUMSZ 56. cikket és az EUMSZ 57. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló tagállami szabályozás, amelynek értelmében a valamely más tagállamban letelepedett szolgáltató kiküldött munkavállalói által nyújtott szolgáltatást igénybe vevő személy köteles e munkavállalók foglalkoztatásának megkezdése előtt bejelenteni azok azonosító adatait a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak, ha e munkavállalók nem tudnak bizonyítékot szolgáltatni arra nézve, hogy munkáltatójuk az említett szolgáltatás nyújtását megelőzően a fogadó tagállam hatóságai előtt megtette a szükséges nyilatkozatot, mivel az ilyen szabályozást igazolhatja valamely közérdeken alapuló nyomós ok védelme, mint amilyen a munkavállalók védelme vagy a társadalombiztosítási csalás elleni küzdelem, feltéve hogy megállapítást nyer, hogy e szabályozás alkalmas a jogszerűen követett célkitűzés vagy célkitűzések megvalósításának biztosítására és nem megy túl az ezek eléréséhez szükséges mértéken, amelyet a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

13. A Bíróság (első tanács) 2014. december 4-i ítélete (a Gerechtshof te 's-Gravenhage [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – FNV Kunsten Informatie en Media kontra Staat der Nederlanden (C-413/13. sz. ügy)⁷

Az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy valamely kollektív szerződésnek az alapügyben szóban forgóhoz hasonló rendelkezése, amely szerint bizonyos minimális díjazást kell kapniuk azon, szolgáltatást nyújtó önálló vállalkozóknak, akik valamely szerződő fél munkavállalói szervezet tagjai, és akik szolgáltatásnyújtási szerződés alapján a munkáltató számára ugyanazon tevékenységet végzik, mint az e munkáltatónál foglalkoztatott munkavállalók, csakis akkor nem tartozik az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, ha ezek a szolgáltatást nyújtó személyek „látszólagos önálló vállalkozóknak” minősülnek, vagyis az említett munkavállalókkal hasonló helyzetben lévő szolgáltatók. Ennek megítélése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

14. A Bíróság (negyedik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Retten i Kolding, Civilretten [Dánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – a Karsten Kaltoft nevében

6 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 9. sz., Munkaügyi ügyszak 42. sz. alatt.

7 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 12. sz., Munkaügyi ügyszak 58. sz. alatt.

eljáró FOA kontra a Billund Kommune nevében eljáró Kommunernes Landsforening (KL) (C-354/13. sz. ügy)⁸

1) Az uniós jogot akként kell értelmezni, hogy nem mondja ki az önmagában az elhízás alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának a foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazandó általános elvét.

2) A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy a munkavállaló elhízása az ezen irányelv értelmében vett „fogycatékosságnak” tekinthető, amennyiben ez az állapot olyan korlátozottsággal jár, amely különösen valamilyen hosszan tartó testi, szellemi vagy lelki ártalmon alapul, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és más munkavállalókkal egyenlő szerepvállalását a szakmai életben. A nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapügyben e feltételek teljesülnek-e.

15. A Bíróság (első tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Bundessozialgericht [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Walter Larcher kontra Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd (C-523/13. sz. ügy)⁹

1) Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében rögzített egyenlő bánásmód elvével ellentétes az olyan tagállami rendelkezés, amely szerint a korra való tekintettel történő részmunkaidős foglalkoztatás utáni öregségi nyugdíj folyósításának feltétele, hogy a korra való tekintettel történő részmunkaidős foglalkoztatásra kizárólag e tagállam nemzeti rendelkezései alapján kerüljön sor.

2) Az 118/97 rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint az 1992/2006 rendelettel módosított 1408/71 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében rögzített egyenlő bánásmód elvét úgy kell értelmezni, hogy adott tagállamban a valamely másik tagállam jogszabályai alapján megvalósult, korra való tekintettel történő részmunkaidős foglalkoztatás elismerése érdekében összehasonlító vizsgálatot kell végezni e két tagállam ilyen foglalkoztatásával kapcsolatos szabályozásának alkalmazási feltételeire vonatkozóan, annak esetről esetre való meghatározása érdekében, hogy a feltárt különbségek veszélyeztethetik-e az előbbi tagállam szóban forgó jogszabályai legitim célkitűzéseinek megvalósítását.

Polgári ügyszak

10. A Bíróság elnökének 2014. november 18-i végzése (a Juzgado de Primera Instancia no 34 de Barcelona [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-645/13. sz. ügy)¹⁰

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

8 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 9. sz., Munkaügyi ügyszak 44. sz. alatt.

9 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 2. sz., Munkaügyi ügyszak 2. sz. alatt.

10 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 4. sz., Polgári ügyszak 14. sz. alatt.

11. A Bíróság (negyedik tanács) 2014. december 11-i ítélete (a Nejvyšší správní soud [Cseh Köztársaság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – František Ryněš kontra Úřad pro ochranu osobních údajů (C-212/13. sz. ügy)¹¹

A személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke (2) bekezdésének második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy olyan kamerarendszer működtetése, amely személyekről készített videófelvételt adatrögzítő eszközön – például merevlemezen – tárol végtelenített formában, és amelyet egy természetes személy azért szerelt fel a családi házára, hogy megvédje a háztulajdonosok tulajdonát, testi épségét és életét, a kamerarendszerrel végzett megfigyelés pedig közterületre is kiterjed, nem minősül olyan adatkezelésnek, amelyet e rendelkezés értelmében kizárólag személyes, illetve otthoni tevékenységek gyakorlása céljából végeznek.

12. A Bíróság (nagytanács) 2014. december 18-i ítélete (a High Court of Justice (Chancery Division) [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – International Stem Cell Corporation kontra Comptroller General of Patents, Designs and Trade Marks (C-364/13. sz. ügy)¹²

A biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról szóló, 1998. július 6-i 98/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikke (2) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azok a megtermékenyítetlen emberi petesejtek, amelyeket szűznemzés útján osztódásra és továbbfejlődésre ösztönöztek, nem minősülnek az e rendelkezés értelmében vett „emberi embrióknak”, ha – a tudomány jelenlegi állására tekintettel – mint ilyenek, nem rendelkeznek az emberi egyedé fejlődés bennerejlő képességével, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

13. A Bíróság (harmadik tanács) 2014. december 18-i ítélete (az Amtsgericht Düsseldorf, Amtsgericht Karlsruhe [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) – Sophia Marie Nicole Sanders (képviseli: Marianne Sanders) kontra David Verhaegen (C-400/13), Barbara Huber kontra Manfred Huber (C-408/13)¹³

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet 3. cikkének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyekben szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely a határokon átnyúló tartási kötelezettségekkel kapcsolatos ügyekben az illetékességek koncentrációját hozza létre a fellebbviteli bíróság székhelye szerint illetékes elsőfokú bíróság javára, kivéve ha e szabály a megfelelő igazságszolgáltatás célkitűzésének a megvalósításához járul hozzá, és a tartásra jogosultak érdekeit védi úgy, hogy mindeközben előmozdítja az ilyen követelések hatékony behajtását, aminek az ellenőrzése azonban a kérdést előterjesztő bíróságok feladata.

---

11 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 8. sz., Polgári ügyszak 53. sz. alatt.

12 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 178. sz. alatt.

13 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 10. sz., Polgári ügyszak, 66. sz. alatt.

40. A Bíróság (hatodik tanács) 2014. december 4-i végzése (a Curtea de Apel Timișoara [Románia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Centrul Județean Timiș kontra Curtea de Conturi a României, Camera de Conturi a Județului Timiș. (C-304/13. sz. ügy)

A bolgár köztársaság és Románia csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmánnyal módosított, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet 143c. cikkét, valamint a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet 132. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a termelők kiegészítő nemzeti támogatásából kizárja azokat a termelőket, akiknek a támogatás kérelmezésének időpontjában esedékes tartozása van az állami és/vagy helyi költségvetés felé, mivel az ilyen tartozások hiányára vonatkozó feltételt az Európai Bizottság előzetesen nem engedélyezte.

41. A Bíróság (tanács tanács) 2014. december 4-i végzése (a Tribunal Supremo [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Estación de Servicio Pozuelo 4 SL kontra GALP Energía España SAU (C-384/13. sz. ügy)¹⁴

1) Az alapeljárásban vitatotthoz hasonló szerződés, amely a kőolajtermékek szállítója javára földhasználati jogot alapít egy töltőállomás építése céljából, amelyet bérbe ad a földterület tulajdonosának hosszú időtartamú kizárólagos beszerzési kötelezettséggel, főszabály szerint nem korlátozza érzékelhetően a versenyt, és ennél fogva nem tartozik az EK 81. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá, feltéve hogy egyrészt e szállító piaci részesedése nem haladja meg a 3%-ot, miközben három másik szállító körülbelül 70%-os összesített piaci részesedéssel rendelkezik, másrészt pedig az említett szerződés időtartama az érintett piacon szokásosan kötött szerződések átlagos időtartamához képest nem nyilvánvalóan túlzott mértékű, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

2) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1999. december 22-i 2790/1999/EK bizottsági rendelet 12. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy versenytilalmi kikötést tartalmazó olyan szerződés, amely 2000. május 31-én hatályban volt, és megfelel az 1997. július 30-i 1582/97/EK bizottsági rendelettel módosított, a Szerződés 85. cikke (3) bekezdésének a kizárólagos beszerzési megállapodások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1983. június 22-i 1984/83/EGK bizottsági rendeletben előírt mentességi feltételeknek, de nem teljesíti a 2790/1999 rendeletben előírt feltételeket, 2001. december 31-ig mentesül az EK 81. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alól.

---

14 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak 183. sz. alatt.

42. A Bíróság (kilencedik tanács) 2014. december 4-i végzése (a Cour administrative d'appel de Nantes [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Adiamix kontra Direction départementale des finances publiques de l'Orne (C-202/14. sz. ügy)¹⁵

Az előterjesztett kérdések vizsgálata során egyetlen olyan elem sem merült fel, amely a Franciaország által a nehéz helyzetben lévő vállalkozások átvételét illetően végrehajtott támogatási programról szóló, 2003. december 16-i 2004/343/EK bizottsági határozat érvényességét érintené.

43. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. december 11-i ítélete (a Consiglio di Stato [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Azienda sanitaria locale n. 5 „Spezzino”, Associazione nazionale pubblica assistenza (ANPAS) – Comitato regionale Liguria, Regione Liguria kontra San Lorenzo Soc. coop. sociale, Croce Verde Cogema cooperativa sociale Onlus (C-113/13. sz. ügy)¹⁶

Az EUMSZ 49. cikket és az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az alapügyben szóban forgó szabályozáshoz hasonlóan úgy rendelkezik, hogy a sürgősségi és baleseti egészségügyi szállítás nyújtását elsődlegesen – közvetlen odaitélés útján és bármilyen közzététel nélkül – a szerződő önkéntes szervezeteknek kell odaitélni, amennyiben az a jogi és megállapodási keret, amelyben e szervezetek a tevékenységüket kifejtik, ténylegesen hozzájárul a szociális célhoz, valamint az e szabályozás alapját képező szolidaritási és költségvetési hatékonysági célok eléréséhez.

44. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. december 11-i ítélete (a Tribunal da Relação de Lisboa [Portugália] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Cruz & Companhia Lda kontra Instituto de Financiamento da Agricultura e Pescas, IP (IFAP), Caixa Central – Caixa Central de Crédito Agrícola Mútuos, CRL (C-128/13. sz. ügy)¹⁷

Az 1993. december 10-i 3403/93/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékeket érintő biztosítéki rendszer alkalmazására vonatkozó közös részletes szabályok megállapításáról szóló, 1985. július 22-i 2220/85/EGK bizottsági rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontját akként kell értelmezni, hogy az exportőr által a számára folyósított export-visszatérítési előleg visszafizetésének biztosítékaul nyújtott garanciát nem kell megszüntetnek tekinteni, még akkor sem, ha megállapítható, hogy az exportőr benyújtotta a kiviteli nyilatkozat elfogadásával, és annak igazolásával kapcsolatos dokumentumokat, hogy a termékek az elfogadástól számított legfeljebb 60 napon belül elhagyták az Európai Unió vámterületét, továbbá az importáló harmadik országban történő vámkezelést hasonlóképpen igazolta, amennyiben a visszatérítés nyújtásának többi feltétele, különösen a termékek egészségügyileg megfelelő, a jogszabályi követelményeket kielégítő, kereskedelmi minőségére vonatkozóan az 1994. július 26-i 1829/94/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékekre vonatkozó export-visszatérítési rendszer alkalmazásának közös részletes szabályai megállapításáról szóló [helyesen: a mezőgazdasági termékek után járó export-visszatérítések rendszerének alkalmazására vonatkozó közös részletes szabályok megállapításáról szóló], 1987. november 27-i 3665/87/EGK bizottsági rendelet 13. cikkében előírt feltételek nem teljesülnek.

---

15 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 102. sz. alatt.

16 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 105. sz. alatt.

17 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 106. sz. alatt.

45. A Bíróság (nagytanács) 2014. december 2-i ítélete (a Raad van State [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – A, B, C kontra Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (C-148/13–C-150/13. sz. egyesített ügyek)¹⁸

1) A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv 4. cikke (3) bekezdésének c) pontját, valamint a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv 13. cikke (3) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, hogy a bíróság felülvizsgálata mellett eljáró illetékes nemzeti hatóságoknak az olyan menedékkérő állítólagos szexuális irányultságát illető tények és körülmények vizsgálata keretében, akinek a kérelme az ezen irányultság miatti üldöztetéstől való félelmen alapul, e kérelmező nyilatkozatai, valamint a kérelme alátámasztására benyújtott dokumentumok vagy egyéb bizonyítékok kizárólag az említett hatóságoknak a homoszexuálisokra vonatkozó sztereotipikus fogalmakon alapuló kérdések révén történő értékelésének essenek alá.

2) A 2004/83 irányelvnek az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikkének fényében értelmezett 4. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy ennek a vizsgálatnak a keretében az illetékes nemzeti hatóságok a menedékkérő szexuális szokásaira vonatkozó részletes kikérdezéseket végezzenek.

3) A 2004/83 irányelvnek az Európai Unió Alapjogi Chartája 1. cikkének fényében értelmezett 4. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy ennek az említett vizsgálatnak a keretében e hatóságok elfogadjanak olyan bizonyítékokat, hogy az érintett menedékkérő homoszexuális cselekményeket végez, illetve azt, hogy e személy a homoszexualitásának bizonyítása érdekében „teszteknek” veti alá magát, vagy hogy ilyen cselekményekről készült videofelvételeket szolgáltat.

4) A 2004/83 irányelv 4. cikkének (3) bekezdését, valamint a 2005/85 irányelv 13. cikke (3) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az, hogy ugyanezen vizsgálat keretében az illetékes nemzeti hatóságok kizárólag abból a tényből fakadóan megállapítsák az érintett menedékkérő nyilatkozatai hitelességének hiányát, hogy e kérelmező nem hivatkozott az állítólagos szexuális irányultsága az első adandó alkalommal, amikor az üldöztetés okait előadhatta.

46. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. december 11-i ítélete (a Tribunal administratif de Pau [Franciaország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Khaled Boudjlida kontra Préfet des Pyrénées-Atlantiques (C-249/13. sz. ügy)¹⁹

A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv – és különösen annak 6. cikke – keretében alkalmazott, bármely eljárásban történő meghallgatáshoz való jogot úgy kell értelmezni, hogy az a harmadik ország jogellenesen tartózkodó állampolgára számára magában foglalja azt a jogot, hogy a rá vonatkozó kiutasítási határozat meghozatala előtt kifejtse az álláspontját a tartózkodása jogszerűségéről, illetve az említett irányelv 5. cikkének és 6. cikke (2)–(5) bekezdésének esetleges alkalmazásáról, valamint a visszatérése módjairól.

Ellenben a 2008/115 irányelv – és különösen annak 6. cikke – keretében alkalmazott, bármely eljárásban történő meghallgatáshoz való jogot úgy kell értelmezni, hogy az az illetékes nemzeti hatóság számára nem írja elő sem azt, hogy a kiutasítási határozat meghozatalát célzó meghallgatás előtt értesítse ezen állampolgárt arról, hogy kiutasítási határozatot kíván vele szemben hozni, sem azt, hogy közölje vele azokat a körülményeket, amelyekre e határozatot alapítani kívánja, vagy hogy észrevételei beszerzését megelőzően számára gondolkodási időt biztosítson, amennyiben az említett állampolgárnak lehetősége van arra, hogy hasznos és hatékony módon ismertesse álláspontját a

18 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 117. sz. alatt.

19 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 139. sz. alatt.

tartózkodása jogellenességével, és azokkal az indokokkal kapcsolatban, amelyek a nemzeti jog alapján igazolhatják azt, hogy e hatóság ne hozzon kiutasítási határozatot.

A 2008/115 irányelv – és különösen annak 6. cikke – keretében alkalmazott, bármely eljárásban történő meghallgatáshoz való jogot úgy kell értelmezni, hogy a harmadik ország jogellenesen tartózkodó állampolgára a rá vonatkozó kiutasítási határozatnak az illetékes nemzeti közigazgatási hatóság általi meghozatalát megelőzően jogi tanácsadót vehet igénybe annak érdekében, hogy ez utóbbi az e hatóság általi meghallgatása során segítse őt, azzal a feltétellel, hogy e jog gyakorlása nem érinti a kiutasítási eljárás szabályos lefolytatását, és nem veszélyezteti a 2008/115 irányelv hatékony végrehajtását.

Mindazonáltal a 2008/115 irányelv – és különösen annak 6. cikke – keretében alkalmazott, bármely eljárásban történő meghallgatáshoz való jogot úgy kell értelmezni, hogy az nem írja elő a tagállamok számára, hogy az ingyenes jogi segítségnyújtás keretében biztosítsák ezt a segítséget.

47. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. december 11-i ítélete (a Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Croce Amica One Italia Srl kontra Azienda Regionale Emergenza Urgenza (AREU) (C-440/13. sz. ügy)²⁰

1) Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 41. cikkének (1) bekezdését, valamint 43. és 45. cikkét úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha az ezen 45. cikkben előírt kizárási okok alkalmazására vonatkozó feltételek nem teljesülnek, ezen utóbbi cikkel nem ellentétes az, ha valamely ajánlatkérő szerv úgy határoz, hogy a versenyeztetés tárgyát képező közbeszerzési szerződés odaítéléséről lemond, és e szerződést nem ítéli oda véglegesen annak az egyetlen ajánlattevőnek, amely versenyben maradt, és amelyet ideiglenesen nyertesnek nyilvánítottak.

2) A közbeszerzésre vonatkozó uniós jogot, és különösen a 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv 1. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt felülvizsgálat az ajánlatkérő szerv által hozott döntések olyan jogszerűségi felülvizsgálatát foglalja magában, amelynek célja az uniós jog releváns szabályai vagy az e szabályokat átültető nemzeti rendelkezések betartásának a biztosítása, anélkül hogy e felülvizsgálat az ajánlatkérő szerv döntései önkényes jellegének a pusztán vizsgálatára lenne korlátozható. Ez azonban nem zárja ki a nemzeti jogalkotó azon lehetőségét, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok számára célszerűségi felülvizsgálat gyakorlására vonatkozó jogkört biztosítson.

48. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2014. december 11-i ítélete (a Corte suprema di cassazione [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Idexx Laboratories Italia Srl kontra Agenzia delle Entrate (C-590/13. sz. ügy)²¹

Az 1991. december 16-i 91/680/EGK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 18. cikke (1) bekezdésének d) pontját és 22. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezések a levonási jogra vonatkozó alaki követelményeket tartalmaznak, amelyek megsértése az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között nem eredményezheti e jog elvesztését.

20 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 12. sz., Közigazgatási ügyszak 202. sz. alatt.

21 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 2. sz., Közigazgatási ügyszak 34. sz. alatt.

49. A Bíróság (második tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Staatssecretaris van Financiën kontra X (C-87/13. sz. ügy)²²

Az EUMSZ 49. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami jogszabály, amely a nemzeti kulturális és történelmi örökség védelme címén kizárólag az e tagállam területén fekvő műemlékek tulajdonosai számára engedélyezi a védettség alatt álló műemlékek kapcsán felmerült kiadások levonhatóságát, amennyiben ezt a lehetőséget azon műemlékek tulajdonosai számára is biztosítják, amelyek e tagállam kulturális és történelmi örökségének részét képezhetik annak ellenére, hogy valamely másik tagállam területén fekszenek.

50. A Bíróság (első tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Staatssecretaris van Financiën kontra Schoenimport „Italmoda” Mariano Previti vof (C-131/13), Turbu.com BV (C-163/13), Turbu.com Mobile Phone’s BV (C-164/13) kontra Staatssecretaris van Financiën²³

1) A Hoge Raad der Nederlanden által a C-163/13. és C-164/13. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatatlanok.

2) Az 1995. április 10-i 95/7/EK tanácsi irányelvvel módosított, a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti hatóságok és bíróságok feladata, hogy valamely Közösségen belüli értékesítés keretében megtagadják az adóalannyal szemben a hozzáadottértékadó-levonáshoz, -mentességhez vagy -visszaigényléshez való jog által biztosított előnyt, még akkor is, ha a nemzeti jog rendelkezései nem írják elő az előny ilyen megtagadását, amennyiben objektív körülmények alapján megállapítást nyer, hogy ezen adóalany tudott vagy tudnia kellett volna arról, hogy az érintett jog megalapozására felhozott ügylettel egy értékesítési lánc keretében elkövetett hozzáadottértékadó-csalásban vesz részt.

3) A 95/7 irányelvvel módosított 77/388 hatodik tanácsi irányelvet úgy kell értelmezni, hogy az olyan adóalannyal szemben, aki tudott vagy tudnia kellett volna arról, hogy a hozzáadottértékadó-levonás, -mentesség vagy -visszatérítés joga megalapozására felhozott ügylettel egy értékesítési lánc keretében elkövetett hozzáadottértékadó-csalásban vesz részt, megtagadható az e jogok által biztosított előny, tekintet nélkül arra, hogy ezt a csalást másik tagállamban követték el, mint amelyben az e jogok által biztosított előnyt kérelmezték, illetve hogy ezen jogalany ez utóbbi tagállamban az említett jogok gyakorlásához a nemzeti jogban előírt alaki feltételeket teljesítette.

51. A Bíróság (második tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Raad van State [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Staatssecretaris van Economische Zaken, Staatssecretaris van Financiën kontra Q (C-133/13. sz. ügy)²⁴

Az EUMSZ 63. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétesek az olyan tagállami jogszabályok, mint amelyek az alapügyben szerepelnek, amelyek szerint egyes, a nemzeti kultúrtörténelmi örökség részéhez tartozás okán védett ingatlanokra vonatkozó ajándékozási illeték alóli mentesség ezen ingatlanok közül azokra korlátozódik, amelyek e tagállam területén találhatóak, e mentesség a más tagállam területén történő elhelyezkedésük ellenére nem zárható ki azonban az elsőként említett tagállam kultúrtörténelmi örökségéhez kapcsolható ingatlanok esetében.

22 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak 92. sz. alatt.

23 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 108., 128. és 129. sz. alatt.

24 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 110. sz. alatt.

52. A Bíróság (nagytanács) 2014. december 18-i ítélete (a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – The Queen a következők kérelme alapján: Sean Ambrose McCarthy, Helena Patricia McCarthy Rodriguez, Natasha Caley McCarthy Rodriguez kontra Secretary of State for the Home Department (C-202/13. sz. ügy)²⁵

Mind az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 35. cikkét, mind pedig az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. cikke egyes vonatkozásainak az Egyesült Királyságra és Írországra történő alkalmazásáról szóló (20.) jegyzőkönyv 1. cikkét akként kell értelmezni, hogy azok nem teszik lehetővé valamely tagállam számára, hogy az európai uniós polgároknak a valamely tagállam állampolgárságával nem rendelkező és másik tagállam hatóságai által a 2004/38 irányelv 10. cikke alapján kiállított érvényes tartózkodási kártyával rendelkező családtagjait – általános megelőzési céllal – arra kötelezze, hogy a területére történő beutazáshoz a nemzeti jog értelmében az EGT (Európai Gazdasági Térség) családi engedélyhez hasonló beutazási engedéllyel rendelkezzenek.

53. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Rechtbank van eerste aanleg te Brussel [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – LVP NV kontra Belgische Staat (C-306/13. sz. ügy)²⁶

A Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó, 1994. április 15-én Marrakesh-ben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal jóváhagyott egyezmény 1. A mellékletébe foglalt 1994. évi általános vám- és kereskedelmi egyezmény rendelkezései a magánszemélyek esetében nem keletkeztethetnek olyan jogokat, amelyekre a nemzeti bíróság előtt közvetlenül hivatkozhatnak a célból, hogy tiltakozzanak a banánra vonatkozó vámtarifákról szóló, 2005. november 29-i 1964/2005/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében rögzített, tonnánként 176 eurós vámtarifa alkalmazása ellen.

54. A Bíróság (tizedik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Generali-Providencia Biztosító Zrt. kontra Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (C-470/13. sz. ügy)²⁷

Az EUMSZ 49. cikkel és az EUMSZ 56. cikkel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás alkalmazása, amely kizárja a közbeszerzési eljárásban való részvételből azt a gazdasági szereplőt, amely jogerős bírósági határozattal megállapított versenyjogi jogsértést követett el, amelyért bírságot szabtak ki rá.

---

25 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak 133. sz. alatt.

26 A kérdést l.: Hírlevél IV. évf. 9. sz., Közigazgatási ügyszak 157. sz. alatt.

27 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 1. sz., Közigazgatási ügyszak 1. sz. alatt.

55. A Bíróság (nagytanács) 2014. december 18-i ítélete (a Cour constitutionnelle [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Mohamed M’Bodj kontra État belge (C-542/13. sz. ügy)²⁸

A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelvnek a 2. cikke e) pontjával, 3., 15. és 18. cikkével összefüggésben értelmezett 28. és 29. cikkét úgy kell értelmezni, hogy egy tagállam nem köteles biztosítani az ezen cikkekben meghatározott szociális védelmet és egészségügyi ellátást valamely harmadik országbeli állampolgárnak, aki az alapügyben szóban forgóhoz hasonló olyan nemzeti jogszabály alapján e tagállamban tartózkodási engedéllyel rendelkezik, amely kimondja, hogy az említett tagállamban való tartózkodást engedélyezni kell annak a külföldinek, aki olyan betegségben szenved, amely valós veszélyt jelent életére vagy testi épségére nézve, illetve embertelen vagy megalázó bánásmód tényleges veszélyével jár, amennyiben származási országában, vagy abban a harmadik országban, ahol korábban tartózkodott, nem létezik megfelelő kezelés, anélkül hogy e külföldi személy egészségügyi ellátásának ezen országban való szándékos megtagadásáról lenne szó.

56. A Bíróság (hatodik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Commissione Tributaria Provinciale di Cagliari [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Società Edilizia Turistica Alberghiera Residenziale (SETAR) kontra Comune di Quartu S. Elena (C-551/13. sz. ügy)²⁹

Az uniós jogot és a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes egy, az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti jogszabály, amely ezen irányelv valamely rendelkezését ülteti át, de amelynek hatálybalépése egy további belső jogi aktus elfogadásához van kötve, ha ez a hatálybalépés az átültetés említett irányelv által meghatározott határidejének lejártát követően történik.

A 2008/98 irányelv 4. és 13. cikkével összefüggésben ugyanezen irányelv 15. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti jogszabály, amely nem biztosít lehetőséget arra, hogy a hulladéktermelő vagy más birtokos maga végezze el a hulladék ártalmatlanítását, és ezáltal mentesüljön a hulladékártalmatlanítási kommunális adó megfizetése alól, amennyiben e jogszabály megfelel az arányosság elvéből eredő követelményeknek.

57. A Bíróság (nagytanács) 2014. december 18-i ítélete (a Cour du travail de Bruxelles [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Centre public d’action sociale d’Ottignies-Louvain-la-Neuve kontra Moussa Abdida (C-562/13. sz. ügy)³⁰

A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az Európai Unió Alapjogi Chartája 19. cikke (2) bekezdésével és 47. cikkével összefüggésben értelmezett 5. és 13. cikkét, valamint 14. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti jogszabály:

– amely nem biztosítja a súlyos betegségben szenvedő harmadik országbeli állampolgárt kiutasító határozat elleni jogorvoslat felfüggesztő hatályát, amikor e határozat végrehajtása a szóban forgó harmadik országbeli állampolgárt az egészségi állapota súlyos és visszafordíthatatlan romlása komoly veszélyének teheti ki, és

28 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 1. sz., Közigazgatási ügyszak 13. sz. alatt.

29 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 1. sz., Közigazgatási ügyszak 16. sz. alatt.

30 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 2. sz., Közigazgatási ügyszak 29. sz. alatt.

– amely nem írja elő az említett harmadik országbeli állampolgár alapvető szükségleteinek a sürgősségi egészségügyi ellátás és a betegségek alapvető kezelésének hatékony nyújtása érdekében való biztosítását – a lehetőségekhez mérten – mindaddig, amíg e tagállam az ugyanezen harmadik országbeli állampolgárral szemben hozott kiutasítási határozat elleni jogorvoslat következtében köteles elhalasztani a kitoloncolást.

58. A Bíróság (ötödik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Consiglio di Stato [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Azienda Ospedaliero-Universitaria di Careggi-Firenze kontra Data Medical Service Srl (C-568/13. sz. ügy)

1) A szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaitélesi eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének c) pontjával ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az olyan közjogi kórházi létesítményt, mint az alapügyben szereplő létesítmény, a közbeszerzési eljárásokból annak gazdasági tevékenységet végző közjogi intézmény jellege miatt zárja ki, amennyiben e létesítmény intézményi és alapító okirat szerinti céljaival összhangban jogosult tevékenységet végezni a piacon.

2) A 92/50 irányelv rendelkezéseit, különösen a szabad versenynek, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az arányosságnak az ezen irányelv alapjául szolgáló általános elveit úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely valamely, az alapügyben szereplőhöz hasonló, közbeszerzési eljárásban részt vevő közjogi kórházi létesítmény számára lehetővé teszi, hogy az általa kapott közfinanszírozásnak köszönhetően olyan ajánlatot nyújtson be, amellyel nem lehet versenyezni. Mindazonáltal az ajánlat kirívóan alacsony értékű ellenszolgáltatást tartalmazó jellegének az ezen irányelv 37. cikke alapján történő vizsgálata keretében az ajánlatkérő szerv ezen ajánlat elutasításának lehetősége vonatkozásában figyelembe veheti azt a közfinanszírozást, amelyben e létesítmény részesül.

59. A Bíróság (harmadik tanács) 2014. december 18-i ítélete (a Raad van State [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Somalische Vereniging Amsterdam en Omgeving (Somvao) kontra Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (C-599/13. sz. ügy)³¹

A 2006. december 13-i 1995/2006/EK, Euratom tanácsi rendelettel módosított, az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet 53b. cikke (2) bekezdésének bevezető fordulatát és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy belső jogi jogalap hiányában e rendelkezés jogalapot szolgáltat az Európai Bizottság és a tagállamok megosztott irányítása keretében az Európai Menekültügyi Alapból nyújtott támogatást a kedvezményezett terhére kiigazító és annak egy részét vele visszafizettető, a nemzeti hatóságok által hozott határozathoz. A kérdést előterjesztő bíróság feladata értékelni azt, hogy mind a pénzeszközök kedvezményezettjének, mind pedig a nemzeti közigazgatásnak a magatartására figyelemmel a visszatérítési kérelmek esetében tiszteletben tartották-e a jogbiztonság elvét és a bizalomvédelem elvét, ahogy azokat az uniós jog értelmezi.

60. A Bíróság (hatodik tanács) 2014. december 11-i végzése (a Tribunal Administrativo e Fiscal de Viseu [Portugália] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) – Agrocaramulo – Empreendimentos Agro-Pecuários do Caramulo SA kontra Instituto de Financiamento da Agricultura e Pescas, IP (IFAP) (C-70/14. sz. ügy)

Az utoljára a 2005. december 15-i 2091/2005/EK bizottsági rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékek export-visszatérítési nomenklatúrájának létrehozásáról szóló, 1987. december 17-i 3846/87/EGK bizottsági rendelet I. mellékletét úgy kell értelmezni, hogy a tojásrakási időszak végén –

31 A kérdést l.: Hírlevél V. évf. 2. sz., Közigazgatási ügyszak 35. sz. alatt.

azaz amely időpontban a csontvázuk teljesen elcsontosodott állapotban van – levágott tojóttyúk, vagyis az ún. „kitojt tojóttyúk” nem tartoznak a 0207 12 10 9900 és 0207 12 90 9190 termékkódokkal ellátott „Más” árumegnevezés alá.

Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

II. A Törvényszék 2015. január 14-i ítélete – dm-drogerie markt kontra OHIM – V-Contact Kereskedelmi és Szolgáltató (CAMEA) (T-195/13. sz. ügy)³²

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A dm drogerie markt GmbH & Co. KG t kötelezi a költségek viselésére.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

Gfv.VII.30.035/2015/5.

A pénzügyi intézmény által alkalmazott, az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tévő általános szerződési feltétel törvényen alapuló tisztességtelenségének sérelmét a pénzügyi intézmény csak akkor tudja eredményesen megdönteni, ha a jogszabályi konjunktív feltételek mindegyikét bizonyítani tudja.

I. A Kúria a felülvizsgálati kérelemben szereplő sorrendtől eltérve először az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének szükségességével foglalkozott, figyelemmel arra, hogy ha az EUMSZ 267. cikk (3) bekezdése szerinti kötelezettségének feltételei fennállnak, az a további kérdések vizsgálatát – az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EU Bíróság) határozatának meghozataláig – kizárta volna. Ezt követően vizsgálta a felperesek által állított eljárásjogi szabálysértéseket. Kiemelten elemezte – a felülvizsgálati kérelem által sérelmezett körben – az egyes vitatott ÁSZF rendelkezések Törvény hatálya alá tartozását. Végül állást foglalt a felperesek felülvizsgálati kérelmében megjelölt anyagi jogszabálysértések tárgyában.

Az 2/2015. (II.2.) AB határozatban (a továbbiakban AB határozat2) kifejtettek szerint a Magyar Állam a fogyasztók (a gyengébb fél) érdekében vesz részt alperesként a perben, nem az egyik hatalmi ágat jeleníti meg, hanem magánjogi jogalanyként segíti elő a perek mihamarabbi befejezését. A határozatban írtak szerint nincs jelentősége, hogy a Magyar Állam vagy annak valamely szerve az alperes (Indokolás, [38]). A felperes felülvizsgálati kérelemben kifejtett álláspontja szerint a Magyar Állam közvetlen, kizárólagos részvétele a perben csak akkor lenne indokolt, ha a fogyasztók érdekeinek védelméről más módon nem lehetne gondoskodni. Az AB határozat2 egyértelművé teszi e feltétel fennállását, hiszen az ott kifejtettek szerint a per tárgyává tett fogyasztói szerződések olyan közgazdasági, szociális, ösztársadalmi problémát jelentenek, ami több ezer egyedi bírósági eljárás keretében hatékonyan nem lenne kezelhető. Ezért indokolt volt egy olyan jogalkotói megoldás alkalmazása, amely a hagyományos perjogi lehetőségen belül, annak kereteit nem túllépve teremti meg a jogviták gyors és hatékony befejezésének lehetőségét, érvényre juttatva ezzel a közérdek védelmét (Indokolás, [41]).

Az AB határozat2 abban a kérdésben is megerősítette az Alkotmánybíróság a 34/2014.(XI.14.) AB határozatában (a továbbiakban: AB határozat1) írtakat, miszerint a Törvény által megalkotott perjogi

32 A keresetet l.: Hírlevél IV. évf. 7. sz., Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt XIII. sz. alatt.

konstrukció nem korlátozza a Pp. által szabályozott bizonyítási eszközök alkalmazásának lehetőségét (Indokolás, [71]), az eljáró bíró feladata annak eldöntése, hogy a bizonyításra milyen körben, terjedelemben van szükség (Indokolás, [72]). A perbeli jogkérdés eldöntéséhez szakértő igénybevétele csak kivételes esetben válhat szükségessé, a tanúbizonyítás pedig szükségtelen (Indokolás, [73]).

Önmagában az a tény, hogy a Törvény támadott rendelkezéseit az Alkotmánybíróság nem találta alaptörvény-ellenesnek, nem zárja ki annak elméleti lehetőségét, hogy a bíróság előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen, ha annak az EUMSZ szerinti feltételei megvalósulnak. Ezen feltételek megvalósulása azonban nem állapítható meg. Előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése az adott ügyben nem volt indokolt sem a felperesek által megjelölt körben, sem azon kívül eső kérdésekben. A Kúria a kifejtettekre tekintettel maga sem kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárást, ennek indokait az alábbiakban foglalta össze.

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben – ahogy az eljárás során is – részben az Európai Parlament és a Tanács a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló 2014/17/EU irányelv (a továbbiakban: 2014/17/EU irányelv) 23. cikk (5) bekezdésének, részben a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Fogyasztói Irányelv) 1. cikk (2) bekezdésének, 4. cikk (1) bekezdésének, 5. cikkének, 7. cikkének és 8. cikkének helyes értelmezésével kapcsolatban tartották fenn az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítványukat, illetve vitatták az ezzel összefüggésben a jogerős ítéletben kifejtetteket. Szükségessé tartották tisztázni az állam szerepének uniós megítélését is.

A Magyar Állam – két alkotmánybírósági határozattal is nem alaptörvény-ellenesnek minősített – perbeli szerepe a Kúria megítélése szerint sem vet fel ésszerű kételyeket a vonatkozó uniós szabályozással összefüggésben, ezzel kapcsolatos álláspontját a Kúria nem elkülönülten, hanem a Fogyasztói Irányelv 4. cikk (1) bekezdésével, 7. cikkével, és 8. cikkével összefüggésben fejtette ki.

A felperesek felülvizsgálati kérelmük utolsó oldalán hivatkoztak arra is, hogy a Törvény eljárásjogi rendelkezéseit ellentétesnek tartják az Európai Emberi Jogi Egyezmény 6. cikkében írtakkal, illetve az Alapjogi Charta 47. cikkében foglaltakkal. E körben azonban álláspontjukat nem fejtették ki, így jelen ügyben e kérdéssel érdemben nem foglalkozott a Kúria, de az ezzel kapcsolatos álláspontját a Gfv.VII.30.360/2014/7. sz., Gfv.VII.30.387/2014/6. sz. határozatokban már részletesen kifejtette.

a) A 2014/17/EU irányelv sérelme

A felperesek álláspontja szerint a Törvény visszaható hatállyal minősít szerződéses kikötéseket tisztességtelennek, ami ellentétes a 2014/17/EU irányelv általános céljával, alapelveivel és a 23. cikk (5) bekezdésének rendelkezésével.

A hivatkozott irányelv kihirdetésére a Hivatalos Lap 2014. február 28-i számában került sor (HL L 60., 2014.02.28., 34. o.), és 49. cikke úgy rendelkezik, hogy a Hivatalos Lapban történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. A 2014/17/EU irányelv 42. cikk (1) bekezdése értelmében a tagállamok az irányelvnek történő megfeleléshez szükséges rendelkezéseket 2016. március 21-ig fogadják el és hirdetik ki, a 42. cikk (2) bekezdése szerint ezeket a rendelkezéseket 2016. március 21-től alkalmazzák. A 2014/17/EU irányelv 43. cikke kimondja, az irányelv nem alkalmazandó azokra a hitelmegállapodásokra, amelyek 2016. március 21. előtt „léteztek”, vagyis megkötésre kerültek.

A 2014/17/EU irányelv átültetésére meghatározott határidő még nem telt el. Az EU Bíróságának joggyakorlata értelmében a tagállamoknak nem lehet felróni, hogy nem ültették át saját jogrendjükbe az adott irányelvet azt megelőzően, hogy az erre megszabott határidő lejárt volna (C-129/96. sz. Inter-Environnement Wallonie ügy, 43. pont). Az EU Bíróság ugyanakkor azt is nyilvánvalóvá tette, hogy a tagállamoknak az irányelv hatályba lépése és az átültetésre előírt határidő közötti időszakban is tartózkodniuk kell az olyan rendelkezések meghozatalától, amelyek az irányelvben meghatározott cél elérését komolyan vagy jelentősen veszélyeztetik, függetlenül attól, hogy a kérdéses tagállami rendelkezések az adott irányelv átültetését célozzák-e vagy sem (C-261/07. sz. VTB-VAB NV ügy, 34-39. pontok és az ott hivatkozott további joggyakorlat).

Ennek megfelelően a tagállami bíróságoknak nem azt kell vizsgálniuk, hogy az irányelv átültetésére nyitva álló időben az adott tagállam fenntart-e vagy elfogad-e olyan rendelkezéseket, amelyek az

irányelv egyes előírásaival nem összeegyeztethetők, hanem azt, hogy ezek a tagállami rendelkezések komolyan vagy jelentősen veszélyeztetik-e az irányelv által elérni kívánt cél megvalósítását.

A 2014/17/EU irányelv 1. cikke úgy fogalmaz, hogy az irányelv közös keretet hoz létre a lakóingatlanhoz kapcsolódó, jelzáloggal vagy más módon biztosított fogyasztói hitelmegállapodásokra vonatkozó tagállami rendelkezések egyes részeire, illetve bizonyos prudenciális és felügyeleti követelményekre vonatkozóan. A Törvény rendelkezései ezeknek a célkitűzéseknek a megvalósulását semmilyen formában nem érintik, mert nem zárják ki és nem teszik lehetetlenné megfelelő átültető intézkedések határidőben történő elfogadását és kihirdetését, illetve nem vonják el az irányelv hatálya alá tartozó hitelmegállapodások körében sem a fogyasztó, sem a hitelező irányelv által biztosított jogait, és nem teszik lehetetlenné azok érvényesítését.

A fentiek alapján a Törvény nem tartalmaz a 2014/17/EU irányelvvel összeegyeztethetetlen szabályozást és az irányelv célkitűzéseinek megvalósulását sem veszélyezteti.

b) A Fogyasztói Irányelv 1. cikk (2) bekezdésének alkalmazhatósága

A Fogyasztói Irányelv 1. cikk (2) bekezdése értelmében azok a feltételek, amelyek kötelező erejű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket tükröznek, nem tartoznak az irányelv hatálya alá.

Az EU Bíróságának joggyakorlata értelmében e rendelkezés olyan szerződési feltételekre vonatkozik, amelyek a szerződő felek választásától függetlenül alkalmazandó nemzeti jogi rendelkezéseket tükröznek, vagy automatikusan, vagyis a felek ilyen irányú eltérő megállapodása hiányában alkalmazandóak (C-92/11. sz. RWE Vertrieb AG ügy, 26. pont; C-34/13. sz. Kušionová ügy, 78-79. pontok). A megfogalmazásból egyértelmű, hogy a kötelező erejű törvényi vagy rendeleti előírásoknak a vitatott szerződési feltétel tartalmát kell meghatározniuk olyan egyértelműséggel, hogy az a felek döntése ellenére vagy annak hiányában is a szerződés részévé válhasson.

A felperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezések, amelyek a szerződéskötés előtti tájékoztatásra vagy a szerződés kötelező tartalmi elemeire tartalmaznak előírásokat, illetve bizonyos szerződési feltételek alkalmazására nyújtanak lehetőséget, nem határoznak meg olyan konkrét szerződési tartalmat, amely a felek rendelkezése ellenére vagy annak hiányában a szerződés részévé válhat.

A per tárgyává tett szerződési feltételek nem esnek a Fogyasztói Irányelv 1. cikk (2) bekezdésének hatálya alá, így tisztességességük az uniós jog alapján vizsgálható.

c) A Fogyasztói Irányelv 4. cikk (1) bekezdésének sérelme

A Fogyasztói Irányelv 4. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy egy szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megítélése során figyelembe kell venni az áruk vagy szolgáltatások természetét, amire vonatkozóan a szerződést kötötték, a szerződés megkötésének időpontjában fennálló összes körülményt, valamint a szerződés minden egyéb feltételét, illetve további szerződések feltételeit, amennyiben a vizsgált szerződés azoktól függ.

A Törvény 4. § (1) bekezdésében meghatározott elvek nem a bíróságok mérlegelési jogkörét korlátozzák, hanem a jogszabályi vélelem és ehhez kapcsolódóan a szükséges felperesi bizonyítás tartalmát határozzák meg. A szerződéskötés körülményeinek – a Fogyasztói Irányelv 4. cikk (1) bekezdésében írtak szerinti – bizonyítási eljárás keretében történő feltárása csak akkor indokolt és szükséges, ha azok a jogvita érdemi elbírálására kihathatnának. Nem a Törvény rendelkezéseiből, hanem az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő ÁSZF rendelkezések tisztességtelenségének mint jogkérdésnek a jellegéből következik, hogy ilyen esetben a szerződéskötés körülményeinek vizsgálata szükségtelen.

d) A Fogyasztói Irányelv 5. cikkének sérelme – üzleti titoknak minősülő információk megjelenése az ÁSZF rendelkezésekben

A Fogyasztói Irányelv 4. cikk (2) bekezdése, illetve 5. cikke a fogyasztói szerződés feltételeivel szemben a világosság és érthetőség követelményét fogalmazza meg. Az EU Bíróság az irányelv 4. cikk (2) bekezdésének értelmezése során úgy foglalt állást, hogy azon követelmény alatt, amely szerint a szerződési feltételnek világosnak és érthetőnek kell lennie, nem kizárólag azt kell érteni, hogy az érintett feltételnek nyelvtani szempontból kell érthetőnek lennie a fogyasztó számára, hanem azt is,

hogy a szerződésnek átláthatónak kell lennie; elvárás, hogy a fogyasztónak módjában álljon egyértelmű és érthető szempontok alapján értékelni a számára a szerződéses rendelkezésből eredő gazdasági következményeket (C-26/13. sz. Kásler-ügy, 75. pont). Az értelmezés megfelelően irányadó az irányelv 5. cikkére is. Az EU Bíróság a világos és érthető szerződéses feltétellel kapcsolatos követelményrendszert nemcsak a felperes által hivatkozott ügyben, hanem számos korábbi határozatban is körvonalazta (C-472/10. sz. Invitel-ügy, 24-28. pontok; C-92/11. sz. RWE Vertrieb AG-ügy, 51-53. pontok), így annak tartalma az árfolyamrést kikötő szerződéses feltétel sajátosságaitól függetlenül is jól meghatározható. Ez az általános tartalom irányadó az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő szerződési kikötések tisztességtelenségének vizsgálata során.

Sem a Fogyasztói Irányelv, sem a Törvény nem hárít olyan kötelezettséget a szolgáltatóra, hogy üzleti titoknak minősülő információt tegyen közzé általános szerződési feltételeiben. A fogyasztónak azonban olyan helyzetben kell lennie, hogy a fogyasztói szerződés és az annak részévé vált általános szerződési feltételek alapján egyértelműen azonosítani tudja, milyen körülmények változása milyen mértékben eredményezheti szerződéses kötelezettségeinek módosulását. A szolgáltatót ezen kötelezettségének teljesítése alól az sem mentesíti, ha árazási elvei megfelelnek a kógens jogszabályi környezetnek, és azokat a pénzügyi felügyeleti hatóság egyébként ellenőrzi vagy jóváhagyja.

Az egyoldalú szerződésmódosítás esetében a szerződésmódosítási jog gyakorlásának jogszerűsége, illetve a szerződésmódosítási jog szerződéses szabályozásának tisztességsége külön vizsgálandó.

e) A Fogyasztói Irányelv 7. cikkének sérelme

A Fogyasztói Irányelv 7. cikkében foglalt célkitűzések megvalósulása érdekében biztosított eljárások tekintetében – uniós igényérvényesítési szabályok teljes hiányában, vagy amennyiben azok az igényérvényesítés részletszabályait nem határozzák meg – a tagállamok széles körű autonómiát élveznek mindaddig, amíg az az EU Bíróság által kialakított egyenértékűség és tényleges érvényesülés elveinek megfelelnek (C-212/04. sz. Adeneler ügy, 95. pont; C-364/07. sz. Spyridon ügy, 126. és 149. pontok). A tagállami eljárási autonómia kiterjed arra is, hogy a tagállamok speciális eljárási rendben egyes szerződési feltételeket a törvény erejénél fogva, vagy az ellenkező bizonyításáig tisztességtelennek minősítsenek.

Ilyen megoldás a magyar jogrendszerben a Törvény hatályba lépését megelőzően is létezett. A fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 2. § d) pontja alapján, illetve a 2014. március 15-ét követően létrejött szerződések esetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) 6:104. § (2) d) pontja alapján megdönthető vélelem szól olyan szerződéses rendelkezés tisztességtelensége mellett, amely alapos ok nélkül lehetővé tette a szerződés egyoldalú módosítását, vagy alapos ok melletti módosítás esetén kizárta a fogyasztó elállási vagy felmondási jogát. A Törvény hatályba lépését megelőző időszakhoz képest a jogi helyzet annyiban változott, hogy a jogalkotó a jogbiztonság és pergazdaságosság szempontjaira tekintettel koncentrált eljárási rendet hozott létre a Törvény hatálya alá tartozó szerződéses rendelkezések tisztességtelenségének vizsgálatára.

A Kúria a vélelem megdöntésére irányuló eljárás tekintetében utalt az AB határozat1-re, amely a Fogyasztói Irányelv célkitűzéseiből azt az értelmezést vezeti le, miszerint tömegesen felmerülő tisztességtelen szerződési feltételek esetén a tagállam jogalkotás útján is beavatkozhat, és az eljárási szabályokat oly módon alakíthatja ki, hogy a fogyasztók helyett a Magyar Állam szerepeljen a perben alperesként (Indokolás, [131]). Ezt az értelmezést erősíti meg az AB határozat2 is (Indokolás, [38], [41]).

A Fogyasztói Irányelv 7. cikk (2) bekezdése olyan kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, hogy hatékony eljárásokat biztosítsanak jogos érdekekkel rendelkező személyek vagy szervezetek számára a fogyasztói szerződésekben általános használatra kidolgozott szerződési feltételek tisztességségének vitatására, illetve a tisztességtelen feltételek alkalmazásának megszüntetésére. A magyar jogrendszerben ilyen közérdekű keresetet szabályoz a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 209/B. §-a, illetve az új Ptk. 6:105. §-a. A Fogyasztói Irányelv nem ír elő olyan kötelezettséget a tagállamok számára, hogy ezen felül, a Fogyasztói Irányelv által megengedett módon létrehozott speciális eljárási típusokban a fogyasztók vagy képviselőik perbeli részvételét biztosítsák. A Törvény rendelkezései a fenti eljárásokat nem érintik, a jogos érdekekkel

rendelkező fogyasztók és képviselőik semmilyen létező lehetőségét nem vonják el, azok érvényesülése a fogyasztók és képviselőik helyzetét nem teszi hátrányosabbá a korábbi állapothoz képest. Ennek megfelelően a fegyverek egyenlősége elvének sérelme ebben a kontextusban nem merül fel. Ez a megállapítás független attól, hogy a Magyar Állam az eljárásban milyen minőségében vesz részt.

A Fogyasztói Irányelv 7. cikk (2) bekezdésében felvázolt eljárási rend nem kizárólagos megoldás a tagállamok 7. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettsége teljesítésére, a Törvény 7. § (7) bekezdés a) pontja nem ellentétes a Fogyasztói Irányelvvvel.

f) A Fogyasztói Irányelv 8. cikkének értelmezése

Az AB határozat1-ben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Törvény sem a tisztességtelenség tartalma, sem annak jogkövetkezményei tekintetében nem visszaható hatályú (Indokolás, [71]-[114]). Vagyis a Törvény a tisztességtelenség fogalma és jogkövetkezményei tekintetében olyan követelményeket tartalmaz, amelyek a felperest az uniós és magyar jog alapján – tekintettel az irányelv-konform értelmezés kötelezettségére – 2004. május 1-je óta terhelték. A Törvény anyagi jogi rendelkezései szempontjából tehát a Fogyasztói Irányelv 8. cikkének értelmezése nem releváns. Az AB határozat1 szerint a Törvény rendelkezései alapján a feleknek érdemi és valós lehetőségük volt megfelelő hatékonysággal előadni az ügyeket (Indokolás, [172]), illetve a bíróságoknak lehetőségük volt az eléjük vitt tény- és jogkérdések érdemi vizsgálatára (Indokolás, [173]). A Törvényben foglalt határidők a tisztességes eljáráshoz való jog szempontjából nem aggályosak (Indokolás, [145]-[174]), illetve a Törvény rendelkezései nem sértik a fegyverek egyenlőségének követelményét (Indokolás, [175]-[180]). Ezek az érvek az AB határozat2-ben is szerepelnek. A Törvény rendelkezései ezért nem ellentétesek a Fogyasztói Irányelv 8. cikk által lehetővé tett magasabb szintű fogyasztói védelemre vonatkozó előírásokkal, figyelemmel a 4. cikk (1) bekezdésével és a 7. cikkel összefüggésben kifejtettekre is.

II. Az egyoldalú szerződésmódosítás jogintézményének alkalmazása csak lehetőség volt a pénzügyi intézmények számára. Amennyiben azonban éltek e lehetőséggel, úgy kellett szabályozniuk e kérdést az egyedileg meg nem tárgyalt szerződési rendelkezések között, illetve az ÁSZF-ben, hogy azok ne minősüljenek a régi, illetve az új Ptk. alapján tisztességtelennek. A tisztességes szabályozással összefüggésben támasztott, világos és érthető megfogalmazás olyan követelmény volt, amelyet mind a Fogyasztói Irányelv, és annak EU bírósági joggyakorlata, mind a magyar jog és bírósági joggyakorlat megkövetel. Az pedig, hogy e vonatkozásban mind az uniós, mind a magyar joggyakorlat fejlődött, nem jelenti azt, hogy már eredetileg is nem úgy kellett a vonatkozó rendelkezéseket helyesen értelmezni, ahogy azt a később hozott EU bírósági ítéletek (C-263/10. sz. Nisipeanu ügy, 32. pont; C-92/11. sz. RWE Vertrieb AG ügy, 58. pont), illetve az azokon is alapuló kúriai elvi iránymutatások kifejtik.

A 2/2014. PJE határozat 2. pontja egyértelműen rögzíti, hogy mit kell érteni az átláthatóság és az azzal nagyon szorosan összefüggő egyértelmű és világos megfogalmazás követelménye alatt. Az olyan tartalmú ÁSZF rendelkezés felel meg a fenti követelményeknek, amely lehetővé teszi, hogy a fogyasztó megfelelően fel tudja mérni az általa vállalt kötelezettségeket, többlet-kötelezettsége keletkezésének indokait, változásának mechanizmusát, lehetséges mértékét. Ez azt is jelenti, hogy a fogyasztónak abban a helyzetben kell lennie, hogy a már bekövetkezett körülményváltozások konkrét mértékének ismeretében képes legyen ellenőrizni a reá nézve hátrányos és végrehajtott szerződésmódosítás indokoltságát, arányát, mértékét és így annak tisztességes, jogszerű voltát.

Önmagában az a felperesi hivatkozás, hogy a pénzügyi intézmények által elkészített nem nyilvános árazási elvek – amelynek vizsgálata egyébként jelen eljárásnak nem tárgya – lehetővé tették annak megítélését, miszerint az egyoldalú szerződésmódosításra jogszerűen került-e sor, nem teszi a vonatkozó ÁSZF rendelkezéseket tisztességesse. Ugyanis a tisztességtelenség megítélése szempontjából nem annak van jelentősége, hogy a pénzügyi felügyeletet ellátó hatóság milyen ismeretek birtokában volt, hanem annak, hogy a fogyasztó számára az átláthatóság biztosítva volt-e.

A felperesek a világos és érthető megfogalmazás elvével kapcsolatban hivatkoztak arra is, hogy a Törvény által szabályozott perjogi konstrukció nem teszi lehetővé annak bizonyítását, miszerint a konkrét szerződés megkötésekor adott tájékoztatás folytán a vonatkozó ÁSZF rendelkezések világossá,

érthetővé váltak. Ezzel megfosztotta a felpereseket a vélelem megdöntésére szolgáló bizonyítékok előterjesztésének lehetőségétől, sértve a fegyveregyenlőség elvét.

A Kúria e körben utalt a két vonatkozó AB határozatban kifejtettekre, amelyekben az Alkotmánybíróság egyértelműen úgy foglalt állást, hogy a Törvény által bevezetett pertípus, a részben speciális eljárásrend a tisztességes eljáráshoz fűződő jogokat nem sérti, így többek között a bizonyítékok előterjesztésének jogát nem korlátozza. Egyébként a fentiek bizonyítására a magyar jog és a Fogyasztói Irányelv által is ismert, szabályozott közérdekű keresetek esetén sincs lehetőség, mely szabályozással kapcsolatban eddig alkotmányossági, uniós jogi kételyek nem merültek fel.

Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozataiban abban is egyértelműen állást foglalt, hogy a Törvény által rendezett speciális perjogi szabályok nem vonják el a bíróságok döntési jogkörét, csak annak kereteit szabályozzák. Abból pedig, hogy a pénzügyi intézmények egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó ÁSZF rendelkezései nem feleltek meg a tisztesség követelményének, nem következik, hogy a bíróságok független jogalkalmazói tevékenységük gyakorlásában korlátozva lettek volna. Az egységesnek tűnő megítélés oka a Kúria szerint az, hogy a vonatkozó ÁSZF rendelkezések nem feleltek meg a tisztességesség magyar és uniós jog által meghatározott követelményének.

Gfv.VII.30.038/2015/5.

A pénzügyi intézmény által alkalmazott, az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tévő általános szerződési feltétel törvényen alapuló tisztességtelensége vélelmének megdöntése iránti perben az ügy érdemi elbírálására kiható, lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, ha az ítélet indokolásáról nem beazonosítható, hogy a bíróság mely szerződési feltételeket minősítette a törvényi vélelem hatálya alá tartozónak, melyeket nem.

Munkaügyi ügyszak

Mfv.III.10.175/2014/5.

A munkaügyi bíróság nem tisztázta, hogy a felperesnek ideiglenes özvegyi nyugdíjat megállapító határozat visszavonása során volt-e jelentősége a felperes lakó- illetve tartózkodási helyének és a román-magyar szociálpolitikai egyezmény alkalmazásának.

A munkaügyi bíróságnak a perben az ideiglenes özvegyi nyugdíjat megállapító határozat visszavonása tárgyában hozott, az özvegyi nyugdíj-igény elutasításáról rendelkező és az azokat helybenhagyó határozatok törvényességéről kellett döntenie. A másodfokú szerv az 1962. évi 5. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság és a Román Népköztársaság között a szociálpolitika terén történő együttműködésről Budapesten, az 1961. szeptember 7. napján kötött egyezmény (továbbiakban: Egyezmény) alkalmazásában tartotta releváns, az ellátásra való jogosultságot befolyásoló körülménynek a felperes életvitelszerű romániai tartózkodását és az ellátásokra való jogosultságot a 883/2004/EK Rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinációjáról (továbbiakban: Rendelet) alapján nem a lakó-, vagy tartózkodási helyre tekintettel, hanem azért nem tartotta megállapíthatónak, mert a jogszerző Magyarországon nem szerzett szolgálati időt. A fentiek alapján a Rendelet Preambuluma (1), (15) és (16) bekezdéseinek, az 1. cikk q) pont ii) alpontjának és 7. cikkeinek sérelmét nem lehetett megállapítani.

A Rendelet 76. cikk (4) és (6) bekezdése a társadalombiztosítási szervek együttműködési (tájékoztatási, értesítési, stb.) kötelezettségét írja elő, azokkal a korábbi ellátást visszavonó és az özvegyi nyugdíj-igényt elutasító határozat jogszabályellenessége nem támasztható alá. A Rendelet III. fejezete alatti 43. cikke a Rendelet 3. cikk (1) bekezdés g) pontja szerinti haláleseti juttatások, míg a VIII. fejezet alatti 68. cikk (1) bekezdése a 3. cikk (1) bekezdés j) pontja szerinti családi ellátásokra és konkrétan arra az esetre ad szabályozást, ha ugyanazon időszak és ugyanazon családtagok tekintetében egynél több tagállam jogszabályai alapján nyújtanak ellátásokat; a felperes által megjelölt rendelkezés a több tagállam által különböző alapokon fizetendő ellátások nyújtásának sorrendjét határozza meg. A

felülvizsgálni kért határozatok a Rendelet 3. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti túlélő hozzátartozói ellátásokhoz tartozó özvegyi nyugdíjra való jogosultság tárgyában tartalmaznak rendelkezéseket, a felperes esetében a halálesi és a több tagállam által különböző alapokon fizetendő ellátásokra való jogosultság kérdése nem merül fel, ezért a jogerős ítélet a felperes által felhívott fenti rendelkezésekkel sem áll ellentétben.

Az Egyezményt a Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló, Bukarestben, 2005. október 20-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi II. törvény 4. § (4) bekezdése 2006. november 1-jétől hatályon kívül helyezte, a MüMr. pedig az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 1. § (2) bekezdése alapján 2008. január 1-jén veszítette hatályát. Az új szabályozás - az Európai Uniónak a szociális biztonsági rendszerek koordinációja érdekében alkotott szabályozás elveinek megfelelően – a korábbi, területi alapú teherviselés helyett a biztosítási alapú teherviselést vezette be. Az alperes az ideiglenes özvegyi nyugdíj visszavonásáról olyan időpontban (2011. június 20-án) hozott határozatot, amikor a Rendeletet nem csak Magyarországon, hanem – Románia uniós csatlakozásának időpontjára (2007. január 1.) tekintettel – Romániában is alkalmazni kellett.

Az alperes az ideiglenes özvegyi nyugdíjat 2011. február 10-én a Rendelet és a 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) alkalmazásával állapította meg, arról, hogy a felperes az igényléskori állandó lakóhelye, illetve életvitelszerű tartózkodási helye függvényében jogosult volt-e a magyar társadalombiztosítási szervtől az ideiglenes özvegyi nyugdíjra, vagy azt az alperes – a Tny. 95. § (5) bekezdés b) pont bb) alpontja alkalmazását megalapozóan – jogszabályt sértve állapította-e meg, ideértve azt a kérdést is, hogy a jogalap nélküli megállapításért a felperest felelősség terheli-e, a Kúriának a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehetett állást foglalnia.

Az alperes a perben nem jelölte meg azt a jogszabályi rendelkezést, amely a visszavonó határozat meghozatalakor már hatályban nem lévő Egyezmény alkalmazását előírta. Az Egyezménynek a visszavonó határozatban felhívott 5. cikke az Egyezmény hatálya alá tartozó személyek nyugellátásának megállapításáról és folyósításáról rendelkezik, a 15. cikk (3) bekezdése az Egyezmény alapján már megállapított és folyósított, ekként szerzett jognak minősülő nyugellátásoknak az Egyezmény felmondása esetén történő fenntartását, további nyújtását szabályozza az állandó lakóhelytől függően. Az alperes a felperes részére özvegyi nyugdíjat korábban, az Egyezmény hatályvesztése előtt nem állapított meg, az ideiglenes özvegyi nyugdíjat a 2011. február 10-én kelt határozatban nem az Egyezmény alkalmazásával állapította meg (arra, a jogszerző elhalálozása időpontját, illetve az igénybejelentés időpontját figyelembe véve nem is kerülhetett volna sor), azt, hogy a hatályon kívül helyezett Egyezmény alkalmazását a visszavonó határozat meghozatala során milyen jogszabályi rendelkezés írta elő, ennek folytán volt-e egyáltalán jelentősége a jogosultság szempontjából a felperes által vitássá tett körülménynek (lakó-, vagy tartózkodási helyének), a bíróság nem tisztázta.

Mfv.II.10.475/2014/5.

E körben a beszerzett szakvéleményt az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül fogadták el aggálytalanak, és az alperes elévülési kifogásának elutasítása sem volt jogszabálysértő.

A felperesek megállapítás iránti igénye a peres iratokból kitűnően azzal állt elsődlegesen összefüggésben, hogy az eredeti keresetük szerint az ügyeletben töltött időre a rendkívüli munkavégzés ellenértékére vonatkozó szabályok (Mt. 147. § (2) és (3) bekezdése, 149. § (2) bekezdés) alkalmazását kérték. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) az azonos tárgyban folyt ügyekben már 2007. évben kimondta, miszerint a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 93/104/EK irányelv és annak helyébe lépő 2003/88/EK irányelv 2. cikk (1) és (2) bekezdése értelmében a 2004. május 1-től teljesített ügyelet teljes egészében munkaidőnek számít. Az irányelv azonban nem szól a munkavállalók díjazásáról, ezért az ügyelet alatti készenlétet és az ügyelet alatti tényleges munkavégzést magában foglaló átalánydíjazás nem ellentétes az irányelvben foglaltakkal (Mt. 148. § (1) és (2) bekezdés, EBH 2008.1800.). Ezért önmagában annak kimondására irányuló igény

fenntartása, mely szerint az ügyeletben töltött idő munkaidőnek minősül, nem tekinthető önálló kereseti kérelemnek.

A perbeli esetben az eljáró bíróságok helyesen a peresített idő egész tartamára megfelelően alkalmazták a 233/2000. Kormányrendeletnek a perrel érintett időben még hatályban volt rendelkezéseit, valamint megalapozottnak fogadták el a felperesek 2003. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Ettv.) alapján előterjesztett igényét, melynek 14. §-a szerint az alkalmazott egészségügyi dolgozó által önként vállalt többletmunkavégzés keretében végzett munka egy órára eső díjazásának mértéke a 13/A. §-ban, illetve a külön jogszabályban meghatározott díj 50%-kal megemelt összege.

Mfv.II.10.519/2014/3.

A fordákba beépített "szünetek" menetközi szünetek, melyek – eltérő megállapodás hiányában – nem minősülnek munkaidőnek és pusztán a felperesek hivatkozása alapján rendelkezésre állási időnek sem.

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-ei, 2007. április 11-től hatályos 561/2006/EK rendelete, amely hatályon kívül helyezte a 3820/85/EGK rendeletet, a 15. cikkében kimondta, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a 3. cikk a) pontjában szereplő járművek vezetőire (menetrend szerinti személyszállítási szolgáltatást végző járművek, ha a kérdéses menetrend szerinti szolgáltatás 50 kilométert meg nem haladó útszakaszon történik) a nemzeti szabályozás vonatkozzon, mely megfelelő védelmet nyújt a megengedett vezetési idők és kötelező szünetek, illetve pihenőidők tekintetében. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvénybe (Kkt.-be) ennek eredményeként 2008. január 1-től beemelték a 18/K. §-t, amely egy keretszabályozás, de az Mt. 117/A. § (1) bekezdés c) pontja lehetővé tette a kollektív szerződés részére az eltérő szabályozást. Következésképp az 50 kilométert meghaladó munkavégzés esetén a teljes perbeli időszakra, míg az 50 kilométer alatti fordák tekintetében 2008. január 1-től kell irányadónak tekinteni a Kkt. rendelkezéseit. Az előbbiekből is következően a felperesek által vitatott perbeli idők, „szünetek” kiadása az alperesi munkáltató részéről kötelező volt.

A Kkt. 18/B. § b) pontjában szabályozott rendelkezésre állási időnek minősül minden olyan idő, amely nem minősül munkaidőnek és pihenőidőnek, és amely során a munkavállalónak nem kell a munkahelyén tartózkodnia, de készen kell állnia a jármű vezetésének megkezdésére, folytatására, illetve egyéb munka elvégzésére.

A felülvizsgálati eljárás tárgyát a felperesek felülvizsgálati kérelme folytán a fordákba épített „szünetek” megítélése képezte, melyek a feltárt tényállás szerint pihenőidőhöz tartozóak, és mivel ilyennek minősültek, nincs jelentősége annak, hogy ezen idő alatt a felpereseknek készen kellett-e állniuk a jármű vezetésének megkezdésére, folytatására, illetve egyéb munka elvégzésére. Ezek a szünetek amennyiben a kollektív szerződés szerint nem minősülnek munkaidőnek, díjazással nem érintett idők.

Az irányadó tényállás szerint az alperes Kollektív Szerződése a munkaközi szüneteket munkaidőként nem ismerte el. Erre törvényi lehetőség volt, mert az Mt. alkalmazásában az Mt. 117. § (1) bekezdés a) pontja értelmében eltérő rendelkezés, vagy megállapodás hiányában a munkaidőbe a munkaközi szünet időtartama – a készenléti jellegű munkakör kivételével – nem számít be. Az Mt. a munkaközi szünetet a „pihenőidő” címszó alatt szabályozta. Annak lényegi tartalma szerint – eltérő rendelkezés, vagy megállapodás hiányában – azt munkaidőben, a munkavégzés megszakításával kell biztosítani, és nem része a munkaidőnek.

Az utazó munkavállalók esetében a munkaközi szünet és a vezetési szünet lényegében azonos fogalmak, azzal, hogy az utazó munkavállalók esetében az 561/2006/EK rendelet szigorúbb, egyben a munkavállalókra kedvezőbb szabályokat iktatott be, amikor ezen munkavállalóknak nem 6 óra egybefüggő munkavégzés után (Mt. 122. §-a), hanem már 4,5 óra vezetési időszak után biztosítani kell a szünetet.

A 2002/15/EK irányelv 5. cikkében szabályozott „szünetek”, illetve a 2007. június 1-től peresített időszakra irányadó 561/2006/EK rendelet 4. cikk d) pontja szerinti „szünet”, f) pontja szerinti

„pihenő”, a 7. cikkben előírt „szünet” tartalma szerint tehát munkaközi szünetnek minősül. A 7. cikk rendelkezik arról, hogy 4,5 óra vezetési időszak letelte után a járművezetőnek legalább 45 perces megszakítás nélküli szünetet kell tartania, kivéve, ha pihenőidőt tart. Ez a szünet felcserélhető egy legalább 15 perces szünettel, amelyet egy legalább 30 perces szünetnek kell követnie, elosztva e szüneteket oly módon, hogy megfeleljenek az (1) bekezdés rendelkezéseinek. A 11. cikk szerint pedig a rendelet lehetővé tette, hogy a tagállamok a meghatározottnál hosszabb minimum szüneteket és pihenőidőt írjanak elő a kizárólag a saját területükön folytatott közúti szállítási munkák esetében. Ennek megfelelő rendelkezést tartalmaz a Kkt. 18/F. §-a.

Az 561/2006/EK rendelet 4. cikk d) pontja kizárja, hogy az utazó munkavállaló a szünet alatt bármilyen munkát végezhesen, ezért fogalmilag kizárt, hogy a „vezetési szünet” a munkaidő része legyen, amit a 2002/15/EK irányelv 3. cikk 2. pont (2) bekezdése deklaráltnak is mondott.

Az előbbiekből következően a szünetek (megszakítások) kiadása, a fordákba történt beépítése megfelelt az irányadó jogszabályoknak. Azok jellege és mértéke pusztán a felperesek hivatkozása alapján nem minősülhetnek rendelkezésre állási időnek sem.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.IV.35.038/2014/5.

A Ket. alapelveiben megfogalmazottak perben is érvényesíthető jogok és kötelezettségek. A Ket. alapvető rendelkezéseiből következő kiszámítható működés a törvényes működés melletti, azzal egyenértékű kötelezettség a közigazgatási szerv számára.

A Ket. 6. §-a a felperest jóhiszemű eljárásra kötelezte a hatósági eljárásban. Ugyanakkor az 1. § (2) bekezdés második fordulata a hatóság ügyintézője számára is megfogalmazta a jóhiszeműség kötelezettségét különösen ami „az ügyfél jogát és jogos – ideértve gazdasági – érdekét” illeti. Az ügyfél – jelen esetben a felperes – nem kerülhet olyan helyzetbe tehát, hogy évekig folytatott gazdálkodásáról az ötödik év végén olyan okból állapítsa meg az alperes annak jogszerűtlenségét, amelyet a támogatási kérelem elbírálása kapcsán megállapítani elmulasztott.

A Ket. 1. § (4) bekezdése értelmében „[a] közigazgatási hatóság védi az ügyfelek jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait, ezek korlátait törvény határozza meg.” Az alperes támogatási és kifizetési kérelmeket elfogadó határozataiból a felperes a hatóság megtévesztése nélkül, tehát jóhiszeműen juthatott arra a következtetésre, hogy az alperes által évekkel korábban elfogadott helyzet jogszerű. Nem kétséges, hogy az R. alapján – figyelemmel az Eljárási tv. 2010. december 30-ától, tehát a felek közötti jogviszony időtartama alatt hatályba lépő 41. § (6) bekezdésére [szemben az alperes határozatában hivatkozott 41. § (4) bekezdésével], valamint 43/A. §-ára is – a felperesnek be kellett volna jelentenie a szerződéses dokumentumokkal igazoltan és tényszerűen birtokában lévő állatállományt. A TIR adatállományába való bejelentés a felperes számára kötelezettséget, de nem a támogatás megszerzésének feltételrendszeréhez tartozó kötelezettséget jelentett.

A felperesi mulasztás esetleges következményeinek levonásával szemben az alperes következetes jogalkalmazásába vetett bizalomra és a felek közötti tartós jogviszonyra (időtényező) tekintettel erősebb érdek fűződik a felperes tényszerű gazdálkodásának értékeléséhez. Ezt követelik meg a Ket. felek együttműködésére, az alperes tájékoztatási kötelezettségére, valamint a felperes és az alperes jóhiszemű eljárásra vonatkozó alapvető rendelkezései.

A kifejtettek értelmében a felperes és a bíróság jogszerűen hivatkozott az EuB C-21/10. számú határozatából eredő alperesi tájékoztatási kötelezettségre annak ellenére, hogy a hivatkozott eseti döntés agrárkörnyezet-gazdálkodási támogatással („állatsűrűség megállapítása”) állt összefüggésben. Az EuB döntése ugyanis az általános elvek szintjén összecseng a Ket. alapvető rendelkezéseivel és

azok bírói értelmezésével (Kfv.II.39.222/2007.; Kfv.I.39.221/2010 – BH2011.264.: az ún. „lóbab-ügy”).

A Ket. alapelveiben megfogalmazottak perben is érvényesíthető jogok és kötelezettségek. A Ket. alapvető rendelkezéseiből következő kiszámítható működés a törvényes működés melletti, azzal egyenértékű kötelezettség a közigazgatási szerv számára.

Kfv.IV.35.069/2014/4.

A 2011-es támogatási évben SAPS támogatás megszerzéséhez igazolni kellett a jogszerű földhasználatot. E kötelezettség tagállami előírása nem állt ellentétben az uniós jogi kötelezettségekkel. A jogszerű földhasználat igazolható volt bizonyító erejű okirattal is akkor, ha a kérelmezőt nem terhelte vétkesség a földhasználati nyilvántartásba való bejelentési kötelezettség elmulasztása kapcsán.

A Kúria Kfv.IV.35.319/2013/6. számú ítéletében már döntött a támogatás típusát, az alkalmazandó szabályozás tartalmát tekintve a perbelivel egyező tényállás és jogi megítélést igénylő ügyben. Nem látott indokot arra, hogy korábbi ítéletében foglaltaktól a jelen eljárásában eltérjen.

A hivatkozott ítéletben a Kúria – az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EuB) Luigi Pontini és társai, C-375/08. számú ügyben (a továbbiakban: EuB határozat) kifejtett álláspontjára támaszkodva – az alábbi szerint foglalt állást az 73/2009/EK rendelete (a továbbiakban: EK rendelet), valamint a szabályozás tartalmát tekintve a perbelivel egyező rendeleti szabályok [34/2010. (IV. 9.) FVM rendelet 1. § 7. pont; 128/2007. (X. 31.) FVM rendelet 9. § (2) bekezdés a) pontja] viszonyában:

Az EuB határozatban az EuB – éppen tagállami bíró által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban, agrártámogatási ügyben – arra a következtetésre jutott, hogy a tagállami jogalkotó a Közösség pénzügyi érdekeinek védelme érdekében, többletkövetelményként előírhatja a földhasználat jogszerűségének okirati bizonyítását. Emellett annak vizsgálatára kötelezte/hatalmazta fel a tagállami bíróságot, hogy a tagállami szabályozásban megjelenő többletfeltétel nem jelent-e aránytalan terhet és hátrányos megkülönböztetést a termelők számára.

A Kúria hivatkozott ítéletében, az EuB által adott útmutatásoknak megfelelően megvizsgálta

- a SAPS támogatással összefüggő jogi szabályozás uniós jogi vetületét, és megállapította, hogy az EK rendelet alapján a termelőnek nem volt olyan direkt kötelezettsége, amely a SAPS támogatási kérelemmel érintett parcella vonatkozásában a birtoklás („rendelkezésre állás”) okirattal alátámasztott jogszerűségének igazolását írta volna elő feltételként;
- az EK rendelet kapcsán tett megállapításokra tekintettel vizsgálnia kellett továbbá azt a kérdést, hogy az EK rendelet V. Fejezet 2. címen kívül (121. cikk-125. cikk) milyen mozgástér kínálkozott a tagállam számára az EK rendelet céljának megvalósítása érdekében. Ebben a körben a Kúria megállapította, hogy a tagállami jogalkotónak a Közösség – és a tagállam - pénzügyi érdekeinek védelme érdekében lehetősége van arra, hogy az egységes területalapú támogatások megszerzését az EK rendelet fentiekben megjelölt 124. cikk (2) bekezdésen túli, többletfeltételekkel bátyázza körül. A közösségi (uniós) és a tagállami költségvetési források védelmét szolgáló ilyen többletgarancia, többletfeltétel lehet az igényelt parcella jogszerű birtoklását igazoló dokumentum bemutatásának kötelezettsége.

A Kúria érvelése szerint a jogszerű földhasználat igazolásának kötelezettsége részben nem ellentétes az uniós/közösségi joggal, részben viszont hozzájárul a költségvetési források jogszerű felhasználásának hatékonyabb követhetőségéhez. Ezért az a tárgyilagos mérlegelés szerinti szükséges feltétel. Mindemelllett az igazolás az ágazati sajátosságokhoz igazodó, bárki által hozzáférhető nyilvántartásból lekérhető, így az adatigazolás kötelezettsége nem tekinthető aránytalan tehernek. Emellett a kötelezettség azért sem lehet aránytalan teher a termelőnek, mert a támogatási feltételként előírt igazolási kötelezettség a megfelelő alakítás mellett létrejött földhasználatot igazoló ügyleti megállapodással is teljesíthető. Végül vizsgálva a hazai szabályozást, a Kúria megállapította azt is, hogy a jogszerű földhasználat igazolása szempontjából a tagállami szabályozás homogén csoportnak

tekintette a támogatási kérelmet benyújtó valamennyi termelőt, ezért e kötelezettség nem minősíthető hátrányosan megkülönböztető jellegűnek sem.

A perbeli esetre vonatkoztatottan, figyelemmel az EuB határozatában és a Kúria korábbi precedens értékű határozatában foglaltakra is megállapítható, hogy a jogszerű földhasználat igazolásának tagállami szabályozáson alapuló kötelezettsége nem ellentétes az uniós/közösségi joggal, az nem jelent a termelőnek aránytalan terhet, és nem hátrányosan megkülönböztető. Így a Kúria jogszerűnek minősítette a Bíróság tárgykörben tett megállapításait és mivel az EuB határozata megfelelő iránymutatást nyújtott a tagállami jog tartalmának uniós jog fényében történő értelmezéséhez, ezért nem merült fel kényszerítőleg az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése sem.

Kfv.IV.35.097/2014/6.; Kfv.IV.35.098/2014/6.

A 2011-es támogatási évben a KAT támogatás megszerzéséhez igazolni kellett a jogszerű földhasználatot. E kötelezettség teljesítésében a kérelmezőt nem terheli vétkesség akkor, ha a kérelem benyújtását követően pert kezdeményezett, amelyre tekintettel a támogatási szerv felfüggesztette a közigazgatási eljárását. A jogerősen befejezett per eredményétől függően a kérelmező módosíthatta eredeti kérelmében foglaltakat.

Az 1122/2009/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 73. cikk (1) és (2) bekezdései értelmében a „(...) támogatáscsökkentéseket és támogatás köréből való kizárásokat nem kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági termelő tényszerűen pontos információt nyújtott be, vagy másképpen bizonyítja, hogy nem vétkes.” A (2) bekezdése szerint „[a]z I. és II. fejezetben előírt támogatáscsökkentéseket és támogatás köréből való kizárásokat nem kell alkalmazni a támogatási kérelem azon részeivel kapcsolatban, amelyekre vonatkozóan a mezőgazdasági termelő írásban értesíti az illetékes hatóságot arról, hogy a támogatási kérelem nem helytálló, illetve a benyújtása óta helytelenné vált, ha a mezőgazdasági termelőt még nem értesítették az illetékes hatóság helyszíni ellenőrzés elvégzésére irányuló szándékáról, és az illetékes hatóság még nem értesítette a mezőgazdasági termelőt a kérelemben található bármiféle szabálytalanságról.

Az első albekezdésben említett, a mezőgazdasági termelő által szolgáltatott információ a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez igazodó kiigazítását eredményezi.”

Az EK rendelet idézett rendelkezése kimentési szabály: mentesül a termelő a jogsértő magatartáshoz fűződő szankciók alól, ha bizonyítja a jogsértésben való vétlenségét, illetve kérelme jogsértő részét azt megelőzően módosítja, hogy az alperes előtt annak gyanúja felmerülne.

A perbeli esetben a történeti tényállás eseménysora a felperes vétlenségét támasztja alá: a felperes a kérelem 2011. május 13-i benyújtásakor nem földhasználati jog hiányának tényét, hanem annak vitatott jellegét tudhatta biztosan. A tisztázás érdekében polgári pert kezdeményezett, amelyről az alperes elsőfokú hatóságát tájékoztatta. A közigazgatási eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmét a hatóság megalapozottnak ítélte és az eljárását a jogerős ítélet meghozataláig végzésével felfüggesztette. Ennek ellenére, figyelmen kívül hagyva a Ket. 32. § (8) bekezdésében foglaltakat, lefolytatta eljárását: 2011. október 13-án adategyeztetésre, 2011. november 9-én, 22-én, és 30-án helyszíni ellenőrzésre került sor.

A polgári perben 2011. november 14-én meghozott elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság 2012. június 7-én helyben hagyta: a felperes előtt ekkor vált bizonyossá az, hogy az igényelt parcellák jelentős részében, 252,95 hektár vonatkozásában nem tudja igazolni földhasználati jogosultságát, ezért 2011. májusában benyújtott kérelme túligénylést tartalmaz. Eleget téve az elsőfokú hatóság felfüggesztésében foglalt kötelezettségének, 2012. június 12-én bejelentette, hogy jogerősen pert vesztett, egyben módosította támogatási kérelmét, amelyet immár 29,9 hektárra tartott fenn. A „szolgáltatott információ a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez igazodó kiigazítását eredményezte” [EK rendelet 73. cikk (2) bekezdés második fordulata].

Az alperes elsőfokú hatósága ezt követően több mint két hónappal, 2012. augusztus 29-én hozta meg elsőfokú határozatát, amelyben figyelmen kívül hagyta saját felfüggesztő végzését és amelyet olyan eljárási cselekmények kapcsán tett megállapításokra alapított, amelyek a Ket. 32. § (8) bekezdése

értelmében hatálytannak minősültek. Az alperes mindennek ellenére helyben hagyta az elsőfokú hatóság határozatát.

Az EK rendelet 73. cikk (1) és (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint a felperessel szemben szankciót alkalmazni vétkessége esetén lehetett volna jogszerűen. A felperesi kérelem jogszerű módosításának lehetőségét éppen az alperes elsőfokú felfüggesztő végzése adta meg. A felfüggesztő végzéssel az alperes esélyt látott a felperes földhasználati jogának bizonyítására, ez pedig kizárta a felperes támogatási kérelemmel kapcsolatos vétkességének megállapíthatóságát. A felperes pervesztességének és kérelme módosításának bejelentését az EK rendelet 73. cikk (2) bekezdése alapján az alperesnek helyesen úgy kellett volna értékelnie, hogy „(...) a mezőgazdasági termelő írásban értesíti az illetékes hatóságot arról, hogy a támogatási kérelem nem helytálló, illetve a benyújtása óta helytelenné vált.” Az elsőfokú hatóságnak a felfüggesztő ok megszűnését követően eljárásában a módosított kérelmet kellett volna elbírálnia.

Kfv.V.35.182/2014/5.

A szabad-forgalomba bocsátás vámeljáráson belül a meghatározott célú felhasználás speciális szabályokra épül, és külön írásbeli engedély alapján végezhető.

A meghatározott célú felhasználást a 2313/92/EGK Tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 4. cikk 16. pontja nem minősíti önálló vámeljárásnak. A 2454/93/EGK Bizottsági rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 292. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy „ha valamely rendelkezés szerint az árukat a meghatározott célú felhasználás vámfelügyelete alá kell vonni, a kedvezményes tarifális elbánásnak a Vámkódex 21. cikke szerinti megadásához írásbeli engedély szükséges”. Ilyen jogerős felhasználási engedély felperes részére x. számon 2011. szeptember 2-án került kiadásra normál eljárásban történő vámeljárással folytatására. A felperest az elszámolási időszakra érvényes meghatározott célú felhasználási engedélye nem egyszerűsített, hanem normál eljárásra jogosította, és bár a felperes a szabad-forgalomba bocsátás tekintetében rendelkezett egyszerűsített eljárásra vonatkozó engedéllyel, a meghatározott célú felhasználásra szánt árukat nem vonhatta be az egyszerűsített vámeljárással alá.

A 2012. január 18-án kiadott 1. számú meghatározott célra történő felhasználási egyszerűsített engedély kapcsolódott az egyszerűsített helyi szabad-forgalomba bocsátási engedélyhez, amely a meghatározott célú felhasználás tekintetében kiterjesztésre került, de ez csak 2011. december 21-től volt érvényes. A 2009. augusztus 19-től 2011. december 21-ig tartó időszakra érvényes 2. számú meghatározott célú felhasználásra vonatkozó engedély nem egyszerűsített, hanem normál eljárásról szólt. E jogerős engedély rendelkező része egyértelműen rögzíti, hogy a normál eljárásban végzett meghatározott célra történő felhasználás tevékenység végzését engedélyezi, és indokolási része is tartalmazza, hogy a meghatározott célú felhasználási tevékenységet a felperes csak normál eljárásban végezheti az egyszerűsítéshez szükséges AEO vizsgálat hiányában.

A Vhr. 199. cikk (1) bekezdése értelmében a nyilatkozattevő vagy annak képviselője a hatályos rendelkezések szerint felelősséget vállal a nyilatkozatban megadott adatok helyességéért. A vámhatóság az árunyilatkozat elfogadásával nem az ebben feltüntetett adatok helyességéről foglal állást, mivel ezért az ügyfél vagy a képviselője a felelős. Ennél fogva a vámeljárással kérelemnek megfelelő lefolytatása kapcsán a felperes nem hivatkozhat a hatóság tévedésére, illetve nem alapíthat a későbbiekben jogot arra a tényre, hogy a vámhatóság az árunyilatkozatát elfogadta.

A Vhr. 292. cikk (1) bekezdése értelmében a kedvezményes tarifális elbánásnak a Vámkódex 21. cikke szerinti megadásához írásbeli engedély szükséges. A Vhr. 293. cikk (1) bekezdés d) pontja szerint a 67. mellékletben megadott mintának megfelelő engedélyt a közösség vámterületén letelepedett személyek részére lehet megadni, amennyiben kielégítő nyilvántartást vezetnek és őriznek meg. A Vhr. 67. számú mellékletében a kérelem és engedély formanyomtatványok szabályozása különbséget tesz „behozatal”, „szabad-forgalomba bocsátás”, illetve „meghatározott célú felhasználásra történő szabad-forgalomba bocsátás” eljárások között, és az elkülönítés az egyszerűsített engedély iránti kérelmek és engedélyek szabályozása tekintetében is érvényesül. A felperes a 2012. február 9-i elszámolás iránti kérelmében olyan áruk tekintetében kérte az elszámolás

engedélyezését, amelyeket az egyszerűsített eljárásban, helyi vámkezeléssel végzett, szabad-forgalomba bocsátás vám eljárás engedélye keretében vámkezelt. Az érintett árukra vonatkozóan a behozatal időpontjában egyszerűsített eljárás keretében meghatározott célú felhasználásra vonatkozó engedélye nem volt, így az általa egyszerűsített vám eljárásban behozott árukat nem vonhatta volna be a meghatározott célú feldolgozás vám eljárás alá, mivel ezek az áruk nem kerültek a meghatározott célú feldolgozás vámfelügyelete alá és az ezen eljárás elkülönítésére szolgáló külön nyilvántartásba sem. A felperes elszámolási kérelmét annak ellenére az egyszerűsített eljárásban történő helyi vámkezeléssel végzett meghatározott célra felhasználás szabályai szerint nyújtotta be, hogy erre vonatkozó engedéllyel csak 2011. december 21-től rendelkezett. Az alperes és az elsőfokú bíróság nemcsak az előzőekben részletezettek miatt, hanem azért is jogszerűen döntött akkor, amikor nem fogadta el a felperes érvelését, mely szerint az egyszerűsített eljárásban helyi vámkezeléssel végzett szabad-forgalomra bocsátásra szóló engedély alapján jogosult lett volna a meghatározott célra felhasznált árukat is behozni, mivel ezt a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV.5.) PM rendelet 60.§-a is kizárja. Ez utóbbiból is megállapítható, hogy különböző típusú egyszerűsített engedélyek kiadásáról szólnak a jogszabályi rendelkezések, a szabad-forgalomba bocsátás vám eljáráson belül pedig a meghatározott célú felhasználás a Vhr. 2. fejezete értelmében speciális szabályokra épül, amelyek megindulása, folyamata, lezárása erre vonatkozó külön írásbeli engedély alapján és az abban meghatározott elkülönített rendszerben lehetséges.

Kfv.III.35.861/2014/9.

Számla szerinti gazdasági esemény hiányában áfalevonási jog nem gyakorolható.

A vizsgált időszakban az áfalevonási jog tartalmi feltételeire irányadó rendelkezéseket a 2006/112/EK. irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 168. cikke és a 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfatv.) 120.§-a, míg a formai feltételek szabályait az Irányelv 178. cikke és az Áfatv. 127.§-a határozták meg. Az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ügyekben minden esetben alkalmazandó a vonatkozó magyar Áfatv. mellett az irányadó európai uniós norma, jelen esetben az Irányelv. Ebben a körben figyelembe veendő még a 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 15.§ (3) bekezdésében, 167.§-ában és 166.§-ában írtak.

A C-324/11. számú ügyben (a továbbiakban: Tóth-ügy) hozott ítélet értelmében az adóalanyok azon joga, mely szerint az általuk fizetendő adókból levonják az általuk beszerzett termékeket, és igénybe vett szolgáltatásokat terhelő előzetesen felszámított adót, az uniós szabályozás által bevezetett hozzáadott-értékadó-rendszer egyik alapelvét jelenti. Az adólevonási joga a hozzáadott-értékadó-rendszer mechanizmusának szerves részét képezi, és főszabály szerint nem korlátozható. (23., 24. pont)

A C-80/11. és C-142/11. számú ügyben (a továbbiakban: Mahagében-Dávid-ügy) hozott ítélet 50. pontja kimondja, hogy az uniós joggal ellentétes az olyan nemzeti gyakorlat, mely szerint az adóhatóság megtagadja az adóalany által fizetendő hea összegből a számára teljesített szolgáltatások után előzetesen felszámított adó összegének levonását amiatt, hogy az e szolgáltatásokra vonatkozó számla kibocsátója, vagy annak valamely alvállalkozója szabálytalanságot követett el anélkül, hogy ezen adóhatóság objektív körülmények alapján bizonyítaná azt, hogy az érintett adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jogának megalapozására felhozott ügylettel az említett számlakibocsátó vagy a szolgáltatói láncban korábban közreműködő gazdasági szereplő által elkövetett adócsalásban vesz részt.

Ugyanakkor a 42. pont szerint a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak meg kell tagadniuk az adólevonás jogát biztosító előnyt, ha objektív körülmények alapján megállapítható, hogy e jogra csalárd módon, vagy visszaélésszerűen hivatkoztak. Az 54. pontra figyelemmel nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik meg a gazdasági szereplőtől, hogy tegyen meg minden tőle telhető ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az általa teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszáshoz.

A magyar ügyekben előterjesztett kérdések és az EUB döntései azon az előfeltevésen alapulnak, miszerint a levonási jog alátámasztására hivatkozott ügyletet a vonatkozó számla tanúsága szerint

teljesítették és e számla tartalmazza az Irányelvben megkövetelt valamennyi információt, így az Irányelvben a levonási jog keletkezése és gyakorlása vonatkozásában előírt valamennyi érdemi és formai követelmény teljesült (Mahagében-Dávid ügyben hozott ítélet 44. pontja).

Erre tekintettel a számla szerinti gazdasági esemény hiányában az áfalevonási jog nem gyakorolható, és nincs jelentősége annak, hogy a felperes tudott, vagy tudnia kellett arról, miszerint adóelkerülésben, adócsalásban vesz részt.

Az adóhatóság eleget tett kötelezettségének, objektív bizonyítékokkal igazolta az adólevonási jog alapjául szolgáló számlák hiteltelenségét. A tényállás teljes körűen tisztázásra került, a felperes nem jelölt meg olyan javára szolgáló tényeket, körülményeket, melyeket a hatóság és a bíróság nem körültekintően tárt fel.

Kfv.III.35.871/2014/9.szám

Az áfamentes közösségi termékértékesítés feltételei.

A Közösségen belüli értékesítéshez kapcsolódó adómentesség szabályait a vizsgált időszakban a 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfatv.) 89.§-a és a 2006/112/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv.) 138. cikke szabályozták.

Az Áfatv. 89.§ (1) bekezdése szerint mentes az adó alól – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott eltéréssel – a belföldön küldeményként feladott vagy belföldről fuvarozott termék értékesítése igazoltan belföldön kívülre, de a Közösség területére, függetlenül attól, hogy a küldeménykénti feladást vagy a fuvarozást, akár az értékesítő, akár a beszerző, vagy – bármelyikük javára – más végzi, egy olyan másik adóalanynak, aki (amely) ilyen minőségében nem belföldön, hanem a Közösség más tagállamában jár el, vagy szintén a Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adófizetésre kötelezett nem adóalany jogi személynek. Az Art. 99.§ (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy amennyiben az adózót adómentesség, adókedvezmény illeti meg, ezt okirattal vagy más megfelelő módon köteles bizonyítani.

A közigazgatási per alapjául szolgáló adóügyi jogviszonyt az EUB. korábban már hivatkozott ítéletei figyelembevételével kell megítélni.

Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint kizárólag akkor vonatkozik adómentesség a Közösségen belüli termékértékesítésre, ha a termékkel való tulajdonosként történő rendelkezési jog átszáll a vevőre, és az értékesítő igazolja, hogy e termékeket feladták, vagy elszállították egy másik tagállamba, és a termék e feladás vagy szállítás során ténylegesen elhagyta a termékértékesítés helye szerinti tagállam területét [C-409/04. számú ügyben (a továbbiakban: Teleos-ügy) ítéletének 42. pontja, C-2013/11. számú ügyben (a továbbiakban: Mecsek-Gabona-ügy) ítéletének 31. pontja]. Ugyanakkor az ítélkezési gyakorlatból az is egyértelműen kitűnik, miszerint az uniós jogszabályok – csakúgy mint a magyar jogszabályok – nem írják konkrétan elő, hogy az adóalanyoknak milyen bizonyítékokat kell benyújtaniuk az adómentességben való részesüléshez. Ugyanakkor a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a jogbiztonság és arányosság elvét [Mecsek-Gabona-ügy ítélete 36. pont]. Amennyiben az eladó teljesíti a Közösségen belüli termékértékesítés igazolására vonatkozó kötelezettségét, a vevő azonban nem tett eleget a termékeknek a termékértékesítés helye szerinti tagállamon kívül történő feladására, vagy szállítására vonatkozó kötelezettségének, ez utóbbi tartozik adófizetési kötelezettséggel a tagállamban. Azonban nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik meg a gazdasági szereplőtől, hogy jóhiszeműen járjon el, és hozzon meg minden tőle ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az ügylet ne vezessen adókiadáshoz [Mecsek-Gabona-ügy ítélete 43., 48. pontok].

Ellentétes az uniós joggal, ha a termékértékesítés helye szerinti tagállam illetékes hatóságai előírják a jóhiszeműen eljáró és a Közösségen belüli termékértékesítést illetően az adómentességhez való jogát valószínűsítő bizonylatokat benyújtó értékesítő részére, hogy utólag héa-t fizessen e termékek után, amennyiben e bizonylatok hamisnak bizonyulnak, az értékesítő adókiadáshoz való részvételét nem állapították meg és amennyiben ez utóbbi minden lehetséges ésszerű intézkedést meghozott annak érdekében, hogy az általa lebonyolított Közösségen belül termékértékesítés ne vezessen

adókiáráshoz [Teleos-ügy ítélete 68. pont]. Az adómentes közösségen belüli termékértékesítés bizonyítása körében elsődlegesen azt kell igazolni, hogy a terméket feladták vagy elszállították egy másik tagállamba, és ennek eredményeként az áru ténylegesen elhagyta a termékértékesítés helye szerinti tagállam területét. Amennyiben ez a feltétel fennáll, úgy – figyelemmel a vevő román adóalanyiségének tényére – az adómentesség megilleti a adózót. Önmagában a CMR fuvarokmány nem lehet kizárólagos bizonyítéka az adómentes értékesítésnek. Az okmányok tartalma meg kell hogy feleljen a tényleges gazdasági eseménynek. Ennek ellenkezőjét – kétség esetén – az adóhivatal jogosult vizsgálni.

Az eljárás hatóság alapos és széles körű bizonyítást folytatott le, melynek eredményeként megállapított tények és adatok alapulvételével az áruk Romániába szállításának tényét megcáfolta. Az adómentesként el nem fogadott értékesítéshez kapcsolódó CMR-ek az adóhatósági határozatban rögzített okokból hiteltelnek, nem bizonyítják a kiszállítást. Az adózó a perbeli román céggel kötött ügylet vonatkozásában sem a szállításkor, sem a számlakibocsátáskor, sem a CMR-ek befogadásakor nem bizonyosodott meg azon körülményről, hogy teljesültek-e az adómentes Közösségen belüli termékértékesítés feltételei. Vagyis a adózó nem tett meg minden lehetséges ésszerű intézkedést azért, hogy az általa lebonyolított Közösségen belüli termékértékesítés ne vezessen adókiáráshoz, így – a fent írt valamennyi szempontot figyelembe véve – az értékesítés áfaköteles belföldi termékértékesítésnek minősül. A láncügylet illetve háromszögügylet megvalósulása nem bizonyított, az adóhatóság felé ebben a körben a adózó konkrét, értékelhető előadást nem tett, nem jelölt meg olyan további jogalanyt, amely részt vett volna a jogügyletben. Az adóhatóság tényállás-tisztázási kötelezettsége nem parttalan, önmagában egy általános tartalmú adózói nyilatkozat nem ad alapot az ellenőrzés ilyen irányú kiterjesztésére megfelelő személyi kör hiányában.

Kfv.II.37.894/2014/13.

I. A 2004/38/EK Irányelv 37. cikke folytán a hazai (tagállami) megengedő szabályozás alapján a közjegyző – mint hatóság által – a felek nyilatkozata szerint nyilvántartott élettársi kapcsolat a 2007. évi I. törvény 2.§ b), bj) pontja szerinti hatóság előtt regisztrált élettársi kapcsolattal azonos.

II. A törvényi hatály elismerése nem zárja ki, hogy a hatóság az élettársi kapcsolat valós tartalmát érdemben vizsgálja.

A 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) 2.§ b) pont bj) alpontja szerint e törvény alkalmazásában családtagnak minősül a magyar állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársa, amennyiben magyar hatóság vagy az Európai Unió más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített. Az nem vitás, hogy a felperes H.-val – formai értelemben – élettársi kapcsolatot létesített, mely tény egy, a közjegyző által kiállított Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába való felvételről szóló végzéssel igazolt. Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban Tv.) 36/E.§ (2) bekezdése rögzíti, hogy a felek nyilvántartásba vett nyilatkozata igazolja az élettársi kapcsolatot. A Tv. több rendelkezése pedig alátámasztja, hogy a közjegyző eljárása hatósági szintű eljárás, a bíróság eljárásával azonos hatályú [1.§ (2) bekezdése] határozata a járásbíróság határozatával azonos hatályú [13.§ (1) bekezdése].

Mindebből következik az Szmtv. 2.§ b) pont bj) alpontnak való megfelelés, melyet az alperes sikerrel nem tudott megcáfolni. Az a felvetés ugyanis, hogy a 2004/38/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 2. cikk 2. pont b) alpontja kimondja azt, hogy a regisztrált élettársi kapcsolat akkor keletkeztet családtagi státuszt, ha a tagállam azt a házassággal egyenértékűnek tekinti, és a magyar szabályozást is e szerint kell értelmezni, nem foghatott helyt. Hazánk jogrendszere ezt az egyenértékűséget nem ismeri el, ugyanakkor az Irányelv direkt módon nem is alkalmazható, azt a jogalkotó módosítással az Szmtv. részévé tette anélkül, hogy a fenti kizáró okot nevesítette volna. Sőt, a jogalkotó az Irányelv 37. cikkének megfelelően a magyar jogszabályban az uniós rendelkezéshez képest [2. cikk 2. pont b) alpont] kedvezőbb tartalmú szabályt alkotott az élettársi kapcsolat értékelésére. A felperes tehát az Szmtv. hatálya alá tartozik.

A törvényi hatály elismerése nem zárja ki, hogy a hatóság az élettársi kapcsolat valós tartalmát érdemben vizsgálja, tekintve, hogy a közjegyző az előtte megtett nyilatkozat valós, tényleges tartalmát nem ellenőrzi, azt csupán nyilvántartja.

Kfv.III.38.029/2014/5.

Hulladék fogalmának értelmezésekor irányadó szempontok.

A 2008/98/EK irányelv (továbbiakban: Keretirányelv) irányelv magyar jogba történő átültetésének határideje 2010. december 12-én lejárt, azonban arra 2013. január 1-jéig nem került sor. Mivel az eljárásra a 2012. május 2-án hatályos rendelkezéseket kellett alkalmazni, így valóban felmerül kérdésként, hogy lehet-e hivatkozni a Keretirányelv 5. cikk (1) bekezdésére. Az Európai Unió Bíróságának gyakorlatában az irányelvek közvetlen hatálya egyfajta szankcióként is értelmezhető, amit az átültetés határidejét elmulasztó, vagy az átültetési kötelezettséget nem teljesítő tagállammal szemben lehet alkalmazni [Becker kontra Finanzamt Münster-Innenstadt ítélet, C-8/81, EU:C:1982:7, 24. pontja]. Nem volt jogszabálysértő a bíróság ítélete a tekintetben, hogy döntésének egyik alapját a Keretirányelv szabályai jelentették.

Téves az a hivatkozás, hogy a melléktermék fogalma 2013. január 1-je, a 2012. CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) hatályba lépése előtt nem lett volna alkalmazható Magyarországon. A keretirányelvet megelőzően, a hulladékkal kapcsolatos kérdéseket szabályozó uniós (közösségi) jogi normák – így különösen a Tanács 75/442/EGK irányelve, valamint az Európai Parlament és Tanács 2006/12/EK irányelve – alapján kialakult, az Európai Unió Bírósága által következetesen alkalmazott joggyakorlat nyomán a külön irányelvi rendelkezés hiányában is létrejött a termelési maradékanyag (melléktermék) fogalma. E körben az Európai Unió bírósága egy sajátos vizsgálati szempontrendszer alakított ki [Palin Granit OY-ítélet, C-9/00, EU:C:2002:232; Saetti és Frediani-ítélet, C-235/02, EU:C:2004:26; Mayer Perry Recycling-ítélet, C-444/00, EU:C:2003:356], amelyet átvett a Keretirányelv már többször hivatkozott 5. cikk (1) bekezdése is. Mindezekre figyelemmel téves alperes azon állítása, hogy a Hgt. szabályrendszeréhez kötődően ismeretlen volt ez a fogalom.

A melléktermékké minősítés kérdésének vizsgálatára az alperes nem tért ki. A megismételt eljárásban a hatóságnak a Keretirányelv 5. cikk (1) bekezdése, valamint a már hivatkozott európai bírósági ítéletek és az Erika-ítélet [C-188/07, EU:C:2008:359 63. pontja] alapján kell a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján abban a kérdésben döntenie, hogy az általa korábban hulladéknak minősített anyagok mellékterméknek tekinthetők-e.

Kfv.II.38.107/2014/5.

Ha a német hatóság a járművezetői engedélyt visszavonta és feltételeket szabott a felperes vezetői engedélyre jogosultságához, de ezt a vizsgára jelentkezési lapon a felperes elhallgatta, megvalósult a hamis adatszolgáltatás.

A Kúria érdemben nem vizsgálta a felperesnek az Európai Unióról Szóló Szerződés és az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés megsértésére történő hivatkozásait, mivel csak általánosságokban, pontos jogszabályi hely megjelölése nélkül hivatkozott ezek elsőfokú bíróság általi megsértésére.

Téves és az ügy eldöntése szempontjából irreleváns a felperes hivatkozása a 2006/126/EK irányelv 2. cikkének a hatóság, illetve a bíróság általi megsértésére, mert jelen eljárásnak nem tárgya a más tagállamban megszerzett vezetői engedély elismerése.

Az is nyilvánvaló, hogy nem volt utasítás egyik tagállam részéről a másik tagállam hatósága részére, ugyanis a 2006/126/EK irányelv egyértelműen a hatóságok kölcsönös együttműködését deklarálja. Az Irányelv 15. cikke a tagállamok kölcsönös segítségnyújtásáról írva lehetővé teszi a tagállamok közötti információcserét a visszavont vezetői engedélyekről is. Ennek megfelelően nem volt akadálya, hogy a felperes visszavont és Németországban meg nem újított vezetői engedélyéről, a visszavonás okáról és a vezetői engedély visszaszerzéséhez előírt feltételekről a német hatóság a magyar hatóságot tájékoztassa.

Kfv.III.38.178/2014/4.

Gyermekek közétkeztetését végző intézmények romlott, bomlásnak indult hústermék szállítása élelmiszer-ellenőrzési bírság kiszabását vonja maga után, melynek összegszerűségi meghatározásához a súlyosbító körülményeket figyelembe kell venni.

A 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) a forgalomba hozatali és felelősségi szabályokat a közösségi jog gyakorlatát követve állapítja meg. Az elsődleges felelősséget az előállító, illetve az első hazai forgalomba hozó viseli, de bármelyik élelmiszeripari vállalkozás felelősségre vonható, ha a hibát ő okozta, vagy nyilvánvalóan észrevehette volna. Az Éltv. 14.§ (2) bekezdése alapján az élelmiszer biztonságáért és minőségért az élelmiszer előállítója a fogyaszthatóság, illetve a minőség megőrzés időtartam lejártáig felelős. A (3) bekezdés alapján ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a termék az előállító által javasolt tárolási és minőségi megőrzés időtartamon belül nem felelt meg a 178/2002/EK rendelet 14. cikk (1)-(2) bekezdés b) pontjában előírt élelmiszer-biztonsági követelményeknek. A minőségi hibáért az Éltv. 14.§ (2) bekezdése alapján a termék előállítója felel, amely felelőssége mindaddig fennáll, amíg nem bizonyított, hogy a hibát az általa javasolt tárolási és raktározási feltételek be nem tartásával más okozta.

A közigazgatási iratokból a helyszíni ellenőrzés során erre utaló körülmények nem voltak feltárhatók, ezért az alperesi hatóság helytállóan állapította meg, hogy az élelmiszer ellenőrzési bírságot az Éltv. 62.§ (2) bekezdése alapján a felperessel szemben kellett kiszabni. A kifogás alá eső bevizsgált terméket nem a közétkeztetés végző élelmiszeripari vállalkozás állította elő, így nem tekinthető sem a termék előállítójának, sem pedig forgalomba hozójának. Felelőssége csak akkor állapítható meg, ha az átvett termék minőségi hibáját kifejezetten ő okozta, vagy már az átvétel időpontjában is fennálló hibát észlelnie kellett volna. A termék romlására utaló rendellenesség azonban csak a felhasználás első mozzanatában, az aromazáró csomagolás megnyitásakor volt észlelhető, ezt követően a bejelentő a termék további felhasználását megszüntette, és az élelmiszer-biztonsági hibáról haladéktalanul értesítette az illetékes hatóságot.

Egyetértett a Kúria a bírság mértékének jogszerűségére vonatkozó jogerős ítéletbeli állásponttal, ami az alperes határozatában foglalt okfejtéssel megegyezett. Annak számítása helytálló és az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek – Éltv. 62.§ (1) bekezdés a) pont, 194/2008. (VII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 9.§ (1) bekezdés a) pont, 2.§ (2) bekezdés – megfelelt. A Korm. rendelet 1.§ (2) bekezdése alapján a tétel értéke az adott előállító, illetve forgalmazóhelyen az ellenőrzés, illetve mintavétel időpontjában alkalmazott bruttó egységár, és – az Európai Unió általános hatályú közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusának kifejezetten erre vonatkozó eltérő rendelkezése hiányában – az ellenőrzött egységben található a hiba, az áru és az előállítás szempontjából azonos megítélésű élelmiszer vagy takarmány mennyiségének szorzata. A hatóság ezen jogszabályi rendelkezés alapján helyesen határozta meg a tétel értékét, az nem egy 1,986 kg tömegű minta, hanem az a 106 kg-os szállítmány, amelyből az kikerült.

Nem vitásan a vizsgálat megállapítása szerint a bírság kiszabására okot adó jogsértés emberek egészségét veszélyeztette, továbbá a bomlásnak indult élelmiszert a felperes gyermekek ellátását biztosító intézménynek szállította ki. A gyermekek kétségtelenül abba a fogyasztói csoportba tartoznak, akiknek védelméről fokozottan kell gondoskodni. A veszélyeztetéshez elegendő az egészségre történő káros hatás felmerülésének a lehetősége is.

Emberi jogi közlemények

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

Az adott időszakban nem vált véglegessé ilyen határozat.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Mariya Ivaniva Bochan Ukrajna elleni (2. sz.) ügye (22.251/08. sz. ügy)³³

A kérelmező 1997 óta követelte ráépítés és öröklés jogcímén, mindezidáig sikertelenül, az akkor M. tulajdonként nyilvántartott ikerház-rész és az alatt elterülő földrészlet tulajdonjogát. Tulajdoni igényét a hazai bíróságok számos alkalommal megvizsgálták. A Legfelsőbb Bíróság által kijelölt alsóbb fokú bíróságok úgy döntöttek, hogy M. a házrész jogos tulajdonosa, és neki van joga az alatta elterülő földrészlet használatára.

A kérelmező 2001. július 17-én az Európai Emberi Jogi Bírósághoz fordult, különösen az igényével kapcsolatos hazai eljárások tisztességtelen voltát sérelmezve. A Bíróság 2007. május 3-ai ítéletében úgy találta, hogy megsértették a 6. cikk 1. bekezdését, tekintettel a körülményekre, amelyek között a kérelmező ügyében eljáró bíróságot a Legfelsőbb Bíróság kijelölte és a hazai döntések elégtelen indokolására, ezeket a kérdéseket együttvéve és összegezve; a Bíróság továbbá úgy döntött, hogy nem szükséges határozni a kérelmezőnek az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkére alapított panaszáról, mivel az nem vet fel külön kérdést; A kérelmező egyéb panaszait, beleértve az eljárás hosszával kapcsolatosat, a Bíróság megalapozatlanként elutasította; a kérelmező javára 2.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága a mai napig nem fejezte be az ítélet végrehajtásának felülvizsgálatát.

A kérelmező 2007. június 14-én „fellebbezés a rendkívüli körülmények fényében” nevű jogorvoslatot nyújtott be az ukrán törvények szerint. A Bíróság 2007. május 3-ai ítéletére hivatkozással kérte a Legfelsőbb Bíróságot, hogy helyezze hatályon kívül az ügyben hozott határozatokat és hozzon ítéletet, amelyben keresetének teljes egészében helyt ad. Fellebbezését 2008. március 14-én elutasították, mivel a Legfelsőbb Bíróság úgy ítélte meg, hogy a hazai döntések helyesek és megalapozottak voltak. Második fellebbezését 2008. június 5-én elfogadhatatlannak nyilvánították azon az alapon, hogy nincs olyan érv, amely az ügy újbóli megfontolását követelné meg.

A kérelmező – különösen az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére hivatkozással – sérelmezte a „fellebbezés a rendkívüli körülmények fényében” nevű jogorvoslattal (továbbiakban: „rendkívüli fellebbezés”) kapcsolatos eljárást, különös tekintettel azt, hogy a Legfelsőbb Bíróság nem vette figyelembe a Bíróság 2007. május 3-ai ítéletében foglalt megállapításait, és hogy a korábbi kérelme kimenetelével kapcsolatos indokolása ellentmondott a Bíróság 2007. május 3-ai ítéletében foglalt megállapításoknak.

A Bíróság úgy ítélte, hogy a jelen ügyben a kérelmező néhány hivatkozása értelmezhető úgy, hogy a 2007. május 3-ai ítélet megfelelő végrehajtását sérelmezi. A Bíróság ítélete végrehajtásának vagy a Bíróság által megállapított jogsértés orvoslásának elmulasztásával kapcsolatos panaszok azonban kívül esnek a Bíróság hatáskörén. Ennek megfelelően a Bíróság a kérelmező eredeti – az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésének korábbi ügyében történt – sérelme orvoslásának elmulasztása miatti panaszát elfogadhatatlannak nyilvánította. A kérelmező azonban második kérelmében egy új sérelmet is felhozott a 2008 márciusában eldöntött ügy lefolytatásával és tisztességességével kapcsolatban – ez nem annak kimenetelével vagy a Bíróság 2007. május 3-ai ítéletének nemzeti bíróságok által foganatosításának hatékonyságával kapcsolatos. A Bíróság így hatáskörrel rendelkezett ennek az új

³³ Az ítéletet a Nagykamara 2015. február 5-én hozta.

kérdésnek a vizsgálatára anélkül, hogy sértette volna az Ukrajnát és a Miniszteri Bizottságot az Egyezmény 46. cikke alapján megillető előjogokat.

A Bíróság úgy találta, mind az Ukrán jogrendszer vonatkozó rendelkezései, mind a kivételes fellebbezési eljárás természete és tárgyi hatálya fényében, hogy ez a semmisségi típusú eljárás döntő volt a kérelmező polgári jogai és kötelezettségei meghatározása szempontjából, következésképpen az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdése jelen ügyben alkalmazandó.

A Bíróság emlékeztetett: a tagállamok feladata, hogy döntsenek arról: hogyan fogatosítják legjobban ítéleteit, és nincs egységes megközelítés közöttük egy befejezett polgári eljárásnak – a jogsértés Bíróság általi megállapítását követő – újbóli megnyitásának lehetőségét vagy a létező újrafelvételi eljárások fogatosításának módját illetően. Ugyanakkor olyan eljárás elérhetősége, amelyek lehetővé teszi egy ügy felülvizsgálatát, ha az Egyezmény 6. cikkének sérelmét állapítják meg, jelzi a tagállam elkötelezettségét az Egyezmény és a Bíróság ítélkezési gyakorlata mellett, és a legjobb módja annak, hogy helyreállítsa a kérelmező eredeti helyzetét (*restitutio in integrum*).

A Bíróság emlékeztetett arra is, hogy nem feladata egyfajta negyedfokként eljárni, és az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdése alapján megkérdőjelezni a nemzeti bíróságok ítéletét, hacsak megállapításaik nem önkényesek vagy nyilvánvalóan okszerűtlenek. A kérelmező ügyében azonban a Legfelsőbb Bíróság 2008. március 14-ei határozatában durván elferdítette a Bíróság 2007. május 3-ei ítéletében foglalt megállapításait. Valóban, a Legfelsőbb Bíróság úgy találta, hogy az ukrán bíróságok határozatai a kérelmező ügyében törvényesek és megalapozottak voltak, és az igazságos elégtételt az "ésszerű idő" garancia megsértése miatt kapta, holott a Bíróság ténylegesen az Egyezmény megsértését az eredeti hazai eljárás tisztességtelen volta miatt állapította meg.

A Bíróság észlelte, hogy a Legfelsőbb Bíróság indokolása nem tekinthető egyjogi szöveg másik olvasatának, hanem "súlyosan önkényesnek", vagy mint ami az "igazságszolgáltatás megtagadásával" jár, minthogy a Bíróság első Bochan-ügyben hozott 2007-es ítéletének torz bemutatása megghiúsította a kérelmező próbálkozását, hogy tulajdoni igényét az ukrán jog által biztosított, semmisségi jellegű eljárás keretei között, a Bíróság előző ügyében hozott ítéletének fényében vizsgálják meg. Ennek következtében az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését megsértették, tekintettel a Legfelsőbb Bíróság 2008. március 14-ei határozatában kicsúcsosodó eljárásnak a tisztességtelenségére.

A Bíróság a kérelmező javára 10.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

2. Abd Al Rahim Hussayn Muhammad Al Nashiri Lengyelország elleni ügye (28.761/11. sz. ügy)³⁴

A kérelmező jemeni származású szaúd-arábiai állampolgár, jelenleg a Kuba szigetén működő, guantánamói amerikai haditengerészeti támaszponton létesített börtönben tartják fogva.

A kérelmezőt USS Cole anyahajó ellen az ádeni kikötőben 2000 októberében elkövetett terrortámadással gyanúsították. Azzal is gyanúsították, hogy szerepet játszott az MV Limburg francia olajszállító ellen 2002 októberében az Ádeni-öbölben végrehajtott támadásban.

A kérelmező azt állítja, hogy a CIA általi „rendkívüli kiadatás” áldozata, vagyis elfogták és a bírói út megkerülésével, a lengyel hatóságok tudtával egy titkos lengyelországi fogvatartási helyre vitték kihallgatás céljából, amelynek során megkínozták. A kérelmezőt 2002 decemberében szállították Lengyelországba egy „kiadatási repülőgép” fedélzetén.

A kérelmező előadta, hogy 2002 októberében Dubai-ban fogták el, ezt követően a CIA afganisztáni és thai földi titkos börtöneibe szállították, végül 2002. december 5-én érkezett meg Lengyelországba. Itt a CIA egy titkos börtönében tartották fogva 2003. június 6-ig, amikor is a lengyel hatóságok közreműködésével Marokkóba szállították, majd 2003 szeptemberében a guantánamói amerikai haditengerészeti támaszpontra. Ezt követően még két másik helyre szállították, mielőtt visszavitték volna a guantánamói támaszpontra.

---

34 A határozat 2015. február 17-én vált véglegessé.

A kérelmező szerint el nem ismert lengyelországi fogva tartása idején kínzásnak és embertelen bánásmódnak vetették alá. Így különösen ún. „megerősített vallatási technikákat” alkalmaztak vele szemben. „Nem engedélyezett” vallatási módszereknek is alávetették, egyebek mellett két színlelt kivégzésnek, hosszadalmas stresszhelyzetnek (a padlón térdelni hátradőlve), és azzal fenyegették, hogy a családját is odaviszik és a szeme előtt fogják bántalmazni, ha nem működik együtt és nem szolgáltat információkat. A kérelmező állította, hogy amikor Lengyelországból elszállították, a lengyel kormány meg sem kísérelt diplomáciai biztosítékokat kérni az Egyesült Államoktól azon veszély elhárítása érdekében, hogy további kínzásnak, titkos fogvatartásnak, tisztességtelen tárgyalásnak és halálbüntetésnek vessék alá amíg amerikai őrizetben van. Az amerikai kormány 2008 júniusában az amerikai hadbíró előtt emelt vádat a kérelmező ellen, de az ügyében ítélet még nem született, jelenleg is Guantánamóban van. A tárgyalása 2014. szeptember 2. napjára volt kitűzve.

A kérelmező beadványa alátámasztásául kiemelte, hogy a rendkívüli kiadatását övező körülmények különböző jelentések és vizsgálatok tárgya volt, ideértve Dick Marty svájci szenátor 2006-os, 2007-es és 2011-es jelentéseit, amelyeket raportörként készített az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által, számos tagállamban a CIA által üzemeltetett titkos börtönökre vonatkozó állítások tárgyában lefolytatott vizsgálat számára („Marty-jelentések”). A Marty-jelentések részletesen ismertetik CIA általi fogvatartás és szállítás bonyolult rendszerét bizonyos Európa Tanácsi Államokban. A jelentések többek között azonosítják a lengyelországi titkos börtönt is, amely Stare Kiejkuty titkosszolgálati kiképző központban található az észak-lengyelországi Stczyktno város mellett.

A kérelmező beadványai különböző CIA-dokumentumokra is alapoznak, amelyeket nyilvánosságra hoztak. Így például a kérelmező hivatkozik egy jelentésre, amelyet a CIA főfelügyelője³⁵ által 2004-ben készített jelentésre („A 2001 szeptembere és 2003 októbere közötti terrorellenes fogvatartási és kihallgatási tevékenység különleges felülvizsgálata”). A jelentést, amelyet korábban „szigorúan bizalmas”-nak minősítettek, az amerikai hatóságok 2009 augusztusában tették közzé, a nagy részét azonban kitakarták. Ez alapján a kérelmező ún. „nagyértékű fogvatartott” (NÉF) volt (olyan terrorista, akiről feltételezték, hogy feltehetőleg adatokat tud közölni az Egyesült Államok elleni aktuális terrorfenyegetésről), aki ellen ún. „megerősített vallatási technikákat” alkalmaznak, amelyek magukban foglalják a „vízbefojtási technikát”, ládába zárást, falhoz állítást és más kényszertartásokat. A kérelmező beadványa utal a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának 2007-es jelentésére a „nagyértékű fogvatartottak”-kal való bánásmód tárgyában, amely 14 ilyen fogvatartottal, köztük a kérelmezővel készített interjú alapján, amelyek leírják a bánásmódot, amelynek ki voltak téve a CIA őrizetében.

A lengyel hatóságok 2008 márciusában indították meg a nyomozást ismeretlen tettesek ellen a CIA titkos börtöneivel összefüggésben. A nyomozás határidejét számos alkalommal meghosszabbították és még mindig folyamatban van. A lengyel hatóságok nem fedték fel a nyomozás pontos feladatmeghatározását és hatókörét.

A kérelmező – az Egyezmény 3., 6., 8. és a 13. cikkére alapított – panasza három fő kérdés köré csoportosult: kínzás, bántalmazás és elszigetelt őrizet Lengyelország területén, amerikai őrizetben; a Lengyelországból történő elszállítás; egy hatékony vizsgálat lefolytatásának Lengyelország általi elmulasztása. A kérelmező fenntartotta: Lengyelország tudatosan és szándékosan lehetővé tette a CIA számára, hogy hat hónapig jogalap, felülvizsgálat és családjával való kapcsolattartás nélkül titkos őrizetben tartsa a Stare Kiejkuty-i létesítményben. Sérelmezte, hogy Lengyelország tudatosan és szándékosan lehetővé tette elszállítását a lengyel felségterületről a további bántalmazás és elszigetelt őrizet valós veszélye ellenére, lehetővé téve, hogy olyan joghatóság alá kerüljön, ahol a tisztességes eljárást meg fogják tagadni tőle. Ennek kapcsán hivatkozott az Egyezmény 2. és 3. cikkére, valamint a Hatodik kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkére is, azt állítva, hogy alapos oka van azt hinni, hogy valós és komoly veszélye áll fenn annak, hogy halálbüntetést szabnak ki rá. Végül sérelmezte, hogy Lengyelország elmulasztott hatékony vizsgálatot folytatni a bántalmazásuk, őrizetük és lengyel felségterületről való elszállításuk körülményei tárgyában.

---

35 A CIA főfelügyelőjének feladata a titkosszolgálat törvényes működését vizsgáló nyomozó ügyészének feleltethető meg.

A Bíróság úgy ítélte: tekintettel arra, hogy a lengyel Kormányzat visszautasította a Bíróság kérését a bizonyítékok előadására és – ennek következtében – Lengyelország 38. cikk szerinti kötelezettségének (minden szükséges segítséget megadjon egy vizsgálat hatékony lefolytatása érdekében) elmulasztására, jogosult volt a Kormányzat magatartásából kedvezőtlen következtetéseket levonni. Tekintettel a rendelkezésére álló bizonyítékokat, ideértve a szakértők és tanúk nyilatkozatait, számos nemzetközi vizsgálatból nyert bizonyítékokat és különböző okiratokat, a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmező állítása, hogy Lengyelországban tartották fogva, eléggé meggyőző. Úgy találta, hogy Lengyelország tudott az adott időszakban a felségterületén folytatott CIA tevékenység természetéről és céljairól. Lengyelország a következő módokon működött együtt a felségterületén folyó, kiadatással, titkos fogvatartással és kihallgatással kapcsolatos CIA műveletek előkészítésében és végrehajtásában: engedélyezték a CIA számára a légtér és a repülőtér használatát, részük volt a kiadási repülőgépek mozgásának elleplezésében, ellátást és szolgáltatásokat nyújtott (például különleges biztonsági intézkedések, különleges leszállási eljárás, a CIA csoportok őrizeteseikkel együttes földi szállítása, a Stare Kiejkuty-i bázis biztosítása a titkos CIA őrizethez). Tekintettel arra, hogy széles körben ismert volt az amerikai hatóságok őrizetében fogvatartott terror-gyanús személyek bántalmazása, Lengyelországnak tudnia kellett: azzal, hogy lehetővé teszi a CIA számára, hogy felségterületén ilyen személyeket tartson fogva, az Egyezményvel ellentétes bánásmód komoly veszélyének teszi ki magát.

A Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 3. cikkének eljárási vetületét megsértették. Úgy ítélte, hogy a lengyelországi nyomozás nem felelt meg e cikk alkalmazása körében az „azonnali”, „alapos” és „hatékony” vizsgálat követelményeinek.

A Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 3. cikkének anyagi jogi vetületét is megsértették. Úgy ítélte, hogy az a bánásmód, amelynek a kérelmező ki volt téve a CIA részéről a lengyelországi őrizet alatt, kínzásnak minősül. Az igaz, hogy a kérelmező Stare Kiejkuty-i létesítményben történő kihallgatásért és bántalmazásáért kizárólag a CIA felelős, és valószínűtlen, hogy lengyel tisztviselők tanúi voltak annak vagy pontosan tudták volna, mi zajlik a létesítményben. Ugyanakkor az Egyezmény 1. cikke alapján – az Egyezmény 3. cikkére tekintettel – Lengyelország köteles volt intézkedéseket tenni annak érdekében, hogy biztosítsa: a joghatósága alá tartozó személyeket nem kínozzák meg, és nem teszik ki megalázó vagy embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek. Gyakorlati okokból Lengyelország megkönnyítette az egész folyamatot, megteremtette annak feltételeit, hogy ez megtörténhessen, és kísérletet sem tett bekövetkezésének megelőzésére. Ezzel összhangban a lengyel államot, tekintettel arra, hogy a NÉF-programba belenyugodott, illetve afelett szemet hunyt, felelősnek kell tekinteni a kérelmező jogainak felségterületén elkövetett megsértéséért. Továbbá, Lengyelország tudatában volt, hogy a kérelmező felségterületére szállítását, illetve onnan való elszállítását a „rendkívüli kiadás” útján hajtják végre. Következésképpen, lehetővé teszi a CIA számára, hogy a kérelmezőt másik titkos börtönbe szállítsák át, a lengyel hatóságok további bántalmazás és az Egyezmény 3. cikkét sértő fogvatartási körülmények előre látható, komoly veszélyének tették ki.

Az Egyezmény 5. cikke tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 3. cikkével kapcsolatos következtetései alkalmazandók a kérelmező titkos fogvatartásával kapcsolatos panaszára, és hogy Lengyelország felelőssége felmerül a felségterületén való fogvatartás és a lengyel felségterületről való elszállítás vonatkozásában.

Az Egyezmény 8. cikke tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmező magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogába való beavatkozás nem állt a törvénnyel összhangban és nem volt indokolt.

Az Egyezmény 13. Cikke tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy a Lengyelország által lefolytatott nyomozás nem felelt meg a „hatékony vizsgálat” követelményeinek, a kérelmezőtől tehát megtagadták a „hatékony jogorvoslat”-hoz fűződő jogot.

Az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése kapcsán a Bíróság úgy ítélte, hogy a nyilvánosan hozzáférhető információkra tekintettel, Lengyelország tudta, hogy a terrorgyanus személyek elleni eljárást egy katonai bizottság folytatja le Guantánamón egy olyan eljárásban, amely nem felel meg a „tisztességes tárgyalás” követelményének. Ezzel összhangban az, Lengyelország együttműködése és segítségnyújtása a kérelmező területéről történő elszállításában, dacára a valós és előrelátható veszélynek, hogy nyilvánvaló jogtiprással fog szembesülni, Tekintettel arra, hogy a lengyel hatóságok

hozzájárultak a kérelmezők elszállításához annak ellenére, hogy tudták ezzel mekkora veszélynek teszik ki őket, megalapozza a lengyel állam felelősségét e rendelkezés alapján.

A Bíróság úgy ítélte, hogy Lengyelország a Hatodik kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke fényében is megsértette az Egyezmény 2. és 3. cikkét, azzal, hogy lehetővé tette a CIA számára, hogy egy katonai bizottság joghatósága alá szállítsák, és ezzel előrelátható, súlyos veszélynek tette ki, hogy tárgyalását követően halálra ítélik. Ennek kapcsán a Bíróság – az Egyezmény 46. cikke alapján – úgy döntött: Lengyelország annak érdekében, hogy az Egyezmény 2. és 3. cikke, illetve a Hatodik kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke szerinti kötelezettségeit teljesítse, köteles törekedni arra, hogy amilyen hamar csak lehetséges, elhárítsa annak veszélyét, hogy a kérelmezőt halálra ítélik, az által, hogy biztosítékot követel az amerikai hatóságoktól, hogy ezt a büntetést nem fogják kiszabni rá.

A Bíróság a kérelmező javára 100.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

3. Zayn Al-Abidin Muhammad Husayn (Abu Zubaydah) Lengyelország elleni ügye (7.511/13. sz. ügy)³⁶

A kérelmező hontalan palesztin, aki 1971-ben született Szaúd-Arábiában; jelenleg a Kuba szigetén működő, guantánamói amerikai haditengerészeti támaszponton létesített börtönben tartják fogva. Elfogása idején a kérelmezőről azt feltételezték az amerikai hatóságok, hogy Al-Kaida terrorszervezet egyik kulcsfigurája, aki állítólag számos terrorműveletben szerepet játszott, ideértve a 2001. szeptember 11-ei támadás kitervelését. 2002. márciusi elfogása óta nem emeltek ellene vádat, és Guantánamón tartják „határozatlan őrizetben” fogva. Fogva tartásának felülvizsgálatára egyszer, 2007 márciusában került sor, amikor az amerikai hadbíróság tanácsa úgy találta, hogy továbbra is őrizetben kell tartani.

A kérelmező azt állítja, hogy a CIA általi „rendkívüli kiadatás” áldozata, vagyis elfogták és a bírói út megkerülésével a lengyel hatóságok tudtával egy titkos lengyelországi fogvatartási helyre vitték kihallgatás céljából, amelynek során megkínozták. A kérelmezőt 2002 decemberében szállították Lengyelországba egy „kiadatási repülőgép” fedélzetén. A kérelmezőt 2002 márciusában Pakisztánban fogták el, ezt követően a CIA egy thaiföldi titkos börtönébe szállították, majd 2002. december 5-én érkezett meg Lengyelországba, ahol 2003. szeptember 22-ig tartották fogva. Ezt követően még számos ország titkos börtönében tartották fogva, mielőtt végül visszaszállították Guantánamóra. A kérelmező beadványa szerint lengyelországi őrizete során különféle módokon bántalmazták. Jogi képviselői szerint a vele való érintkezés rendkívül korlátozott, ami lehetetlenné teszi, hogy bármilyen, közvetlenül tőle származó információt vagy bizonyítékot továbbítsanak a Bíróságnak, ezért ügyének képviselete főként nyilvánosan elérhető forrásokon alapszik.

A kérelmező beadványa alátámasztásául kiemelte, hogy a rendkívüli kiadatását övező körülmények különböző jelentések és vizsgálatok tárgya volt, ideértve Dick Marty svájci szenátor 2006-os, 2007-es és 2011-es jelentéseit, amelyeket riportörként készített az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése által, számos tagállamban a CIA által üzemeltetett titkos börtönökre vonatkozó állítások tárgyában lefolytatott vizsgálat számára („Marty-jelentések”). A Marty-jelentések részletesen ismertetik CIA általi fogvatartás és szállítás bonyolult rendszerét bizonyos Európa Tanácsi Államokban. A jelentések többek között azonosítják a lengyelországi titkos börtönt is, amely Stare Kiejkuty titkosszolgálati kiképző központban található az észak-lengyelországi Stczyktno város mellett.

A kérelmező beadványai különböző CIA-dokumentumokra is alapoznak, amelyeket nyilvánosságra hoztak. Így például a kérelmező hivatkozik egy jelentésre, amelyet a CIA főfelügyelője³⁷ által 2004-ben készített jelentésre („A 2001 szeptembere és 2003 októbere közötti terrorellenes fogvatartási és kihallgatási tevékenység különleges felülvizsgálata”). A jelentést, amelyet korábban „szigorúan bizalmas”-nak minősítettek, az amerikai hatóságok 2009 augusztusában tették közzé, a nagy részét azonban kitakarták. Ez alapján a kérelmező ún. „nagyértékű fogvatartott” (NÉF) volt (olyan terrorista,

36 A határozat 2015. február 17-én vált véglegessé.

37 A CIA főfelügyelőjének feladata a titkosszolgálat törvényes működését vizsgáló nyomozó ügyészenek feleltethető meg.

akiról feltételezték, hogy feltehetőleg adatokat tud közölni az Egyesült Államok elleni aktuális terrorfenyegetésről), aki ellen ún. „megerősített vallatási technikákat” alkalmaznak, amelyek magukban foglalják a „vízbefojtási technikát”, ládába zárást, falhoz állítást és más kényszertartásokat. A kérelmező beadványa utal a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának 2007-es jelentésére a „nagyértékű fogvatartottak”-kal való bánásmód tárgyában, amely 14 ilyen fogvatartottal, köztük a kérelmezővel készített interjún alapult, amelyek leírják a bánásmódot, amelynek ki voltak téve a CIA őrizetében.

A lengyel hatóságok 2008 márciusában indították meg a nyomozást ismeretlen tettesek ellen a CIA titkos börtöneivel összefüggésben. A nyomozás határidejét számos alkalommal meghosszabbították és még mindig folyamatban van. A lengyel hatóságok nem fedték fel a nyomozás pontos feladatmeghatározását és hatókörét.

A kérelmező – az Egyezmény 3., 6., 8. és a 13. cikkére alapított – panasza három fő kérdés köré csoportosult: kínzás, bántalmazás és elszigetelt őrizet Lengyelország területén, amerikai őrizetben; a Lengyelországból történő elszállítás; egy hatékony vizsgálat lefolytatásának Lengyelország általi elmulasztása. Fenntartotta: Lengyelország tudatosan és szándékosan lehetővé tette a CIA számára, hogy hat hónapig jogalap, felülvizsgálat és családjával való kapcsolattartás nélkül titkos őrizetben tartsa a Stare Kiejkuty-i létesítményben. Sérelmezte, hogy Lengyelország tudatosan és szándékosan lehetővé tette elszállítását a lengyel felségterületről a további bántalmazás és elszigetelt őrizet valós veszélye ellenére, lehetővé téve, hogy olyan joghatóság alá kerüljön, ahol a tisztességes eljárást meg fogják tagadni tőle. Végül sérelmezte, hogy Lengyelország elmulasztott hatékony vizsgálatot folytatni a bántalmazásuk, őrizetük és lengyel felségterületről való elszállításuk körülményei tárgyában.

A Bíróság úgy ítélte: tekintettel arra, hogy a lengyel Kormányzat visszautasította a Bíróság kérését a bizonyítékok előadására és – ennek következtében – Lengyelország 38. cikk szerinti kötelezettségének (minden szükséges segítséget megadjon egy vizsgálat hatékony lefolytatása érdekében) elmulasztására, jogosult volt a Kormányzat magatartásából kedvezőtlen következtetéseket levonni. Tekintettel a rendelkezésére álló bizonyítékokat, ideértve a szakértők és tanúk nyilatkozatait, számos nemzetközi vizsgálatból nyert bizonyítékokat és különböző okiratokat, a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmező állítása, hogy Lengyelországban tartották fogva, eléggé meggyőző. Úgy találta, hogy Lengyelország tudott az adott időszakban a felségterületén folytatott CIA tevékenység természetéről és céljairól. Lengyelország a következő módokon működött együtt a felségterületén folyó, kiadatással, titkos fogvatartással és kihallgatással kapcsolatos CIA műveletek előkészítésében és végrehajtásában: engedélyezték a CIA számára a légtér és a repülőter használatát, részük volt a kiadatási repülőgépek mozgásának elleplezésében, ellátást és szolgáltatásokat nyújtott (például különleges biztonsági intézkedések, különleges leszállási eljárás, a CIA csoportok őrizeteseikkel együttes földi szállítása, a Stare Kiejkuty-i bázis biztosítása a titkos CIA őrizethez). Tekintettel arra, hogy széles körben ismert volt az amerikai hatóságok őrizetében fogvatartott terror-gyanús személyek bántalmazása, Lengyelországnak tudnia kellett: azzal, hogy lehetővé teszi a CIA számára, hogy felségterületén ilyen személyeket tartson fogva, az Egyezménnyel ellentétes bánásmód komoly veszélyének teszi ki magát.

A Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 3. cikkének eljárási vetületét megsértették. Úgy ítélte, hogy a lengyelországi nyomozás nem felelt meg e cikk alkalmazása körében az „azonnali”, „alapos” és „hatékony” vizsgálat követelményeinek.

A Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 3. cikkének anyagi jogi vetületét is megsértették. Úgy ítélte, hogy az a bánásmód, amelynek a kérelmező ki volt téve a CIA részéről a lengyelországi őrizet alatt, kínzásnak minősül. Az igaz, hogy a kérelmező Stare Kiejkuty-i létesítményben történő kihallgatásért és bántalmazásáért kizárólag a CIA felelős, és valószínűtlen, hogy lengyel tisztviselők tanúi voltak annak vagy pontosan tudták volna, mi zajlik a létesítményben. Ugyanakkor az Egyezmény 1. cikke alapján – az Egyezmény 3. cikkére tekintettel – Lengyelország köteles volt intézkedéseket tenni annak érdekében, hogy biztosítsa: a joghatósága alá tartozó személyeket nem kínozzák meg, és nem teszik ki megalázó vagy embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek. Gyakorlati okokból Lengyelország megkönnyítette az egész folyamatot, megteremtette annak feltételeit, hogy ez megtörténhessen, és kísérletet sem tett bekövetkezésének megelőzésére. Ezzel összhangban a lengyel államot, tekintettel arra, hogy a NÉF-programba belenyugodott, illetve afelett szemet hunyt, felelősnek

kell tekinteni a kérelmező jogainak felségterületén elkövetett megsértéséért. Továbbá, Lengyelország tudatában volt, hogy a kérelmező felségterületére szállítását, illetve onnan való elszállítását a „rendkívüli kiadatás” útján hajtják végre. Következésképpen, lehetővé téve a CIA számára, hogy a kérelmezőt másik titkos börtönbe szállítsák át, a lengyel hatóságok további bántalmazás és az Egyezmény 3. cikkét sértő fogvatartási körülmények előre látható, komoly veszélyének tették ki.

Az Egyezmény 5. cikke tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 3. cikkével kapcsolatos következtetései alkalmazandók a kérelmező titkos fogvatartásával kapcsolatos panaszára, és hogy Lengyelország felelőssége felmerül a felségterületén való fogvatartás és a lengyel felségterületről való elszállítás vonatkozásában.

Az Egyezmény 8. cikke tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmező magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogába való beavatkozás nem állt a törvénnyel összhangban és nem volt indokolt.

Az Egyezmény 13. Cikke tekintetében a Bíróság úgy találta, hogy a Lengyelország által lefolytatott nyomozás nem felelt meg a „hatékony vizsgálat” követelményeinek, a kérelmezőtől tehát megtagadták a „hatékony jogorvoslat”-hoz fűződő jogot.

Az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése kapcsán a Bíróság úgy ítélte, hogy a nyilvánosan hozzáférhető információkra tekintettel, Lengyelország tudta, hogy a terrorgyanús személyek elleni eljárást egy katonai bizottság folytatja le Guantánamón egy olyan eljárásban, amely nem felel meg a „tisztes tárgyalás” követelményének. Ezzel összhangban az, Lengyelország együttműködése és segítségnyújtása a kérelmező területéről történő elszállításában, dacára a valós és előrelátható veszélynek, hogy nyilvánvaló jogtiprással fog szembesülni, Tekintettel arra, hogy a lengyel hatóságok hozzájárultak a kérelmezők elszállításához annak ellenére, hogy tudták ezzel mekkora veszélynek teszik ki őket, megalapozza a lengyel állam felelősségét e rendelkezés alapján.

A Bíróság a kérelmező javára 100.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bpkf.III.244/2015/2.

A vádlott terhére rótt kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmény, továbbá a vádlottal szemben nem jogerősen kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés miatt továbbra is reális a szökés vagy az elrejtőzés veszélye.

A büntetett előéletű, erőszakos többszörös visszaeső személyi minősültségű vádlott esetében, aki az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt büntetőeljárás hatálya alatt követte el, az előzetes letartóztatás Be. 129. § (2) bekezdés d) pontjában írt oka, azaz a bűnisméltés reális veszélye megalapozottan feltehető.

A vádlott előzetes letartóztatást megalapozó – a Be. 327. § (2) bekezdésében meghatározott – okában és annak indokoltságában nem állt be változás az előzetes letartóztatás indokoltsága tárgyában történt legutóbbi felülvizsgálat óta.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága eseti döntésében kifejtettek értelmében az előzetes letartóztatásról szóló döntés során a bíróságnak az olyan tény is meg kell vizsgálni, amely a közérdek fennállta mellett vagy ellen szól, illetőleg az ártatlanság vélelméhez való jogot erősíti vagy azzal szemben áll. Amennyiben a közérdek valódi sérelmének speciális jelei fennállnak – mint jelen esetben - a nem jogerősen kiszabott kiemelkedő tartamú szabadságvesztés esetleges végrehajthatóságának biztosítása, valamint a vádlott társadalomra veszélyességének magas foka nagyobb súllyal esik latba, mint az egyezmény 5. cikkében lefektetett, az egyéni szabadság tiszteletben tartását előíró szabály [Labita v. Italy (G.C.) no26772/1995.].

Az előzetes letartóztatásnak a nem jogerős elsőfokú ítélet meghozatalát követő, a Be. 327. §-ának (2) bekezdésére, azaz a kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel történő elrendelése vagy fenntartása az eljárási érdekeken túl a végrehajthatóságot is biztosító rendeltetéssel bír. A szökés, elrejtőzés veszélyét az életfogytig tartó szabadságvesztés pedig a jelen ügyben feltétlenül megalapozza.

Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította – a szükségesség és arányosság elvét is szem előtt tartva –, hogy az előzetes letartóztatás alapjául szolgáló okok továbbra is fennállnak és úgy találta, hogy az előzetes letartóztatás elrendelésével elérni kívánt célok egy esetleges enyhébb kényszerintézkedés alkalmazásával nem biztosíthatók.

Gazdasági ügyszak

Gfv.VII.30.035/2015/5.

A pénzügyi intézmény által alkalmazott, az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tévő általános szerződési feltétel törvényen alapuló tisztességtelenségének sérelmét a pénzügyi intézmény csak akkor tudja eredményesen megdönteni, ha a jogszabályi konjunktív feltételek mindegyikét bizonyítani tudja.

A felperesek felülvizsgálati kérelmük utolsó oldalán hivatkoztak arra is, hogy a Törvény eljárásjogi rendelkezéseit ellentétesnek tartják az Európai Emberi Jogi Egyezmény 6. cikkében írtakkal, illetve az Alapjogi Charta 47. cikkében foglaltakkal. E körben azonban álláspontjukat nem fejtették ki, így jelen ügyben e kérdéssel érdemben nem foglalkozott a Kúria.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Pfv.IV.21.782/2014/3.

Közérdekű adatigénylés esetén a keresetlevél benyújtására az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján 30 nap áll rendelkezésre. Amennyiben az adatkezelő a kérelemben szereplő egyes adatok vonatkozásában a kérelmet elutasítja, a kérelmező által előterjesztett újabb kérelemtől nem kezdődik újra a perindítási határidő.

A közérdekű adat kiadása iránti igény előterjesztésére vonatkozó eljárási szabályokat a 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) tartalmazza. Az Infotv.-ben meghatározott eljárási határidő elmulasztása esetén a Pp. rendelkezése szerint a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett utasítani. E jogkövetkezmény alkalmazása –nem jelenti sem az Alaptörvény 6. cikk (2) bekezdésében meghatározott jogosultság, sem a Római Egyezmény 6. cikkében, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog megsértését.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.IV.35.070/2014/10.

Lakásfenntartási támogatás igénybe vételére csak a törvényi feltételeknek megfelelően és a törvényi keretek között van mód.

Az Egyezményben vállalt kötelezettségeknek, az Alaptörvény rendelkezéseinek érvényesülni kell a bíróság előtti eljárásokban, így a közigazgatási perekben is. Mindaddig azonban, amíg a felperes által megjelölt összegű lakásfenntartási támogatásra a hazai jogszabályok nem teremtenek alanyi jogosultságot, az Egyezmény, illetve az Alaptörvény rendelkezései közvetlenül nem válnak perben

hivatkozhatóvá, nem teremtenek közvetlen jogalapot meghatározott összegű, illetve meghatározott típusú ellátás megszerzésére.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin

Munkatárs: Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna, Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.